

**JACOB ve W.GRIMM
MASALLAR
(Kinder-und Hausmarchen)
I**

Bu kitabın hazırlanmasında MASALLAR I'nı MEB Alman Klasikleri dizisinde yayınlanan ilk baskısı temel alınmış ve çeviri dili günümüz Türkçesine uyarlanmıştır.

Yayına hazırlayan: Egemen Berköz

Dizgi: Yeni Gün Haber Ajansı Basın ve Yayıncılık A.Ş.

Baskı: Çağdaş Matbaacılık Yayıncılık Ltd. Şti.

Ocak 1999

Ekitabı Hazırlayan: Nirvana13

Cumhuriyetimizin 75. yılı coşkusuyla...

Hümanizma ruhunu anlama ve duymada ilk aşama, insan varlığının en somut anlatımı olan sanat yapıtlarının benimsenmesidir. Sanat dalları içinde edebiyat, bu anlatımın düşünce öğeleri en zengin olanıdır. Bunun içindir ki bir ulusun, diğer ulusların edebiyatlarını kendi dilinde, daha doğrusu kendi düşüncesinde yinelemesi; zekâ ve anlama gücünü o yapıtlar oranında artırması, canlandırması ve yeniden yaratması demektir. İşte çeviri etkinliğini, biz, bu bakımdan önemli ve uygarlık davamız için etkili saymaktayız. Zekâsının her yüzünü bu türlü yapıtların her türlüşüne döndürebilmiş uluslarda düşüncenin en silinmez aracı olan yazı ve onun mimarisi demek olan edebiyatın, bütün kitlenin ruhuna kadar işleyen ve sinen bir etkisi vardır. Bu etkinin birey ve toplum üzerinde aynı olması, zamanda ve mekânda bütün sınırları delip aşacak bir sağlamlık ve yaygınlığı gösterir. Hangi ulusun kitaplığı bu yönde zenginse o ulus, uygarlık dünyasında daha yüksek bir düşünce düzeyinde demektir. Bu bakımdan çeviri etkinliğini sistemli ve dikkatli bir biçimde yönetmek, onun genişlemesine, ilerlemesine hizmet etmektir. Bu yolda bilgi ve emeklerini esirgemeyen Türk aydınlarla şükran duyuyorum. Onların çabalarıyla beş yıl içinde, hiç değilse, devlet eliyle yüz ciltlik, özel girişimlerin çabası ve yine devletin yardımıyla, onun dört beş katı büyük olmak üzere zengin bir çeviri kitaplığımız olacaktır. Özellikle Türk dilinin bu emeklerden elde edeceği büyük yararı düşünüp de şimdiden çeviri etkinliğine yakın ilgi ve sevgi duymamak, hiçbir Türk okurunun elinde değildir. 23 Haziran 1941.

Milli Eğitim Bakanı

Hasan Âli Yücel

SUNUŞ

Cumhuriyet'le başlayan Türk Aydınlanma Devrimi'nde, dünya klasiklerinin Hasan Âli Yücel öncülüğünde dilimize çevrilmesinin, kuşkusuz önemli payı vardır.

Cumhuriyet gazetesi olarak, Cumhuriyetimizin 75. yılında, bu etkinliği yineleyerek, Türk okuruna bir "Aydınlanma Kitaplığı" kazandırmak istedik.

Bu çerçevede, 1940'lı yıllardan başlayarak Milli Eğitim Bakanlığı'nca yayınlanan dünya klasiklerini okurlarımıza sunmaya başladık.

Büyük ilgi gören bu etkinliği Milli Eğitim Bakanlığı'nca yayınlanmamış -ancak Aydınlanma Devrimi yarıda kalmasaydı yayınlanacağına kesinlikle inandığımız- dünya klasiklerini de katarak sürdürüyoruz.

Cumhuriyet

KURUL SOFRAM KURUL!

Evvel zaman içinde bir terzinin üç oğluyla bir tanecik keçisi varmış. Hepsi onun sütüyle beslenirlermiş. Bunun için de kendisini her gün çayıra götürmek, bol bol beslemek gerekiyormuş. Çocuklar bu işi nöbetleşe yaparlarmış.

Günün birinde büyük oğlan keçiyi kilise alanına götürmüş. En güzel otlar burada bulunurmuş. Hayvanı dolaşıp otlamaya salmış. Akşam üzeri eve dönme vakti gelince sormuş:

- Keçi, karnın doydu mu?

Keçi:

- Yedim, içtim karnım tok;

Tek yaprak yiyesim yok.

Me... me... me...

Oğlan:

- Öyleyse haydi eve!

demiş. Keçiyi ipinden tutmuş, eve getirip ahıra bağlamış.

Yaşlı terzi sormuş:

- E, keçi iyice karnını doyurdu mu bari?

Oğlu:

- Elbette, demiş, yedi içti karnı tok... Tek yaprak yiyesi yok!

Ama babası, bu söze iyice aklı yatsın diye ahıra gitmiş, sevimli hayvanı okşamış:

- Keçi, diye sormuş, sahiden karnın doydu mu?

Keçi:

- Atladım bütün gün sade dağ, dere;

Tok olur mu insan böyle boş yere?

Ağzıma koymadım tek yaprak bile.

Me... me... me... me...

Terzi:

- Bunu da mı duyacaktım?

diye bağırır, hemen yukarı fırlamış, oğluna:

- Seni gidi yalancı seni... Keçinin karnı doydu demiştin... Oysa hayvanı aç bırakmışsın.

Bu kızgınlıkla duvardaki cetvel tahtasını kapınca oğlanın peşine düşmüş; döve döve kapı dışarı atmış.

Ertesi gün sıra ikinci oğlandaymış. O da bahçe çitlerinin kıyısında, bol otlu bir yer arayıp bulmuş. Keçi bu otları silip süpürmüştü. Akşam üzeri, eve dönerlerken sormuş:

- Keçi, karnın doydu mu?

Keçi:

- Yedim, içtim karnım tok;

Tek yaprak yiyesim yok.

Me... me... me...

Oğlan:

- Öyleyse haydi eve!

demiş. Keçiyi götürüp ahıra bağlamış.

Yaşlı terzi sormuş:

- E, keçi iyice karnını doyurdu mu bari?

Oğlu:

- Elbette; demiş, yedi içti karnı tok... Tek yaprak yiyesi yok!
Terzinin bu sözle içi rahat etmemiş, ahıra gitmiş, keçiye sormuş:
- Keçi, demiş, sahiden karnın doydu mu?

Keçi:

- Atladım bütün gün sade dağ, dere;
Tok olur mu insan böyle boş yere?
Ağzıma koymadım tek yaprak bile.
Me... me... me... me...

Terzi:

- Seni dinsiz imansız seni, diye bağırmış, dilsiz ağızsız hayvancağızı aç bırakırsın ha?..
Hemen yukarı fırlamış. Cetvelle oğlanı pataklaya pataklaya kapı dışarı etmiş.
Sıra üçüncüye gelmiş. Oğlan işini sağlam tutmak istemiş. En güzel yapraklı bir fundalık
arayıp bulmuş. Keçiye bunların arasına salmış. Akşam üzeri eve dönerken sormuş:
- Keçi, karnın doydu mu?

Keçi:

- Yedim, içtim karnım tok;
Tek yaprak yiyelim yok.
Me... me... me...

Oğlan:

- Öyleyse haydi eve!
demiş. Keçiye ahıra götürüp bağlamış.
Yaşlı terzi sormuş:

- E, keçi iyice karnını doyurdu mu bari?

Oğlu:

- Elbette, demiş, yedi içti karnı tok... Tek yaprak yiyesi yok!
Terzi bu söze inanmamış. Gitmiş, keçiye sormuş:
- Keçi, demiş, sahiden karnın doydu mu?

Şirret hayvan:

,Atladım bütün gün sade dağ, dere;
Tok olur mu insan böyle boş yere?
Ağzıma koymadım tek yaprak bile.
Me... me... me... me...

demiş. Terzi:

- Seni yalancı köpek seni... Demek sen de ötekiler gibi Tanrı'dan korkmaz, görevini bilmez
birisin ha? Bundan sonra beni daha fazla budala yerine koyamayacaksınız!
diye bağırmış. Öfkeden çılgına dönerek yukarı fırlamış, oğlanın sırtına cetvel tahtasını
öyle bir indirmiş ki, çocuk kendini evden dışarı zor atmış.

Böylece yaşlı terzi keçisiyle yapayalnız kalmış. Ertesi sabah ahıra inmiş, keçiye okşamış:

- Gel benim sevgili keçim, demiş, seni çayıra kendim götüreceğim!

Keçinin ipinden tutmuş, keçilerin seve seve yedikleri otların olduğu bir yere götürmüş:

- İşte burada istediğin gibi karnını doyurabilirsin!

demiş. Keçiye akşama kadar otlamaya salmış. Akşam olunca sormuş:

- Keçi, karnın doydu mu?

Keçi:

- Yedim, içtim karnım tok;
Tek yaprak yiyelim yok.
Me... me... me...

Terzi:

- Öyleyse haydi eve!

demiş. Ahıra götürüp bağlamış. Çıkıp giderken bir kez daha arkasına dönüp sormuş:

- E, bu sefer karnın herhalde doymuştur, değil mi?

Keçi ona da yine:

- Atladım bütün gün sade dağ, dere;

Tok olur mu insan böyle boş yere?

Ağzıma koymadım tek yaprak bile.

Me... me... me... me...

demez mi? Bu sözleri duyunca terzinin aklı başından gitmiş. Üç oğlunu da evden boş yere kovduğunu anlamış:

- Alacağın olsun senin iyilik bilmez yaratık, diye bağırmış, seni defedivermekten bir şey çıkmaz. Seni namuslu, onurlu terziler arasında dolaşamayacak duruma sokayım da bir gör!

Çabucak yukarı çıkmış, usturasını alıp getirmiş; keçinin kafasını sabunladıktan sonra bir güzel tıraş etmiş. Daha sonra eline kamçıyı almış. (Çünkü oğullarını dövdüğü cetvelle dayak yemesi onurlu bir şey olacakmış; oysa artık buna bile değmezmiş.) Terzi keçiye öyle pataklamış ki, hayvan can havliyle bir iki sıçrayışta kaçıp kurtulmuş.

Terzi böylece evde tek başına kalıverince içine bir gariplik çökmüş. Ne olurdu, çocukları dönüp gelseydiler? Ama onların nereye kaçıp gittiklerini bilen yokmuş.

Büyük oğlan bir doğramacının yanına çırak girmiş. Yılmadan, usanmadan çalışmış.

Ayrılma vakti gelince ustası ona küçük bir masa armağan etmiş. Görünüşte bu masanın göz alır yanı yokmuş. Bayağı tahtalardan yapılmış, ama hoş bir becerisi varmış. Bir yere konulup da:

- Kurul sofram kurul!

dendi mi, masa hemen beyaz bir örtü ile örtülürmüş. Yanında bir tabak, bir bıçak, bir de çatal peyda olurmuş. Kızartmalarla, haşlamalarla dolu tabaklar, içinde kırmızı şarap parıldayan büyük bir bardak... görenlerin ağızları sulanırmış.

Oğlan kendi kendine:

- Ömrüm oldukça bu sana yeter!

demiş. Her yanı dolaşmaya başlamış. Bir lokantanın iyi yahut kötü oluşu, yiyecek bir şey bulunup bulunmayışı umurunda bile değilmiş.

Canı istemezse bir yere girip konaklamaz; kırdı, ormanda, bir çayırılıkta, nerede olursa masacığını sırtından indirir, önüne kor, sonra:

- Kurul sofram kurul!

dermiş. Bunun üzerine de istediği her şey sofraya geliverirmiş.

Günün birinde aklına babasının yanına dönmek gelmiş: Herhalde Öfkesi geçmiş olmalı.

Hem de bu "kurul sofram kurul"u görünce beni canla başla evine alır diye düşünmüş.

Oğlan evine dönmekte olsun... Bir akşam bir hana varmış. İçerisi tıklım tıklım müşteriyle doluymuş. Ona "hoş geldin" demişler. Yanlarına yemeye çağırmışlar. "Başka türlü yiyecek bulamazsın" demişler.

Marangoz:

- Hayır, demiş, sizin lokmalarınıza ortak olmak istemem. Daha iyisi siz benim soframa buyurun!

Hepsi gülüşmüşler. Kendileriyle şakalaşıyor sanmışlar. Fakat oğlan masasını ortaya koymuş:

- Kurul sofram kurul!

der demez masanın üstü türlü türlü yemeklerle doluvermiş. Bu kadar güzel yemekleri

hancı bulup getiremezmiş. Bu yemeklerden çıkan hoş kokular bütün müşterilerin burunlarına dolmaya başlamış.

Marangoz:

- Buyurun kardeşler!

demiş. Müşteriler ikinci çağrıya vakit bırakmamışlar, sofra başına toplanmışlar. Bıçaklarını çıkararak yemekleri atıştırmaya başlamışlar.

En çok şaşıkları şey: Tabak boşalınca onun yerine kendiliğinden bir dolusunun gelişi olmuş. Hancı bir köşede durmuş; bu işin nasıl olduğuna bakarmış. Ne söyleyeceğini şaşırmış. Aklından şunları geçirmiş: "Böyle bir ahçı senin işine ne kadar yarardı!" demiş. Marangozla sofra arkadaşları gecenin geç vaktine kadar gülüp eğlenmişler. Sonra yatıp uyumuşlar. Oğlan da yatağa girmiş, sihirli masacığını da duvara dayamış. Fakat hancının gözüne bir türlü uyku girmiyormuş. Eski eşyaların yığılı durduğu odadaki eski bir masa aklına gelmiş. Bu, tıpkı berikine benziyormuş. Usulca gidip onu çıkarmış. Oğlanın masasını almış, yerine bunu bırakmış.

Ertesi sabah marangoz yatak parasını vermiş, masacığını sırtına vurmuş. Bunun kendi masası olmadığını aklına bile getirmeden yola koyulmuş. Öğle üzeri babasının evine varmış. Adamcağız oğlunu büyük bir sevinçle karşılamış:

- Sevgili yavrum, demiş, neler öğrendin bakayım?

diye sormuş.

Marangoz oldum, babacığım.

- İyi bir sanat E... gezip dolaştığın yerlerden ne getirdin bakalım?

- Getirdiğim şeylerin en iyisi işte şu masacık babacığım!

Terzi masayı evirip çevirerek iyice gözden geçirmiş; sonra:

- Bunda bir ustalık göstermişe benzemiyorsun. Bu hem eski, hem de kötü masacık işte! demiş.

Oğlan:

- Öyle ama bu bir "Kurul sofram kurul" dur, demiş, bunu yere koyup da kurulmasını söyledim mi, üzerine en güzel yemekler hemen diziliverir. Yanında da şarabı... İçenin ömrü artar. Bütün eşi dostu, hısım akrabayı çağırın... Yiyip içsinler de yüzlerine kan gelsin.. Bu masa hepsini tıka basa doyurur.

Çağrılılar toplanınca oğlan masasını odanın ortasına koymuş:

- Kurul sofram kurul! demiş. Gel gelelim, masa kıpırdamamış bile.. Dilden anlamayan başka masalar gibi bomboş durmuş. O zaman zavallı oğlan masasının değiştirildiğini anlamış. İnsanlara karşı yalancı çıktığından utanmış. Hısım akrabası onunla alaya başlamışlar. Aç susuz evlerine dönmüşler. Bunun üzerine babası kumaş parçalarını yeniden eline almış; bunları kesip biçmeye yeniden koyulmuş. Oğlan da bir ustanın yanında iş bularak çalışmaya başlamış.

İkinci oğlan bir değirmenciye gitmiş. Yanına çırak girmiş. Yılı tamam olunca ustası demiş ki:

- Bugüne kadar akıllı uslu işini gördün. Ben de sana acayip bir eşek bağışlıyorum. Bu hayvan ne araba çeker, ne de çuval taşır.

Oğlan sormuş:

- Öyleyse ne işe yarar?

Değirmenci:

- Ağzından altın dökülür, demiş. Bunu bir çuval üstüne bastırır da "briklebrit" dedin mi, hayvan hemen önden, arkadan altın çıkarmaya başlar.

Oğlan:

- İşte bu hoş bir şey! demiş. Ustasına teşekkür etmiş, yola çıkmış.

Oğlana para gerekti mi eŖeęe "briklebrit" demesi yetermiŖ. Hemen bir altın yağmuru baŖlarmıŖ. O zaman bunları eğilip toplamaktan baŖka bir zahmet kalmazmıŖ. Oğlan nereye gitse her Ŗeyin en iyisini -ucuzuna, pahalısına bakmadan- alabilirmiŖ. Öyle ya... Kesesi her zaman dopdolu olurmuŖ. Uzun zaman böylece gezip tozduktan sonra günün birinde kendi kendine demiŖ ki: "Babanı aramalısın. Bu altın fabrikası eŖeęinle gidersen öfkesi geçer. Seni hoŖ karŖılar."

Oğlan evine gitmekte olsun. Günün birinde ağabeysinin sofrasını çaldırdığı hana varmıŖ. EŖeęinin yularını da elinden bırakmıyormuŖ. Hancı hayvanı alıp bir yere bağlamak istemiŖ. Oğlan:

- Size zahmet olmasın, demiŖ, eŖeęimi kendim ahıra götürüp bağlarım. Onun yerini bilmem gerek.

Hancı bu sözleri tuhafça bulmuŖ. Böyle kendi eŖeęine kendisi bakan adamdan fazla para çıkmayacağını sanmıŖ. Ama yabancı keseye davranıp da iki altın çıkarak güzel Ŗeyler satın almak istediğini söyleyince hancının gözleri faltaŖı gibi açılmıŖ. Hemen koŖmuŖ; sürebileceği en güzel Ŗeyleri aramaya koyulmuŖ. Yemekten sonra müŖteri hesap istemiŖ. Hancı her Ŗeyi iki katlı hesaplamaktan kaçınmamıŖ. "Birkaç altın daha vereceksiniz" demiŖ. Oğlan cebine el atmıŖ. Aksi gibi o sırada parası tükenmiŖmiŖ:

- Bana bir dakika izin hancı baŖı, demiŖ, gidip para getireyim.

DıŖarı çıkarken sofrayı örtüsünü de alıp götürmüŖ. Hancı buna bir anlam verememiŖ, merak etmiŖ; gizlice oğlanın peŖine düŖmüŖ. MüŖteri ahırın kapısını arkasından sürgüleyince bir delikten içerisini gözetlemiŖ. Yabancı eŖeęin altına örtüyü yaymıŖ, "Briklebrit" der demez hayvanın ağzından, ardından yere pıtır pıtır altınlar dökölmeye baŖlamıŖ. Hancı kendi kendine:

- Vay canına, demiŖ, darphane misin be mübarek? Böyle bir altın çuvalı hiç kötü değil, doğrusu!

MüŖteri hesabını ödemiŖ, yatağına uzanmıŖ. Hancı gece yarısı sessizce aŖaęıya, ahıra inmiŖ. Canlı darphaneyi çözmüŖ, yerine baŖka bir eŖek bağlamıŖ.

Ertesi sabah erkenden oğlan eŖeęiyle birlikte yola çıkmıŖ. Bu hayvanı kendi eŖeęi sanıyormuŖ. Öğle vakti babasının evine varmıŖ. Adamcağız onu görünce çok sevinmiŖ, hoŖ karŖılamıŖ:

- Ne oldun bakalım, oğlum?
diye sormuŖ.

Oğlan:

- Değirmenci oldum babacığım! demiŖ.

- E.. gezip dolaŖtıęın yerlerden ne getirdin bakayım?

- Bir eŖekten baŖka bir Ŗey getirmedi.

Babası:

- Burada istediğin kadar eŖek var. İyi bir keçi olsaydı daha hoŖuma giderdi doğrusu! demiŖ.

Oğlu:

- Öyle ama bu senin bildiğin eŖeklerden değil, demiŖ, altın yapan bir eŖek bu... ona "Briklebrit" dedim mi, hayvan hemen size bir bez dolusu altın çıkarır. Bütün hısımların akrabayı buraya çağırın... Hepsini zengin edeyim!

Babası:

- Pekâlâ, demek artık iğneyle kuyu kazmama gerek kalmayacak, demiŖ.

Hemen fırlayıp gitmiŖ; bütün hısımların akrabayı oraya çağırmaŖ. Hepsi toplanır toplanmaz değirmenci bir yer açmalarını söylemiŖ. Çulunu yere yaymıŖ, eŖeęi ortaya getirmiŖ:

- Ŗimdi dikkat edin, demiŖ. Sonra "briklebrit" diye bağırmaŖ. Gel gelelim yere dökölenler

altın değilmiş. Hayvanın incelikten anlamadığı da ortaya çıkmış. Her eşek işi bu kadar ileri götüremezmiş.

Bunu görünce zavallı değirmenci suratı asmış. Dolandırıldığını anlamış. Evlerine yine eli boş dönen hısım akrabadan özürler dilemiş. Bunun üzerine yaşlı adamın yine iğneyi eline almasından, oğlanın da bir değirmenci yanına girmesinden başka çare kalmamış.

Üçüncü oğlan bir tornacının yanına çırak girmiş. Bu iş ince bir sanat olduğu için oğlan uzun zaman burada çalışmış. Ağabeyleri ona bir mektup yollamışlar; işlerinin kötü gittiğini, eve dönerken son gece hancının sihirli mallarına yaptığı işi anlatmışlar. Tornacı, sanatı iyice öğrenip yola çıkmak isteyince ustası ona bir torba vermiş, demiş ki:

- İçinde bir sopa var.

Oğlan:

- Torbayı sırtıma bağlayayım. Herhalde çok işime yarar ama içindeki sopa ne olacak sanki? Yük olmaktan başka neye yarar?

Ustası:

- Bak söyleyeyim de dinle, demiş, biri sana kötülük ederse hemen "sopam çık torbadan" de! Bunu söyler söylemez sopa dışarı fırlar, oradakilerin ensesinde öyle bir boza pişirir ki, bir hafta kollarını, bacaklarını kımılatacak halleri kalmaz. Sen "sopam torbaya" deyinceye kadar pataklayıp durur.

Oğlan ustasına teşekkür etmiş, torbayı sırtlamış. Biri kendisine yaklaşıp da üzerine atılmak isteyince:

- Sopam çık torbadan!

dermiş. Sopa hemen dışarı fırlar; rasgelen yerine vurmaya başlarmış. Bu pataklayış o kadar hızlı olurmuş ki, kimse sıra kendine gelmeden önce toparlanıp kaçamazmış.

Akşam vakti genç tornacı, kardeşlerinin dolandırıldığı hana varmış. Torbasını gözünün önüne koymuş. Dünyada gördüğü acayip şeyleri anlatmaya başlamış:

- Evet, demiş, dünyada neler var!... Örneğin bir "kurul sofram kurul" bir "altın çıkaran eşek" gibi türlü türlü hoş şeyler... Ben bunlardan hiçbirini küçük görmem ama benim elime geçen hazinenin yanında bunların hiçbiri beş para etmez. Bu hazine işte şu torbamda duruyor.

Hancı kulak kabartmış; kendi kendine:

- Şu dünyada neler yok ki! demiş. Şu torba herhalde değerli taşlarla dolu olsa gerek. Şunu da kolayca bir ele geçirsem... Öyle ya, hak oyun üçtür derler.

Uyku zamanı gelince müşteri bir kerevetin üzerine uzanmış; torbasını da başının altına koymuş. Hancı müşterinin uykuyu koyulttuğunu sanmış. Ona yaklaştı. Bu torbayı alıp yerine bir başkasını koymak istemiş.

Yavaş yavaş, dikkatle torbanın yanına gitmiş, ama tornacı deminden beri onu bekliyormuş. Hancı tam dokunacağı sırada:

- Sopam çık torbadan!

diye seslenir seslenmez sopa dışarı fırlamış; hancıyı bir temiz pataklamış. Hancı "aman" diye bağırdıkça sopa daha hızlı vuruyormuş. Sonunda bitkin bir durumda yere yıkılmış.

O zaman tornacı demiş ki:

- Eğer "kurul sofram kurul"la "altın çıkaran eşek"i getirip geri vermezsen bu şölen yeniden başlayacak.

Hancı boğuk boğuk seslenmiş:

- Aman... aman... Hepsini çıkarıp vereceğim, ama, söyle de şu mendebur, torbaya tıkılsın.

Bunun üzerine oğlan:

- Sizi mahkemeye vermekten vazgeçiyorum ama bir daha başkalarına zarar vermekten sakının! demiş. Sonra:

- Sopam torbaya! diye bağırmış. Hancıyı da bırakmış.

Ertesi sabah tornacı "kurul sofram kurul"u, "altın çıkaran eşek"i de yanına alarak evine, babasının yanına gitmiş.

Terzi oğlunu yeniden görünce çok sevinmiş. Yabancı yörelerde neler öğrendiğini ona da sormuş; oğlan:

- Tornacı oldum, babacığım! demiş.

Babası:

- İnce bir sanat, demiş. E... gezip dolaştığın yerlerden ne getirdin bakalım?

Oğlu:

- Çok değerli bir şey babacığım, demiş. Torbamda bir sopa!

Babası bağırmış:

- Ne?... bir sopa mı?... Doğrusu emeğine değer. Böyle bir sopayı hangi ağaçtan istesen kesebilirsin yahu!

- Ama böylesini değil babacığım. "Sopam çık torbadan" dedim mi sopa hemen torbadan fırlar, bana kötülük niyetinde olana haddini bildirir. Yere yıkılıp "amanTanrı" demedikçe işini bırakmaz. Bakın, bu sopa sayesinde hem "kurul sofram kurul"u, hem de "altın çıkaran eşek"i alıp buraya getirdim. Bunları o hırsız hancı, kardeşlerimden aşırırmış. Haydi onları çağırın... Hısım akrabayı da çağırın. Hepsinin karınlarını doyuracağım... Ceplerini de altınla dolduracağım.

Yaşlı terzi bu sözlerle pek inanmamış ama yine gidip hısım akrabayı toplamış. Tornacı odanın ortasına bir bez yaymış. Eşegi içeri getirmiş. Sonra kardeşine demiş ki:

- Haydi ağabeyciğim, konuş bakalım şununla!

Değirmenci:

- Briklebrit!

der demez altınlar bir saġnak gibi, bezin üstüne dökölmeye başlamış. Herkes taşıyacağı kadar altın toplamadan da bu saġnağın ardı kesilmemiş. (Ne olurdu, sen de orda bulunsaydın değil mi?)

Tornacı sonra gitmiş, küçük masayı getirmiş:

- Ağabeyciğim, demiş, haydi şununla konuş!

Marangozun "kurul sofram kurul" demesiyle birlikte sofranın kuruluvermiş. Üzerinde her türlü yiyecekten bol bol varmış. Bunun üzerine öyle bir yemek yenmiş ki, o güne kadar terzinin evinde böyle bir şölen verilmemişmiş. Bütün hısım akraba gece geç vakte kadar orada kalmışlar... Hepsi neşeli, hepsi hoşnutmuşlar.

Terzi iğne ipliğini, cetvel tahtasını, ütüsünü bir dolaba kaldırıp kilitlemiş. O günden sonra da üç oğluyla birlikte rahatça yaşamış.

Terzinin üç oğlunu kovmasına neden olan keçi ne oldu diye merak ediyorsanız, durun, size onu da anlatayım:

Dazlak bir kafayla dolaşmaktan utanmış. Gitmiş, bir tilki inine girmiş. Tilki eve gelince, karanlıkta iki kocaman gözün parıltısını görmüş, korkmuş; geri çekilip kaçmış. Yolda ayıya rasgelmış. Tilkinin bir şeyden korktuğu yüzünden belli oluyormuş. Ayı:

- Ne oldu sana tilki kardeş? diye sormuş, bu ne surat böyle?

Tilki:

- Ah sorma, demiş, inimde yırtıcı bir hayvan oturuyor. Alev gibi gözleriyle bana öyle bir bakış baktı ki...

Ayı:

- Onu şimdi defederiz!

demiş. Tilkiyle birlikte ine gitmiş, içeri bakmış. Alev alev parlayan bu gözleri görünce onu da bir korku almış. "Bu yabanıl hayvanla bir alış verişim yok benim" diye tabanları

kaldırıp kaçmış. Yolda karşısına arı çıkmış. Ayının durumunda bir başkalık olduğunu hemen sezmiş.

- Ayı, demiş suratın neden asık?... Hani senin şakraklığın nerede kaldı kuzum?

Ayı:

- Evet, söylemesi kolaydır... Tilkinin evinde koca gözlü bir yabanıl hayvan oturuyor. Onu oradan defedemedik.

Arı:

- Yazıklar olsun sana ayı, demiş bak ben çelimsiz zavallı bir yaratığım. Yolda beni gören başını çevirip bakmaz bile. Ama bana öyle geliyor ki, bu işte size yardımım dokunacak. Bunları söyledikten sonra uçarak tilkinin inine varmış... Keçinin tıraşlı, dazlak kafasına konmuş... Öyle bir sokuş sokmuş ki keçi: "Me, me, me..." diye bağıra bağıra yerinden fırlamış; deli gibi kaçmaya başlamış.

O günden beri bu keçinin nerelerde olduğunu bilen kimse çıkmamış.

AL BAŞLIKLİ KIZ

Vaktiyle küçük, sevimli bir kızcağız varmış. Onu kim görse beğenirmiş. Hele büyükannesi herkesten çok severmiş. Torununu sevindirmek için neler vereceğini bilemezmiş. Günün birinde ona al kadifeden bir başlık vermiş. Bu başlık kıza çok yakışmış. Onun için başından hiç çıkarmaz, başka renkte başlık da giymek istemezmiş. Bu yüzden küçük kıza "Al Başlıklı Kız" adını takmışlar.

Günün birinde annesi demiş ki:

- Gel kızım, bak şurada bir parça çörekle bir şişe şarap duruyor. Bunları al, büyükannene götür! Kadıncağız hasta, zayıf.... Biraz yer, içerse belki iyileşir, kendini toplar. Fazla sıcak basmadan haydi yola çık.. Uslu uslu yürü! Yollarda koşma! Sonra düşersin, şişeyi kırarsın... O zaman büyükannen şarapsız kalır. Oraya vardığın zaman "günaydın" demeyi de unutma! Hem de içeri girer girmez köşe bucağa bakmaya başlama!

Al Başlıklı Kız:

- Peki anneciğim, sözünü tutacağım, demiş, annesinin elini öpmüş, evden çıkmış. Büyükannesi, köyden yarım saat uzakta bir ormanda oturuyormuş. Al Başlıklı Kız ormana girince karşısına kurt çıkmış. Kız bunun ne kadar kötü bir hayvan olduğunu bilmiyormuş. Bunun için ondan korkmamış. Kurt:

- Günaydın Al Başlıklı Kız, demiş.

- Sağol kurt!

- Böyle sabah sabah nereye gidiyorsun?

- Büyükanneme!

- Önlüğünün altındakiler ne?

- Çörekle şarap... Dün pişirmiştik. Büyükannem hasta da onun için bunları götürüyorum. Biraz yiyip içer de belki iyileşir, kendini toplar, diye...

- Al Başlıklı Kız! Büyükannen nerede oturuyor?

- Bir çeyrek kadar ötede... Ormanın içinde... Hani üç meşe ağacı yok mu? İşte onların altındaki evde... Biliyorsun değil mi?.. Alt yanında da cevizler var...

Kurt içinden şöyle düşünmüş: "Bu küçük, çıtı pıtı şey yağlıca bir lokma olur... Hem de yaşlı kadından daha lezzetlidir. Kurnazca davranmalısın. Böylelikle ikisini de afiyetle yiyebilirsin."

Bir süre küçük kızla birlikte yürümüş; sonra:

- Al Başlıklı Kız, demiş, bak çevremizdeki şu çiçekler ne kadar güzel!.. Niçin sağına soluna bakmıyorsun?.. Galiba kuşların ne kadar hoş ötüştüklerini duymuyorsun?.. Sanki okula gidermiş gibi dosdoğru yürüyüp duruyorsun. Burası orman... Her yan neşe dolu.

Al Başlıklı Kız gözlerini yukarı kaldırmış. Güneşin yapraklar arasından süzülüşünü, her yanın güzel çiçeklerle dolu olduğunu görünce, kendi kendine:

-Şu taze çiçeklerden bir demet toplayıp büyükanneme götürürsem kimbilir ne kadar hoşuna gider? Daha erken... Nasıl olsa çabucak evine varırım! diye düşünmüş.

Yoldan ayrılmış, ormanın içine dalmış, çiçek toplamaya koyulmuş. Kız çiçeklerden birini koparınca ötede daha güzelini görüyor, onu da koparmak istiyormuş. Böylece ormanın daha iç yanlarına doğru gidiyormuş.

Kurt dosdoğru yoldan giderek büyükannenin evine varmış. Kapıyı çalmış:

- Kim o?..

- Al Başlıklı Kız, sana çörekle şarap getirdi, aç kapıyı!

Büyükanne:

- Tokmağı çeviriver, halim yok, ayağa kalkamıyorum!
diye seslenmiş.

Kurt tokmağı çevirmiş, kapı açılmış. Sesini çıkarmadan içeri girmiş. Doğru büyükannenin yatağına gitmiş, kadıncağızı yutmuş. Sonra giysilerini üzerine geçirmiş, başörtüsünü örtmüş, yatağına girmiş, cibinliği kapamış.

Bu arada Al Başlıklı Kız çiçeklerin peşinde dolaşıyormuş. Kucak dolusu çiçek topladıktan sonra aklına büyükannesi gelmiş. Geri dönmüş, yola koyulmuş. Eve geldiği zaman kapıları açık görünce şaşırılmış. Odaya girince de ortalıkta bir değişiklik görmüş. Kendi kendine:

- Hayırdır inşallah, demiş, bugün içime bir korku girdi... Oysa başka zamanlar büyükannemin evine gelince içim açılırdı. Sonra:

- Günaydın! diye seslenmiş. Karşılık alamamış. Yatağına yaklaşmış. Cibinliğin bir ucunu kaldırmış. Büyükannesi yatakta yatıyormuş. Başörtüsünü burnuna kadar çekmişmiş:

- Aman büyükanneciğim, kulakların niçin bu kadar kocaman?

- Sesini daha iyi işitmek için yavrum.

- Ya gözlerin neden bu kadar iri?

- Seni daha iyi görmek için yavrum!

- E, ellerin neden o kadar büyük?

- Seni daha iyi kucaklamak için yavrum!

- Peki, ya ağzın neden bu kadar kocaman, böyle korkunç?

- Seni çitir çitir yemek için!

Kurt bu son sözü söyler söylemez yataktan fırlamış, zavallı kızcağızı yutuvermiş.

Kurt karnını doyurunca yeniden yatağına uzanmış; uykuya dalmış, horlamaya başlamış. O sırada evin önünden avcı geçiyormuş. Kendi kendine:

- Yaşlı kadıncağız ne kadar horluyor? Dur gireyim de bakayım. Belki başına bir şey gelmiştir! demiş, eve girmiş. Yatağın yanına geldiği zaman içinde kurdun yatmakta olduğunu görmüş:

- İşte seni elime geçirdim, koca canavar! Ne kadar zamandır seni arayıp duruyordum zaten! demiş.

Omuzundan çiftiyi almış. Kurdun üzerine sıkacağı sırada aklına büyükanne gelmiş. "Belki de kurt onu yutmuştur. Kadıncağızı belki kurtarabilirim" diye çiftinin tetiğini çekmemiş. Eline bir makas almış. Uyuyan kurdun karnını yarmaya başlamış.

Yarık bir parça büyüyünce al başlık görünmüş. Bir parça daha yarıncı küçük kız dışarı fırlamış:

- Aman öyle korkmuştum ki, demiş, kurdun karnı ne kadar karanlıkmuş...

Arkasından büyükanne de diri diri dışarı çıkmış. Kadıncağız hemen hemen soluk alamayacak bir durumdaymış.

Al Başlıklı Kız koşup gitmiş, iri taşlar toplayıp getirmiş. Bunları kurdun karnına doldurmuşlar. Kurt uyandığı zaman onları görünce kaçmak istemiş, ama karnındaki iri taşlar çok ağırmış. Hemen yere düşüp ölmüş.

Üçü de çok sevinmişler. Avcı kurdun derisini yüzmüş; alıp evine götürmüş. Büyükanne Al Başlıklı Kızın getirdiği çöreği yemiş, şarabı içmiş, kendine gelmiş.

Al Başlıklı Kız da kendi kendine şöyle demiş:

- Bundan sonra bir daha annenin sözünden dışarı çıkmayacaksın. Doğru yoldan ayrılarak, yalnız başına ormanların içinde dolaşmıyacaksın!

PAMUK PRENSESLE YEDİ CÜCELER

Vaktiyle bir kış ortası... Kar taneleri gökten yere tüyler gibi dökülürken, kraliçenin biri, siyah abanoz çerçeveli bir pencerenin önüne oturmuş, dikiş dikiyormuş. Bu aralık pencereden dışarı bakarken parmağına iğne batmış. Üç damla kan karlar üzerine damlamış. Beyaz kar üstünde bu al renk pek hoş görüldüğü için kraliçe aklından şunları geçirmiş: "Ah böyle kar gibi ak, kan gibi al, çerçevedeki tahta gibi kara bir çocuğum olsaydı!" demiş.

Aradan çok geçmemiş; kraliçe bir kız doğurmuş. Bu kız kar gibi ak, kan gibi al renkli, abanoz gibi kara saçlıymış. Bunun için adını "Pamuk Prenses" koymuşlar. Çocuk doğar doğmaz kraliçe ölmüş.

Bir yıl geçince kral başka biriyle evlenmiş. Bu kadın güzelmiş ama pek kendini beğenmiş bir şeymiş. Kimsenin kendinden daha güzel olmasına dayanamazmış. Kadının sihirli bir aynası varmış. Karşısına geçip de içine bakarak:

- Küçük ayna, söyle bakayım, ülkenin en güzel kadını kim?

diye sorunca ayna yanıt verirmiş:

- Bu ülkenin en güzel kadını sizsiniz kraliçe hazretleri!

Bunun üzerine kadının içi rahat edermiş. Çünkü aynanın doğruyu söylediğini bilirmiş.

Gel zaman, git zaman... Pamuk Prenses büyüyüp geliyor; gitgide daha güzel bir kız oluyormuş. Yedi yaşına girdiği sırada kraliçeden bile güzel, ayın on dördü gibi bir kız olmuş.

Kadın günün birinde yine aynasına sormuş:

- Küçük ayna, söyle bakayım, ülkenin en güzel kadını kim?

Ayna dile gelmiş:

- Buranın en güzel kadını sizsiniz kraliçe hazretleri, ama Pamuk Prenses sizden bin kat daha güzel!

Kadın bunu duyunca irkilmiş; kıskançlığından yüzü sapsarı, yemyeşil olmuş. O saatten sonra nerede Pamuk Prenses'i görse içi burkulurmuş. Kızıdan o kadar tiksinemeye başlamış. Kıskançlıkla, kendini beğenmişlik, bir yabanıl ot gibi yüreğinde büyümüş, büyümüş...

Artık ne gece, ne gündüz kadında iç rahatlığı kalmamış.

Bunun üzerine bir avcı çağırılmış:

- Çocuğu al, ormana götür, demiş. Artık gözüm görmesin. Onu öldüreceksin... Ciğerlerini de bana getireceksin.

Avcı:

- Peki!

demiş, kızı alıp götürmüş. Pamuk Prensesin suçsuz yüreğini oyup çıkarmak için bıçağını eline alınca kızcağız ağlamaya başlamış:

- Kuzum avcı, canım avcı... Ne olursun kıyma bana... Canımı bağışla... Şu ıssız ormanda dolaşırım, bir daha eve dönmem!

diye yalvarmış. Avcı kızın güzelliğine dayanamamış... Ona acımış:

- Haydi öyleyse git zavallı çocuk!

demiş. "Az sonra yabanıl hayvanlar nasıl olsa seni yerler" diye düşünmüş ama sanki bağrındaki taş da düşmüş. Kızı öldürmeye gerek kalmadığı için rahat bir soluk almış.

Tam bu sırada oradan geçen bir hayvan yavrusunu tutup kesmiş; ciğerlerini çıkarmış.

Kraliçeye bunları götürmüş. Kraliçe aşçısına onları tuzlatıp pişirtmiş, yemiş. Pamuk

Prensesin ciğerlerini yedim sanmış.

Çocukcağız koskoca ormanın içinde yapayalnız kalmış. İçine bir korku girmiş. Sanki ağaçların bütün yaprakları kendisini seyrediyorlar sanıyormuş. Ne yapacağını da bilmiyormuş. Koşmaya başlamış. Sivri taşlar üzerinden, dikenler arasından geçip giderken, birçok yabanıl hayvan önünden geçiyormuş ama ona bir şey yapmıyorlarmış. Çocuk ayaklarının olanca gücüyle akşama kadar koşmuş. Sonunda mini mini bir ev görmüş; dinlenmek için içeri girmiş.

Bu evde her şey o kadar küçük, o kadar cici bici, o kadar temizmiş ki dille anlatılamazmış. Ortada apak örtülü, yedi tabaklı bir sofraya duruyormuş. Her tabağın yanında minicik kaşıklar, yedi küçük bıçakla çatal, yedi tane de ufacık bardak.

Duvarın önünde yanyana dizili yedi karyolacık varmış. Örtüleri kar gibi akmış. Pamuk Prenses hem çok aç, hem de susuz olduğu için her tabaktan bir parça sebzeyle ekmek yemiş; her bardaktan birer yudum şarap içmiş. Bir kişinin bütün yiyeceğini yiyip bitirmek istemiyormuş. Kızcağız pek yorgun olduğundan karyolacıklardan birine uzanmak istemiş. Gel gelelim, hiçbirini boyuna uymuyormuş. Biri pek uzun, biri pek kısa geliyormuş.

Sonunda yedinciye uygun bulmuş. İçine girip yatmış, duasını etmiş, uykuya dalmış. Ortalık iyiden iyiye kararınca ev sahipleri gelmişler. Bunlar yedi cücelermiş. Dağlardan maden çıkarırlarmış. Hepsi lambalarını yakmışlar. Küçük evin içi aydınlanınca, içeriye birinin girdiğini anlamışlar. Çünkü her şey bıraktıkları düzende durmuyormuş. Birinci:

- Sandalyeme kim oturmuş?

İkinci:

- Tabağımdan kim yemiştir?

Üçüncü:

- Ekmeğimden kim koparmış?

Dördüncü:

- Sebzemden kim yemiştir?

Beşinci:

- Çatalımı kim kullanmış?

Altıncı:

- Bıçağımla kim kesmiştir?

Yedinci:

- Bardağımdan kim içmiştir?

Sonra birinci cüce çevresine bakınmış. Yatağında hafif bir çukurluk görmüş:

- Yatağıma kim girmiştir?

diye seslenmiş. Öbürleri koşarak gelmişler. Altısı birden:

- Benim yatağımda da biri yatmıştır!

diye bağışmışlar. Yedinci cüce ise yatağına bakınca, içinde yatıp uyuyan Pamuk Prensesi görmüş. Öbürlerini çağırmış. Hepsi gelmişler; şaşırarak bağışmışlar:

- Aman Tanrım, ne güzel çocuk bu!..

O kadar hoşlarına gitmiş ki, çocuğu uyandırmaya kıyamamışlar. Yedinci cüce her arkadaşının kollarında bir saat uyuyarak sabahı etmiş.

Ertesi sabah Pamuk Prenses uyanmış. Yedi cüceleri görünce birdenbire korkmuş, ama cüceler ona güler yüz göstermişler:

- Adın ne senin? diye sormuşlar; Kız:

- Benim adım Pamuk Prenses! demiş.

- Nasıl oldu da bizim eve geldin?

Kız üvey annenin kendisini öldürtmek istediğini, avcının ona canını bağışladığını, küçücük evlerini buluncaya kadar bütün gün koştuğunu bir bir anlatmış. Cüceler:

- Bizim evin işlerini görürsen, yemek pişirirsen, yatakları yaparsan, çamaşır yıkarsan, dikiş dikersen, yama yaparsan, sonra her şeyi derli toplu, tertemiz tutarsan bizim yanımızda kalabilirsin. Sana bir şeyden sıkıntı çektirmeyiz!

demişler. Pamuk Prenses:

- Peki, hepsini seve seve yapacağım!

demiş, orada kalmış. Evin işlerini düzene koymuş. Sabah oldu mu cüceler dağlara gider, madende altın ararlarmış. Akşam olunca eve dönerlermiş. O zaman yemekleri hazır olmalıymış. Kız bütün gün evde tek başına otururmuş. Bunun için iyi yürekli cüceler ona şöyle öğüt verirlermiş:

- Üvey annenden kendini koru... Senin burada olduğunu, nasıl olsa, yakında öğrenir.

Kimseyi içeri alma sakın! derlermiş.

Kraliçe, Pamuk Prensesin ciğerlerini yedim sandıktan sonra, en güzel kadının yine kendisi olduğunu düşünür; başka bir şey aklına getirmezmiş. Bir gün aynasının karşısına geçip:

- Küçük ayna, söyle bakayım, ülkenin en güzel kadını kim?

diye sormuş. Ayna dile gelmiş:

- Buranın en güzel kadını sizsiniz kraliçe hazretleri, ama dağlar başında, yedi cücelerin yanındaki Pamuk Prenses sizden bin kat daha güzel! demiş.

Kadın bunu duyunca irkilmiş. Çünkü aynanın asılsız bir şey söylemediğini biliyormuş. O zaman avcının kendisini aldattığını, Pamuk Prenses'in sağ olduğunu anlamış. Kızı öldürmek için yeni bir çare düşünmeye başlamış. Çünkü bu kız ülkenin en güzeli kaldıkça kıskançlıktan rahat edemeyeceğini biliyormuş. Sonunda aklına bir çare gelmiş: Yüzünü boyamış, yaşlı bir satıcı kadın kılığına girmiş; tanınmaz bir hale gelmiş. Bu kılıkta yedi dağlara, yedi cücelerin bulunduğu yere gitmiş; kapıyı çalmış:

- Güzel şeyler satarım! diye bağırması.

Pamuk Prenses pencereden bakmış:

- Güneydın kadını, demiş, neler satıyorsun bakayım?

Kadın:

- İyi şeyler, güzel şeyler! Her renkten kuşaklarım var!

demiş. Alaca renkli ipeklerden örülmüş bir kuşak çıkarmış. Pamuk Prenses:

Bu saf kadıncağızı içeri alabilirim!

diye düşünmüş, kapının sürgüsünü çekmiş: o güzel kuşağı satın almış. Kocakarı:

- Aman ne güzel şeymişsin sen yavrum! demiş; - Dur da şu kuşağı beline güzelce ben sarıvereyim.

Pamuk Prenses'in aklına bir kötülük gelmemiş. Kadının önüne durmuş, yeni kuşağı beline sardırması. Kocakarı o kadar çabuk, o kadar sıkı dolamış ki, Pamuk Prenses soluk alamaz olmuş... Ölü gibi yere yuvarlanmış. Kadın:

- Haydi bakalım... Bir zamanlar ülkenin en güzeli olmuştun!

demiş, kaçıp gitmiş.

Aradan çok geçmeden, akşam vakti, yedi cüceler eve dönmüşler, ama sevgili Pamuk Prenseslerini yerde serili görünce akılları başlarından gitmiş. Kız sanki ölmüş gibi kıpırdamıyormuş bile. Kızı ayağa kaldırmışlar... Kuşağın sımsıkı bağlanmış olduğunu görünce bunu ortasından kesip açmışlar. Kız yavaş yavaş soluk almaya başlamış... Gitgide vücuduna can gelmiş.

Cüceler o gün olup bitenleri öğrenince:

- O yaşlı satıcı kadın, alçak kraliçeden başka biri değildi, demişler. Biz evde yokken sakın bir daha hiç kimseyi içeri alma!

Kötü yürekli kadın eve döner dönmez aynanın önüne gitmiş:

- Küçük ayna, söyle bakayım, ülkenin en güzel kadını kim?

diye sormuş. Ayna her zamanki gibi:

- Buranın en güzel kadını sizsiniz kraliçe hazretleri, ama dağlar başında, yedi cücelerin yanındaki Pamuk Prenses sizden bin kat daha güzel! demiş.

Kadın bu sözleri duyunca o kadar kötü olmuş ki, bütün kanı beynine sıçramış. Çünkü Pamuk Prenses'in yine dirildiğini anlamış; kendi kendine:

- Alacağın olsun, demiş, öyle bir şey bulayım ki, seni yok etsin de bak gör!

Bildiği büyüçülük yardımıyla zehirli bir tarak yapmış. Sonra başka bir kocakarı kılığına girmiş. Böylece yedi dağlara, yedi cücelerin bulunduğu yere gitmiş. Kapıyı çalmış:

- İyi şeyler satarım!

diye bağırarak Pamuk Prenses dışarı bakmış:

- Haydi yolunuza gidin, demiş, kimseyi içeri alamam.

Kocakarı:

- Bakman da yasak değil ya?

diye zehirli tarağı çıkarıp kıza uzatmış. Tarak çocuğun o kadar hoşuna gitmiş ki, her şeyi unutarak kapıyı açmış. Pazarlıkta uzlaşınca kocakarı:

- Gel şu saçlarını güzelce tarayayım!

demiş. Zavallı Pamuk Prenses'in aklına bir kötülük gelmemiş, kocakarıya güvenmiş.

Kadın daha tarağı saçlarına değdirir değdirmez zehir etkisini göstermiş; kız kendinden geçerek yere yuvarlanmış.

Kötü yürekli karı:

- Ey güzellik örneği, bu kez işin tamam!

demiş, sıvışıp gitmiş.

Bereket versin, yedi cücelerin eve dönme zamanı yaklaşmışmış. Pamuk Prenses'i ölü gibi yerde yatar görünce, ilk akıllarına gelen şey üvey anne olmuş. Araya taraya zehirli tarağı bulmuşlar. Saçlarının arasından çıkarır çıkarmaz Pamuk Prenses kendine gelivermiş. O gün olup bitenleri bir bir anlatmış. Cüceler, kendini sakınması, kimseye kapıyı açmaması için onu bir daha uyarmışlar.

Kraliçe evde aynanın karşısına geçmiş:

- Küçük ayna, söyle bakayım, ülkenin en güzel kadını kim?

diye sormuş. Ayna yine önceki gibi:

- Buranın en güzel kadını sizsiniz kraliçe hazretleri, ama dağlar başında, yedi cücelerin yanındaki Pamuk Prenses sizden bin kat daha güzel! demiş.

Kadın aynanın böyle söylediğini duyunca hırsından zangır zangır titremiş, ter ter tepinmiş:

- Yaşamım pahasına da olsa Pamuk Prenses kesinlikle ölmelidir! diye bağırarak.

Bunun üzerine kimsenin uğramayacağı gizli, uzak bir yerde bir odaya kapanmış. Orada zehirli, pek zehirli bir elma yapmış. Bu elma görünüşte çok güzelmiş. Kabuğunun bir yanı kırmızı, bir yanı akmış. Bu elmayı kim görse hemen alıp yemek istermiş. Fakat ondan bir lokma ısırın kesin ölmüş. Elma tamam olunca kadın yüzünü boyamış; bir köylü kadını kılığına girmiş. Yedi dağlara, yedi cücelerin bulunduğu yere gitmiş. Kapıyı çalmış. Pamuk Prenses başını pencereden çıkarmış:

- Kimseyi içeri alamam... Yedi cüceler böyle tembih etti!

demiş. Köylü karısı:

- Peki, öyle olsun ama şu elmaları elden çıkarmak istiyorum. Al işte bir tanesini de sana vereyim demiş. Pamuk Prenses:

- Hayır, hiçbir şey kabul edemem!

demiş. Kocakarı:

- Zehirden mi korkuyorsun yoksa? diye sormuş. Bak işte ortasından kesiyorum. Kırmızı yanını sen ye... Ben de beyaz yanını yiyeyim.

Elma öyle ustalıklı yapılmış ki, yalnızca kırmızı yanı zehirliymiş. Pamuk Prenses elmaya imrenmiş. Köylü kadının da bir parçasını yediğini görünce daha fazla dayanamamış; elini dışarı uzatıp zehirli parçayı almış. Gel gelelim, daha ilk ısırıldığı parça ağzındayken ölü gibi yere yıkılıvermiş. Kraliçe bu durumu yırtıcı bakışlarıyla seyretmiş. Sonra bir kahkaha atmış:

- Kar gibi ak, kan gibi al, abanoz ağacı gibi kara ha?.. Bu sefer cüceler seni yeniden diriltemeyecekler! demiş.

Kadın eve döner dönmez aynaya sormuş:

- Küçük ayna, söyle bakayım, bu ülkenin en güzel kadını kim?

Ayna dile gelmiş:

- Bu ülkenin en güzel kadını sizsiniz kraliçe hazretleri!

demiş. Bunun üzerine kadının kıskanç yüreğine su serpilmiş ama kıskançlar ne kadar rahat edebilirlerse o kadar...

Akşam olup cüceler eve döndükleri zaman Pamuk Prenses'i yerde serili görmüşler.

Kızcağızın soluğu çıkmıyormuş, ölmüşmüş. Onu yerden kaldırmışlar. Zehirli bir şey bulur muyuz? diye çevreyi araştırmışlar kızın kuşağını çözmüşler, saçlarını taramışlar, onu suyla, şarapla yıkamışlar. Gel gelelim, hiçbirinin yararı olmamış, yavrucak dirilmemiş.

Cüceler kızı bir tabuta koymuşlar. Yedisi de çevresine oturmuşlar. Üç gün üç gece göz yaşı dökmüşler, ağlamışlar. Kızı gömmek istiyorlarmış ama kız hâlâ canlı bir insana benziyormuş. Yanaklarının al al rengi solmamışmış:

- Bunu kara topraklara bırakamayız!

demişler. Camdan bir tabut yaptırmışlar. Nereden bakılsa içerisi görünüyormuş. Kızı içine yatırmışlar; üzerine altın harflerle hem adını, hem de bir prenses olduğunu yazmışlar.

Sonra tabutu dışarı çıkarıp dağın üzerine koymuşlar. Sürekli içlerinden biri tabutun yanında kalarak nöbet beklemeye başlamış. Hayvanlar da gelir, Pamuk Prenses için göz yaşı dökerlermiş. Önce bir baykuş gelmiş, sonra bir karga, en sonra da mini mini bir güvercin...

Pamuk Prenses uzun, çok uzun zaman böyle tabutun içinde yatmış ama çürüyüp dağılmamış... Görenler uyuyor sanırlarmış. Çünkü hâlâ kar gibi ak, kan gibi al renkli, abanoz gibi kara saçlı duruyormuş.

Gel zaman, git zaman... Günün birinde bir prensin yolu bu ormana düşmüş. Geceyi geçirmek için cücelerın evine gelmiş. Dağın üzerindeki tabutu, içinde yatan güzel Pamuk Prenses'i görmüş. Altın harflerle üzerine yazılı yazıyı okumuş. Cücelere:

- Ne isterseniz vereyim... Bu tabutu bana bırakın!

demiş; fakat cüceler:

- Dünyanın bütün altınlarını verseler yine onu vermeyiz!

demişler. Oğlan:

- Öyleyse bunu bana bağışlayın... Pamuk Prenses'i görmeden yaşayamayacağım. Onun değerini bileceğim... Ona dünyada en çok sevdiğim şey gözüyle bakacağım! diye yalvarmış.

Oğlan böyle deyince iyi yürekli cüceler ona acımışlar; tabutu kendisine vermişler. Prens tabutu uşaklarının omuzuna verip yola çıkmış. Olacak ya, uşakların ayağı bir çalıya takılmış, sendelemişler. Pamuk Prenses'in ısırıldığı zehirli elma parçası bu sarsıntıyla boğazından fırlamış. Aradan çok geçmeden de kız dirilmiş, gözlerini açmış, tabutun kapağını kaldırmış, yerinde doğrulmuş:

- Allah allah, ben neredeyim?

diye seslenmiş. Prens sevinçle:

- Yanımdasın!

demiş. Olup bitenleri kıza anlattıktan sonra:

- Seni dünyada her şeyden fazla seviyorum... Gel, babamın sarayına gidelim... Benim yaşam arkadaşım ol!

demiş.

Pamuk Prenses razı olmuş, onunla birlikte gitmiş. Düğünleri pek parlak, pek eğlenceli olmuş.

Bu düğüne Pamuk Prenses'in kötü yürekli üvey annesi de çağırılmışmış. Kadın güzel giysilerini giydikten sonra aynanın karşısına geçmiş:

- Küçük ayna, söyle bakayım, bu ülkenin en güzel kadını kim? diye sormuş. Ayna dile gelmiş:

Buranın en güzel kadını sizsiniz kraliçe hazretleri ama genç kraliçe sizden bin kat daha güzel! demiş.

Bunu duyar duymaz alçak karı ağır bir küfür savurmuş. İçine öyle bir korku girmiş ki, ne yapacağını bilememiş. Önce düğüne gitmek istememiş ama içi rahat etmemiş... Gidip genç kraliçeyi görmek isteğine dayanamamış.

İçeri girince Pamuk Prenses'i tanımış. Korkudan, şaşkınlıktan olduğı yerde donakalmış.

Önceden demir terlikler hazırlayıp ateşe koymuşlarmış. Bunları maşalarla tutarak içeri getirmişler, kadının önüne koymuşlar. Kadın bu kıpkırmızı olmuş demir terlikleri giymek zorunda kalmış. Cansız olarak yere düşünceye kadar kendini oradan oraya çarpmış durmuş.

ORMANDA UYUYAN GÜZEL

Evvel zaman içinde bir kralla bir kraliçe varmış. Tanrının günü:

- Ah bir çocuğumuz olsaydı!

der dururlarmış. Gel gelelim, bir türlü çocukları olmamış.

Gel zaman, git zaman, günün birinde kraliçe hamamdayken sudan bir kurbağa çıkmış:

- Yakarmaların kabul olunacak, demiş, bir yıl geçmeden bir kız dünyaya getireceksin!

Kurbağanın dediği çıkmış: kraliçe bir kız doğurmuş. Bu kız o kadar güzelmiş ki, kral

sevincinden ne yapacağını şaşırmış. Büyük bir tören hazırlamış. Bu törene yalnızca

akrabalarını, dostlarını, tanıdıklarını çağırmakla kalmamış; bilgin kadınları da çağırmış.

Çocuğa bunların hayır dua edeceklerini düşünmüş. Ülkesinde bu kadınlardan on üç tane

varmış, ama onların yemek yiyecekleri altın tabaklardan on iki tane olduğu için bu

kadınlardan birinin evde kalması gerekmiş. Tören pek parlak olmuş. Sona erdiği zaman

bilgin kadınlar çocuğa tılsımlı armağanlarını vermişler: biri namus, öbürü güzellik,

üçüncüsü zenginlik, kısaca her biri dünyada istenen iyi bir şey bağışlamış. On birinci

duasını bitirir bitirmez, birdenbire içeriye on üçüncü kadın girmiş. Törene çağırılmadığı

için öç almaya gelmişmiş. Kadın kimseye selam vermeden, kimsenin yüzüne bile

bakmadan yüksek sesle:

- Prenses on beş yaşına girince eline bir iğ batsın, ölü olarak yere düşsün! demiş. Yine

başka bir söz söylemeden geri dönmüş, salondan çıkmış. Herkes donakalmış. Duasını

henüz yapmamış olan on ikinci kadın bu sırada ortaya çıkmış. Kadın deminki kötü duayı

büsbütün bozamazmış ama hafifletebilirmiş. Bunun üzerine:

- Prenses ölmesin; yüz yıllık derin bir uykuya dalsın! demiş.

Sevgili çocuğunu bu felaketten korumayı candan isteyen kral her yana fermanlar yollamış;

krallık toprakları üzerinde ne kadar iğ varsa hepsinin yakılmasını buyurmuş. Bilgin

kadınların iyilik duaları birer birer kabul olunmuş. Kız o kadar güzel, o kadar ahlaklı,

güler yüzlü, akıllı olmuş ki, onu kim görse sevmemek elinden gelmezmiş.

Gel zaman, git zaman... Kızın on beş yaşına girdiği gün kralla kraliçe evde yoklarmış. Kızı

sarayda yapayalnız bırakmışlarmış. Kız da köşe bucağı dolaşmaya başlamış. Canının

istediği odaya girip çıkıyormuş. Sonunda eski bir kuleye gelmiş. Dar döner merdivenden

yukarı çıkmış, küçük bir kapının önüne varmış. Kilidin üzerinde paslı bir anahtar sokulu

duruyormuş. Kız bunu çevirince kapı açılıvermiş. İçeride, küçük bir odada yaşlı bir kadın

oturuyor, elindeki iğle durmadan bez dokuyormuş. Prenses:

- Günaydın nineciğim, ne yapıyorsun orada? demiş. Kocakarı:

- Bez dokuyorum, diye başıyla işaret etmiş. Kız:

- Böyle oradan oraya koşup duran şey ne bakayım?

diye iği almış... O da bez dokumak istemiş ama daha iğe dokunur dokunmaz kadının kötü

duası tutmuş, iği parmağına batırmış.

Kız bu batışın acısını duyduğu anda orada duran yatağın içine düşüvermiş, derin bir

uykuya dalmış. Bu uyku bütün sarayı kaplamış. Tam bu sırada saraya dönerek salona

girmiş bulunan kralla kraliçe uyuklamaya başlamışlar. Onlarla birlikte bütün saray halkı

da uyumuş. Ahırdaki atlar, avludaki köpekler, damdaki güvercinler, duvardaki sinekler,

hatta ocakta alev alev yanan ateş de uyuya kalmışlar. Kızartmanın cızırtısı kesilmiş.

Dikkatsizlik eden yamağının saçlarından tutan aşçı çocuğu bırakmış, uykuya dalmış.

Rüzgâr dinmiş... Sarayın önündeki ağaçların tek yaprağı bile kımıldamaz olmuş. Sarayın çevresinde dikenlerden çepeçevre bir çit yetismeye başlamış. Bunlar her yıl büyüye büyüye sonunda bütün sarayı kaplamışlar, tepesinden aşmışlar. Artık bir şey görünmez olmuş. Hatta damdaki bayrak bile.

Zaman geçtikçe uyuyan güzelin masalı ülkede dilden dile dolaşmaya başlamış. Ara sıra prensler gelip çitler arasından saraya girmek istemişler. Fakat hiçbiri bunu başaramamış. Çünkü bu dikenler, sanki elleri varmış gibi, onları sımsıkı yakalamışlar. Delikanlılar burada takılı kalmışlar, kendilerini kurtaramamışlar, bağıra bağıra ölmüşler.

Aradan uzun yıllar geçmiş. Günün birinde ülkeye bir prens daha gelmiş. Yaşlı bir adamın bu dikenli çit hakkında anlattıklarını dinlemiş: Bunun arkasında bir saray varmış. İçinde gayet güzel bir kız yüz yıldan beri uyuyormuş. Onunla birlikte kralla kraliçe, bütün saray halkı uyuyorlarmış. Büyük babasından işittiğine göre de, buraya birçok prens gelmiş.

Dikenli çitten geçmek istemiş, fakat orada takılı kalmış, bar bar bağırarak ölmüşlermiş. Bunları dinleyen delikanlı:

- Ben korkmam, demiş, gidip uyuyan güzeli göreceğim!

İyi yürekli yaşlı adam oğlanı kararından vazgeçirmeye çalışmış ama oğlan sözlerine kulak asmamış.

O sırada yüz yıl tamam olmuş, uyuyan güzelin uyanma vakti gelmiş. Prens dikenli çite yaklaşıncı bunlar iri, güzel çiçekler, oluvermişler. Kendiliklerinden iki yana açılmışlar.

Oğlan rahatça içeri girmiş. Arkasından yine kapanmışlar, eskisi gibi diken olmuşlar.

Sarayın avlusunda oğlan atların, renk renk av köpeklerinin serili yattıklarını, uyukladıklarını görmüş. Damda güvercinler tünemiş, küçük başlarını kanatlarının altına sokmuşlarmış. Oğlan saraya girince duvarda sineklerin uyukladığını, mutfakta ahçının hâlâ yamağı tutmak ister gibi eli uzanmış durduğunu, alazlanacak kara tavuğun önünde hizmetçi kızın oturduğunu görmüş. İlerlemiş, salonda bütün saray halkını uyur bulmuş. Yukarda tahtın yanında kralla kraliçe yatıyorlarmış. Oğlan biraz daha ilerlemiş. Ortalıkta çıt çıkmıyormuş. İnsan kendi soluğunu duyabilecek gibiymiş. Sonunda kuleye varmış.

Kızın uyuduğu küçük odanın kapısını açmış. Kız burada yatıyormuş. O kadar güzelmiş ki, oğlan gözünü kızıdan ayıramamış, eğilmiş kızı öpmüş. Dudağı kızın yüzüne dokunur dokunmaz uyuyan güzel gözlerini açmış, uyanmış, oğlana gülümseyerek bakmış. Bunun üzerine ikisi birlikte aşağı inmişler. Kralla kraliçe, bütün saray halkı birden bire uyanmış. Birbirleriyle şaşkın şaşkın bakışmaya başlamışlar. Avludaki atlar ayağa kalkarak silkinmişler. Av köpekleri yerlerinden fırlayıp kuyruklarını sallamışlar. Damdaki güvercinler başlarını kanatlarının altından çıkarmışlar, çevrelerine bakınmışlar, sonra kırlara uçmuşlar. Duvarlardaki sinekler uçuşmaya başlamışlar. Ocaktaki ateş yeniden parlamış, yemeği pişirmiş. Kızartma yine cızırdamaya başlamış. Aşçı, yamağına öyle bir tokat aşk etmiş ki, oğlan bar bar bağırarak ölmüş. Hizmetçi kız tavuğun tüylerini alazlayıp bitirmiş.

Prens ile uyuyan güzelin düğünleri pek parlak olmuş. ikisi de ömürlerinin sonuna kadar dirlik düzenlik içinde yaşamışlar.

BREMEN KENTİ ÇALGICILARI

Vaktiyle bir adamın bir eŖeęi varmıŖ. Bu eŖek çuvalları bıkmadan usanmadan yıllarca değirmene gtrmŖ. Fakat artık gücü kalmamıŖ, iŖe yaramaz bir duruma dŖmŖ. Sahibi onu boŖ yere beslemek istemiyormuŖ. EŖek de iŖlerin yolunda olmadığını sezmiŖ, baŖını alıp ıkmıŖ, Bremen yolunu tutmuŖ. Orada kent algıcısı olabileceğini sanıyormuŖ. EŖek böylece az gitmiŖ, uz gitmiŖ, dere tepe düz gitmiŖ; yolda boylu boyunca yatan bir av köpeğiyle karŖılaŖmıŖ. Hayvan, koŖmaktan yorulmuŖ köpekler gibi soluyup duruyormuŖ. EŖek sormuŖ:

- Ne soluyup duruyorsun böyle bakayım, bekçi baba?

Köpek:

- Sorma, demiŖ, yaŖlandım. Günden güne gten dŖyorum. Avda koŖamıyorum diye sahibim beni öldürmek istedi... Ben de kaçıp kurtuldum. Bundan sonra karnımı nasıl doyuracağım bilmem!

EŖek:

- Sana bir Ŗey söyleyeyim mi, demiŖ, ben Bremen'e gidiyorum... Kent algıcısı olacağım... Benimle gel, sen de bandoya gir! Ben lavta alarım, sen de davul...

Bu neri köpeğin hoŖuna gitmiŖ. İkiisi birlikte yola ıkmıŖlar. Aradan uzun zaman gememiŖ. Yolun kıyısında bir kedi grmŖler. kedinin suratından dŖen bin parça oluyormuŖ.

EŖek:

- Ne o? İŖin sarpa mı sardı yoksa, yaŖlı palabıyık? demiŖ.

- İnsanın baŖında ateŖler yanarken nasıl neŖeli olur? Artık yaŖım ilerledi. DiŖlerim ktleŖti... Farelerin peŖinde koŖacaęıma sobanın arkasında oturup pinekliyorum. Bu yüzden hanımım beni suya atıp boğmak istedi. Ben kaçıp kurtuldum ama son piŖmanlıęın yararı olmuyor. Ŗimdi nereye gideyim?

- Bizimle birlikte gel. Müzikten anladığın bilinir. Oraya varınca kent mzıkacısı olursun! Kedi bu sözü hoŖ karŖılamıŖ, onlarla birlikte yola ıkmıŖ.

Bu  yurt kaçağı bir çiftliğin önünden geçerken selamlık kapısının üstünde cıyak cıyak ten bir horoz grmŖler; eŖek:

- Sesin insanın iliğine kemiğine iŖliyor... Neyin var kuzum? demiŖ. Horoz:

- Havanın güzel olacağını haber verdim. Bugün bizim sevgili hanımımızın günüdür.

"Kristkind"ciğin gömleğini yıkamıŖtı. Onu kurutmak istiyor. Ama yarın pazar, konuklar gelecek. Onun için hanım hiç acımadan aŖı kadına söyledi. Yarın benim orbamı yiyecekmiŖ. Nasıl olsa bu akŖam kellem uçacak. Bari ben de girtlağım yırtılınca kadar bağırayım dedim.

EŖek:

- Zavallı albaŖ, demiŖ, yleyse bizimle gel daha iyi. Biz Bremen'e gidiyoruz. Nerede olsan ölümden daha iyisini bulabilirsin. Sesin güzel... Hepimiz bir arada Ŗarkı söylersek hoŖ bir Ŗey olacak kesin.

Horoz bu öneriyi beęenmiŖ. Dördü birlikte yola ıkmıŖlar.

Bunlar bir günde Bremen'e varamamıŖlar. AkŖam olunca bir ormana gelmiŖler; burada geceleyelim demiŖler. EŖekle köpek büyük bir ağacın altına uzanmıŖlar. Kediyle horoz da dallara ıkmıŖlar, ama horoz en tepedeki dalları daha güvenli bulmuŖ, oraya uçup tnemiŖ. Horoz uykuya dalmadan önce bir kez daha çevresine bakınmıŖ. Uzakta küçük bir

ışık görür gibi olmuş, arkadaşlarına seslenmiş: "Işık görünüyor, yakınlarda bir ev olsa gerek!" demiş.

Eşek:

- Öyleyse kalkalım, hemen oraya gidelim. Burada rahat edilmiyor demiş.

Köpek orada birkaç parça kemik, biraz et bulursa pek hoşuna gideceğini düşünmüş.

Bunun üzerine ışığın bulunduğu yana doğru yola koyulmuşlar. Yaklaştıkça ışığın parlaltısı artmış. Sonunda haydutların barındığı eve gelmişler.

İçlerinde en irisi eşek olduğu için pencereye o yaklaşmış, içeriye bakmış. Horoz sormuş:

- Neler görüyorsun, babacan?

Eşek:

- Neler mi görüyorum? demiş. Kurulmuş bir sofraya... Üstünde her türlü yiyecek, içecek var...

Haydutlar oturmuş, keyif çatıyorlar.

Horoz:

- Tam bize göre bir iş, demiş.

Eşek:

- Ah sorma kardeş demiş, şu sofranın başında biz olsak ne olurdu sanki?

Haydutları buradan nasıl kaçıralım? diye her kafadan bir ses çıkmış. Sonunda bir çare

bulmuşlar: Eşek ön ayaklarını kaldırıp pencereye dayayacak. Köpek eşeğin sırtına çıkacak.

Kedi köpeğin üstüne tırmanacak. Horoz da uçacak, köpeğin tepesine konacak!

Dedikleri gibi yapmışlar. Sonra biri işaret verince hep bir ağızdan şarkı söylemeye

başlamışlar: Eşek anırmış, köpek havlamış, kedi miyavlamış, horoz da ötmüş. Sonra

şangur şungur pencereden içeri dalıvermişler!

Haydutlar bu korkunç bağırısmayı duyunca oldukları yerde havaya fırlamışlar. İçeriye

herhalde bir hortlak girdi sanmışlar. Evden çıkıp ormana doğru kaçmaya başlamışlar.

O zaman dört ahbap sofranın başına kurulmuşlar, haydutların artıklarına saldırmışlar.

Sanki kırk yıldan beri açmış gibi, yemekleri atıştırmışlar.

Dört çalgıcı işlerini bitirine ışığı söndürmüşler. Herkes kendi keyfine göre rahat

edebileceği bir yer aramış: Eşek gübrelerin üzerine uzanmış, köpek kapı arkasına, kedi

ocakta sıcak külün yanına, horoz da bir tüneğin üstüne...

Yol yorgunu oldukları için az sonra da hepsi uykuya dalmış.

Vakit gece yarısını geçmiş. Haydutlar uzaktan bakmışlar, artık evde ışık yanmıyor, her

yan da sessiz. Elebaşları:

- Boş yere mantara basmamalıydık ama oldu! demiş.

İçlerinden birini oraya yollamış, eve baktırmış. Gönderilen adam her yanı sessiz bulmuş,

mutfağa girmiş. Lamba yakmak istemiş. Kedinin parıldayan gözlerini yanık ateş sanmış,

kükürtlü bir çöp almış, bunu ateşte tutuşturmak istemiş. Ama kedi şakadan anlar mı?

Hemen adamın suratına atılmış, tırmık içinde bırakmış.

Haydudun korkudan ödü patlamış, arka kapıdan fırlayıp kaçmak istemiş ama oracıkta

yatan köpek üstüne saldırmış, bacağına ısırılmış. Adam avludan, gübrelere basıp kaçarken

eşek de arka bacaklarıyla hatırı sayılır bir çifte savurmuş. Bu gürültülere uyanan horoz da:

- Ö ö rö ö... diye avazı çıktığı kadar ötmeye başlamış.

Haydut alabildiğine koşarak soluk soluğa elebaşının yanına gelmiş:

- Sormayın demiş, evde korkunç bir cadı oturuyor. Suratıma doğru tısladı, uzun

tırnaklarıyla yüzümü gözümü tırmaladı. Kapının önünde bir herif duruyor. Elinde bir

kama var. Bacağıma sapladı. Avluda bir karakoncoloz yatıyor. Beni meşe sopasıyla

patakladı. Damda da yargıç oturuyor: "Getirin şu keratayı bana!" diye bar bar bağıriyordu.

Zor kaçıp kurtuldum ellerinden...

O günden sonra haydutlar bir daha eve girme gözüpekliğini gösterememişler ama burası dört Bremen çalgıcısının pek hoşuna gitmiş. Artık buradan çıkıp gitmek istememişler.

YEDİ KARGALAR

Bir adamın yedi oğlu varmış. O kadar istermiş de bir kızı olmazmış. Günün birinde karısı ona müjde vermiş: Gebe olduğunu söylemiş. Çocuk dünyaya gelmiş. Bu seferki kızmış. Buna çok sevinmişler ama, çocuk pek cılız, pek ufacık bir şeymiş. Bu yüzden de evde vaftiz edilmesi gerekmiş.

Vaftiz suyu getirsin diye babası, oğullarından birini kuyuya yollamış. Öbür altı oğlan da onun peşinden gitmişler. Hepsi de suyu önce kendisi doldurmak istiyormuş. Bu yüzden testi kuyuya düşmüş. Oğlanlar oldukları yerde kala kalmışlar; ne yapacaklarını şaşırılmışlar. Hiçbiri eve dönmeye cesaret edememiş.

Çocukların hâlâ dönmediklerini gören baba:

- Yezit oğlanlar kesin oyuna daldılar! demiş.

Kızın vaftizsiz öleceğinden korkuyormuş. Canı çık sıkılmış:

- İnşallah hepiniz karga olursunuz!

diye ilenmiş. Daha sözünü bitirmeden başının üstünde bir hışırtı işitmiş. Havaya bakmış; kömür gibi kara yedi tane karganın uçup gittiğini görmüş.

Anne baba bu ilenci bir daha geri alamamışlar. Oğullarının yedisini de elden kaçırdıklarına çok üzülmüşler. Bütün sevgilerini biricik kızlarına vermişler, onunla bir parça olsun avunmuşlar.

Kız çok geçmeden kendini toplamış, gün geçtik güzelleşmiş ama, başka kardeşleri bulunduğu uzun zaman haberi olmamış. Ana-babası bunu duyurmamaya çalışmışlar.

Sonunda günün birinde ahalinin kendisinden söz ettiklerini işitmiş. Diyorlarmış ki:

- Kız güzel ama, yedi ağabeysinin başlarına gelen yıkım onun yüzünden oldu.

Bunları duyunca kız çok üzülmüş. Annesine, babasına gidip sormuş:

- Ağabeylerim var mıydı benim? Onlara ne oldu? demiş.

Bunun üzerine ana-babası bu gizi daha fazla saklamak istememişler. Tanrının böyle istediğini, yoksa doğumunun buna neden olmadığını anlatmışlar. Ama kızcağızın içine kurt düşmüş. Kardeşlerini kurtarmayı kafasına koymuş. Bir yerlerde durup dinlenemez olmuş. Sonunda bir gün gizlice yola çıkmış. Ağabeylerinin izini bulmaya, ne pahasına olursa olsun onları kurtarmaya karar vermiş.

Evden çıkarken ana-babamı anarım diye bir yüzük, karnım acıkırsa yerim diye bir dilim ekmek, susarsam içerim diye bir testi su, yorulursam otururum diye de bir iskemle almışmış.

Az gitmiş, uz gitmiş, dere tepe düz gitmiş... Sonunda dünyanın öbür ucuna, güneşin yanına varmış ama güneş çok sıcakmış, korkunç bir şeymiş. Hem de küçük çocukları yermiş. Kız hemen buradan kaçmış; doğru aya gitmiş. Ay da pek soğukmuş. Hem de kötü huyluymuş. Çocuğun orada olduğunu anlayınca:

- Burnuma insan kokusu geliyor! diye bağırmağa başlamış.

Kız oradan da çabucak kaçmış; yıldızlara gitmiş. Bunlar ona güler yüz göstermişler. Her yıldız ayrı bir sandalyede oturuyormuş. İçlerinden sabah yıldızı ayağa kalkmış; ona bir aşık kemiği vermiş:

- Yanında bu kemik olmazsa sırça sarayı açamazsın. Oysa kardeşlerin orada... demiş.

Kız bu küçük kemiği almış. Bir mendilin içine sarmış, yola çıkmış. Gide gide sırça saraya varmış. Büyük kapı kilitliymiş. Kız aşık kemiğini çıkarmak için mendili açmış. Bir de ne

görsün? Mendil bomboş değil mi? Meğerse kız iyi yürekli yıldızın armağanını yitirmişmiş. Şimdi ne yapacak? Kızcağız ağabeylerini kurtarmak istiyormuş. Oysa sırça sarayın anahtarını yitirmiş. Bunun üzerine bir bıçak almış. Küçük parmağını kesmiş. Kapıya bunu sokmuş. Bereket versin kapı açılıvermiş.

Kız içeri girince karşısına bir cüce çıkmış:

- Yavrum, demiş, ne arıyorsun burada?

Kız:

- Ağabeylerimi... Yedi kargaları arıyorum!

Cüce:

- Bay kargalar evde değiller. Onlar dönünceye kadar bekleyeceksen gir içeriye!

Bunun üzerine cüce yedi tabak, yedi bardak içinde kargaların yemeklerini içeri getirmiş.

Küçük kız her tabaktan birer lokma yemiş, her bardaktan birer yudum içmiş. Sonuncu

bardağın içine de yüzüğü koymuş.

Birden bire havada bir hışırtı, bir kanat hışırtısı duymuş. Cüce:

- Bay kargalar eve geliyor! demiş.

Kargalar gelmiş; yiyip içmek istemişler. Tabaklarını, bardaklarını görünce arka arkaya söylenmeye başlamışlar:

- Tabağımdan kim yemiş?

- Bardağımdan kim içmiş?

- Buna bir insan ağzı değmiş!

Yedinci karga bardağı dikip içerken ağzına yüzük gelmiş. Bakmış. Anne-babasının yüzüğünü tanımış:

- İnşallah kız kardeşimiz buraya gelmiştir... Öyleyse kurtulduk sayılır! demiş.

Kapının arkasında durup bu sözleri işiten kız ortaya çıkmış. Bunun üzerine kargaların hepsi yeniden insan kılığına dönmüşler. Sarmaş dolaş olmuşlar. Hep birlikte evin yolunu tutmuşlar.

HOLLE KADIN

Dul bir kadının iki kızı varmış. Biri hem güzel, hem de çalışkanmış. Öteki ise hem çirkin, hem de tembelmiş; ama kendi öz kızı olduğu için kadın bunu daha çok severmiş. Evde her işi güzel kıza gördürürmüş. Zavallı kızcağız her gün sokakta bir kuyunun başında oturup bez dokurmuş. Hem de o kadar çok çalışmış ki, parmaklarından kan fışkırırılmış.

Günün birinde iplik sardığı makara kan içinde kalmış. Bunun üzerine kız kuyuya eğilerek makarayı yıkamak istemiş. fakat makara elinden kayıp kuyuya düşmüş. Kızcağız ağlaya ağlaya üvey annesine koşmuş. Başına gelen kazayı anlatmış. Kadın çocuğu adamakıllı azarlamış, sonra da çocuğa hiç acımadan:

- Makarayı kuyuya nasıl düşürdünse öyle alıp getireceksin. Sonra karışmam ha... diye bağırılmış.

Bunun üzerine kız kuyunun başına dönmüş ama ne yapacağını bilmiyormuş. Makarayı almak için "ne olursa olsun" diye kuyuya atlamış. Atlamış ama akli başında değilmiş. Az sonra uyandığında, kendini güzel bir çayırılıkta bulmuş.

Güneş parıldıyor, çevrede binlerce çiçek görünüyor. Yolda karşısına bir fırın çıkmış. Fırının içi ekmekle doluymuş. Ekmek kıza seslenmiş:

- Ne olursun beni fırından çıkar, beni fırından çıkar; yoksa yanacağım, çoktan piştim ben... Kız fırına yaklaşmış, ekmeklerin hepsini kürekle birer birer dışarı çıkarmış. Sonra yoluna gitmiş. Karşısına bir ağaç çıkmış; ağacın üzerinde pıtrak gibi elmalar sallanıyormuş, ağaç kıza seslenmiş:

- Beni silkele, beni silkele... Biz elmalar hep olduk!..

Kız ağacı sallamış, elmalar, yağmur taneleri gibi yere dökülmüşler. Kız ağacın üzerinde hiç elma kalmayınca kadar silkelemiş. Elmaları bir araya toplayarak koca bir yığın yapmış, sonra yine yola koyulmuş..

Sonunda küçük bir eve varmış. Penceresinden bir kocakarı bakıyormuş. Kadının dişleri pek iriymiş. Bunları görünce kızın içine korku girmiş. Oradan kaçmak istemiş. Fakat yaşlı kadın arkasından seslenmiş:

- Sevgili çocuk, neden korkuyorsun? Gel burda kal; evin bütün işlerini güzelce yaparsan sana bir kötülüğüm dokunmaz. En çok dikkat edeceğin şey yatağına güzel düzeltmek, iyice silkelemektir. Bunu yapınca yatağın içindeki kuş tüyleri uçar. İşte o zaman yeryüzüne kar yağar. Benim adım Holle Kadın'dır.

Kocakarı böyle tatlı tatlı konuşunca kızın içi ferahlamış; orada kalmaya karar vermiş. İçeri girerek işine başlamış. Evin her işini seve seve yapıyormuş, yatağı her zaman o kadar güçlü silkeliyormuş ki, tüyler kar parçaları gibi uçuyorlarmış. Bu yüzden kadının evinde rahat bir yaşam geçiriyor, kötü söz işitmiyor, her gün kızartmalar, kebablar yiyormuş. Küçük kız uzun zaman Holle Kadın'ın yanında kalmış; fakat içinde hep bir üzüntü duyuyor, bunun nedenini kendisi de bilmiyormuş. Sonunda bunun farkına varmış; yurdunu özlemişmiş. Her ne kadar buradaki yaşamı kendi evindekinden bin kat daha iyi geçiyormuşsa da, o yine evine dönmek istiyormuş. Bir gün dayanamamış, Kocakarı'ya demiş ki:

- Evimi çok göreceğim geldi. Bu ayrılık acısına dayanamıyorum. Burada, yerin altında geçen yaşamım çok iyi ama artık daha fazla kalamayacağım. Yine yukarıya dönmek istiyorum.

Holle Kadın:

- Evine dönmek isteyişin hoşuma gitti. Bugüne kadar bana çok iyi hizmet ettiğin için, seni

ben kendi elimle yukarı çıkaracağım, demiş.

Kızı elinden tutmuş; büyük bir kapıya doğru götürmüş. Kapı açılmış. Kız tam kapının altına geldiği zaman güçlü bir altın yağmuru başlamış. Durduğu yerle annesinin evi arasında çok az aralık varmış. Kız evin bahçesine girdiği zaman horoz kuyunun üzerine çıkmış, ötmeye başlamış.

- Ö ö rö ö, altından küçük bayanımız yine geldi!

Kız eve girmiş, annesinin yanına gitmiş. Her yanı altınla kaplı olduğu için kendisini hem annesi, hem üvey kız kardeşi güleryüzle karşılamışlar.

Kız başına gelenleri bir bir anlatmış. Annesi, bu altınların nasıl elde edildiğini öğrenince çirkin, tembel kızına da bunları kazandırmak istemiş. bu kızını da kuyunun başına oturttarak bez dokutmaya başlamış. Makarasının kana bulanması için kız parmağına iğne batırmış. Elini dikenli çitlere vurmuş. Sonra makarayı kuyuya atmış. Arkasından da kendisi atlamış. Öbür kız gibi kendini bir çayırda bulmuş. Aynı yoldan yürümeye başlamış. Fırına vardığı zaman ekmek yine bağırması:

- Ne olursun beni dışarı çıkar, beni dışarı çıkar, yoksa yanacağım. Çoktan piştim ben!..

Fakat tembel kız:

- Doğrusu üstümü başımı kirletmeye vaktim yok!.. demiş yoluna gitmiş. Az sonra elma ağacının yanına varmış. Ağaç seslenmiş:

- Ne olursun, beni silkele, kuzum beni silkele... Biz elmalar hep olduk!

Kız:

- Ya... çok bilmişsin... seni silkeleyim de kafama elmalar düşsün değil mi? demiş; geçip gitmiş.

Holle Kadın'ın evine vardığı zaman hiç korkmamış. Çünkü onun koca dişlerini önceden duymuşmuş. Hemen kadının hizmetine girmiş. İlk gün çok çalışmış. Holle Kadın'ın her dediğini yapmış. Kocakarının kendisine vereceği altınları düşünüyormuş. Fakat ikinci gün tembelliğe, işleri başından savmaya başlamış. Üçüncü gün bu tembellik bir kat daha artmış. Sabah bir türlü yatağından kalkmak istemiyormuş. Tembel kız Holle Kadın'ın yatağını da yapmıyormuş. Bu yüzden tüyler de uçuşmuyormuş. Çok geçmeden bu durum Holle Kadın'ı kızdırmış. Kızı işinden çıkarmış.

Tembel kız buna seviniyormuş. Altın yağmurunun yağacağını umuyormuş. Holle Kadın onu da büyük kapıya kadar götürmüş. Fakat kız kapının altına gelince altın yerine kocaman bir kazan dolusu zift başından aşağı boşalmış.

Holle Kadın:

İşte bu da senin hizmetlerinin ödülü!... demiş. Kapıyı kapamış. Tembel kız eve dönmüş.

Her yanı zifte bulanıkmış. Yine kuyunun başında duran horoz kızı görünce:

- Ö ö rö ö, pasaklı küçük bayanımız yine geldi diye ötmeye başlamış. Kıza bulaşan bu zift ömrü oldukça üzerinde kalmış.

KURTLA YEDİ OĞLAK

Evvel zaman içinde yaşlı bir keçinin yedi yavrusu varmış. Bir anne çocuklarını nasıl severse o da yavrularını öyle severmiş. Günün birinde keçi, yavrularına yiyecek bulup getirmek için ormana giderken onları çevresinde toplamış:

- Sevgili çocuklarım demiş; ben ormana gidiyorum. Kendinizi kurttan sakının. Eğer kurt evimize girerse hepinizi kıştır kıştır yer. Bu alçak çok kez türlü kılıklara girer, ama kaba sesinden, kapkara ayaklarından onu hemen tanıyabilirsiniz!

Küçük oğlaklar:

- Sevgili annemiz, demişler, gözün arkada kalmasın... Güle güle git, güle güle gel... Biz kendimizi koruruz.

Keçi melemiş, iç rahatlığıyla yola çıkmış.

Aradan çok zaman geçmemiş. Evin kapısını biri çalmış:

- Sevgili çocuklar diye seslenmiş, kapıyı açın bakayım. Anneniz geldi, hepinize bir şeyler getirdi.

Fakat oğlaklar kurdun kalın sesini tanımışlar; içerden seslenmişler:

- Sen annemiz değilsin... Onun sesi hem ince, hem de tatlıdır. Senin sesin kalın. Sen kurtsun!

Bunun üzerine kurt bir dükkâna gitmiş, iri bir tebeşir parçası satın almış, bunu yemiş, sesini inceltmiş. Sonra geri dönerek yine kapıyı çalmış:

- Sevgili çocuklar, kapıyı açın bakayım, demiş; anneniz geldi, hepinize ormandan bir şeyler getirdi.

Kurt kapkara ayaklarını pencereye dayamışmış. Oğlaklar bunu görünce yine bağırılmışlar:

- Sana kapıyı açmayız. Annemizin ayakları seninkiler gibi kara değil. Sen kurtsun!

Kurt yine geri dönmüş, bir fırıncıya gitmiş:

- Ayağımı bir taşa çarptım demiş; üzerine biraz hamur sürer misin ?

Fırıncı kurdun ayaklarına hamuru sürmüştü. Kurt bu kez değirmenciye koşmuş:

- Ayaklarıma bir parça un serp demiş.

Değirmenci kendi kendine:

- Kurt yine birini aldatmak istiyor demiş, un vermek istememiş. Fakat kurt:

- Dediğimi yapmazsan seni yerim! diye bağırınca değirmenci korkmuş, hemen bir avuç un alarak kurdun ayaklarına serpmiş. İnsanlar böyledir zaten!

Bunun üzerine alçak hayvan üçüncü kez eve gitmiş, kapıyı çalmış:

- Sevgili çocuklar, kapıyı açın bakayım demiş; anneniz geldi, hepinize ormandan bir şeyler getirdi.

Oğlaklar bağırışmışlar:

- Önce ayaklarını göster de anneciğimiz olup olmadığını anlayalım! demişler.

Kurt ayaklarını pencereye dayamış. Oğlaklar bunların beyaz olduğunu görünce kurdun sözlerine inanmışlar... Kapıyı açmışlar. Bir de ne görsünler?.. Bu giren kurt değil mi?

Oğlaklar ne yapacaklarını şaşırılmışlar, saklanacak yer aramışlar. Biri masanın altına kaçmış. İkincisi yatağa sokulmuş. Üçüncüsü sobanın içine girmiş. Dördüncüsü mutfığa saklanmış. Beşincisi dolaba girmiş. Altıncısı çamaşır sepetinin altına sokulmuş. Yedincisi de duvar saatinin içine girmiş. Fakat kurt vakit yitirmeden birer birer hepsini yakalayıp tutmaya başlamış. Yalnızca saatin içindeki yedinciye bulamamış. Karnı da oldukça doyduğu için onu aramaktan vazgeçmiş, çıkıp gitmiş.

Evin önünde geniş bir çimenlik varmış. Orada bir ağacın altına sırt üstü yatmış, uyumaya

başlamış.

Aradan çok zaman geçmeden keçi anne eve dönmüş. Aman Tanrım! Bir de ne görsün? Evin kapısı ardına kadar açık. Masa, sandalyeler devrilmiş. Çamaşır sepeti paramparça olmuş, yatıyor. Yastıklarla yorganlar yerlere atılmış... Keçi anne yavrularını aramış; hiçbir yerde bulamamış. Birer birer adlarını çağırmaya başlamış. Hiçbirinden karşılık alamamış. Sonunda sıra sonuncunun adına gelmiş. O zaman ince bir ses duyulmuş:

- Duvar saatinin içindeyim, anneciğim!

Keçi, yavrusunu oradan çıkarmış. Küçük oğlak kurdun gelişini, öbür kardeşlerinin hepsini yediğini anlatmış. Keçi annenin, zavallı yavruları için ne kadar gözyaşı döktüğünü kestirebilirsiniz. Sonunda bu acıyla dışarı çıkmış. Küçücük oğlak da birlikteymiş.

Çayırılığa vardıkları zaman kurdu bir ağacın altında yatar bulmuşlar. Öyle horluyormuş ki, ağacın dalları titriyormuş. Keçi anne kurdu uzun uzun seyretmiş. Karnında bir şeylerin kıpırdadığını, oradan oraya gidip geldiğini görmüş. İçinden:

- Aman Tanrım, demiş, yoksa kurdun akşam yemeği yaptığı yavrularım hâlâ sağ mı?

Bunun üzerine küçük oğlak eve kadar koşa koşa giderek makası, iğne-ipliği getirmiş. Keçi anne canavarın karnını yarmış. Daha küçük bir yarık açılır açılmaz oğlaklardan biri kafasını dışarı çıkarmış. Bir parça daha yarıncı altısı da arka arkaya fırlayıp çıkmışlar.

Hepsi dipdiri sapsağlamışlar. Meğer kurt aç gözlülüğü yüzünden bunları çiğnemedi yutmuşmuş. O andaki sevinci bir düşünün! Hepsi sevgili annelerinin boynuna sarılmışlar.

Hoplayıp, sıçramaya başlamışlar. Keçi anne demiş ki:

- Haydi bakalım, şimdi gidip, taş toplayıp getirin... Uyanmadan şu dinsiz imansızın karnına dolduralım.

Yedi oğlak çabucak taşları bulup getirmişler; kurdun karnını tıklım tıklım doldurmuşlar. Sonra keçi anne çabucak derisini dikmiş. Bu arada kurt bir şey sezmemiş, yerinden bile kıpırdamamış.

Kurt uykusunu alınca ayağa kalkmış. Karnı taşla dolu olduğu için pek susamışmış. Bir pınarın başına gidip su içmek istemiş. Yürürken oraya buraya kımıldadıkça karnındaki taşlar çarpışmaya, takırdamaya başlamış. Bunun üzerine kurt:

Şu acayip işe bak!

Karnım bir şeyle dolmuş;

Yuttuğum altı oğlak

Sanki birer taş olmuş!

demiş. Pınar başına varınca suya doğru eğilip içmek istemiş. Gel gelelim, karnındaki taşlar yüzünden suya yuvarlanmış. Bağıra bağıra boğulup gitmiş.

Yedi oğlak bunu görünce koşa koşa gelmişler:

- Kurt öldü! Kurt öldü! diye bağışmışlar. Anneleriyle birlikte pınarın çevresinde hoplayıp dönmüşler.

KURBAĞA KRAL YAHUT DEMİRDEN HEINRICH

Evvel zaman içinde bir kral varmış. Bu kralın kızları pek güzelmışler. Ama en küçüğü o kadar güzelmış ki çok şeyler görmüş olan güneş bile, ne vakit bu kıza rasgelse hayran olurmuş. Kralın sarayına yakın bir yerde büyük, karanlık bir orman bulunuyormuş. Bu ormanda yaşlı bir ıhlamur ağacının altında bir kuyu varmış. Pek sıcak günlerde prenses ormana gider; bu serin kuyunun başında otururmuş. Can sıkıntısını gidermek için de yanına bir altın top alır, havaya atıp tutarmış. Bu, kızın en sevdiği oyunmuş.

Gel zaman, git zaman... Günün birinde prensesin, havaya attığı altın topu eline düşmemiş, yere çarpmış, yuvarlana yuvarlara dosdoğru suya dalmış. Prensес topun arkasından baka kalmış. Top gözden kaybolmuş. Kuyu o kadar derin, o kadar derinmiş ki, dibi görünmezmiş. Bunun üzerine kız ağlamaya başlamış. Ağladıkça ağlıyor, bir türlü üzüntüsü yatışmıyormuş. Kız böyle hıçkırıp dururken biri kendisine seslenmiş:

- Neyin var, prenses? Öyle acı acı bağıryor!Çinden de şunları geçirmiş: "Ahmak kurbağanın saçmalarına da bak! Suda kendi gibilerin arasında oturup kuvak kuvak eder durur. Kurbağadan insana dost mu olurmuş?"

Kurbağa, kızın verdiği sözü duyunca, kafasını suya çekmiş, dibe dalmış. Bir süre sonra ağzında topla yüze yüze yukarı çıkmış, topu çayıra fırlatmış.

Prensес, en sevdiği oyuncağını yeniden görünce pek sevinmiş. Topu yerden almış, fırlamış gitmiş.

Kurbağa arkasından bağırmış:

- Bekle, beni de birlikte götür... Ben senin gibi koşamam ki...

Fakat onun, gücü yettiği kadar kuvak kuvak diye bar bar bağırması ne işe yarar ki? Kız buna kulak bile asmamış, eve koşmuş. Zavallı kurbağayı unutuvermiş. Kurbağacık da yine kuyunun dibine inmiş.

Ertesi sabah, kız kralla, bütün saray adamlarıyla birlikte sofrada oturup altın tabağından yemeğini yerken mermer merdivenlerden sırp sırap, sırp sırap diye birinin çıktığını duymuşlar. Az sonra, bu gelen kapıyı vurmuş:

- Küçük prenses, kapıyı aç! diye seslenmiş.

Kız koşmuş, dışardakinin kim olduğunu görmek istemiş. Kapıyı açar açmaz karşısında kurbağayı bulmuş. Kapıyı hızla kapamış, sofraya dönüp yerine oturmuş ama korkudan da bitmiş. Kral, kızın yüreğini güm güm çarpar görünce:

- Neden korktun kızım, demiş, yoksa kapının önünde bir dev mi var, seni alıp götürmek mi istiyor?

Kız:

- Hayır, demiş, dev değil; pis kurbağa!

- Kurbağa senden ne istiyor?

- Ah babacığım... Dün ormanda kuyunun başında oturmuş oynuyordum. Altın topum suya düştü. Çok ağladım. Bu kurbağa onu çıkarıp bana getirdi. Üzerime çok düştüğü için ben de kendisini dost edineceğime söz verdim. Onun sudan çıkabileceğini hiç ummamıştım. İşte şimdi dışarda... İçeri girmek istiyor.

Bu arada kurbağa ikinci kez kapıyı çalıp seslenmiş:

Kralın küçük kızı, aç kapıyı gireyim,

Dün kuyunun başında, serin suyun yanında

Bana verdiğin sözü tuttuğunu göreyim.

Kralın küçük kızı, aç kapıyı gireyim! Bunun üzerine kral:

- Verdiğin sözü tutmalısın, demiş, git, ona kapıyı aç!

Kız gitmiş, kapıyı açmış. Kurbağa hoplayarak içeri dalmış. Kızın peşinden sandalyesinin yanına kadar gelmiş; orada oturmuş:

- Kaldır beni, yanına al! diye seslenmiş. Kral buyuruncaya kadar kız aldırmamış.

Kurbağa sandalyeye çıktıktan sonra sofranın üstüne de alınmak istemiş. Sonunda sofraya çıkınca kıza:

- Altın tabağını yanaştır, birlikte yiyelim demiş.

Kız bunu da yapmış ama, seve seve yapmadığı görülüyormuş. Kurbağa şapur şupur yemeği yemiş. Fakat lokmalar kızın boğazına dizilmiş. Sonunda kurbağa demiş ki:

- Karnımı tika basa doyurdum, yorgunum. Haydi beni odana götür... İpek yatağını düzelt de yatıp uyuyalım.

Prenses ağlamaya başlamış. Soğuk kanlı kurbağadan tiksiniyormuş. Ona dokunmaya cesaret edemiyormuş. Nasıl olup da güzel, temiz yatağında yatacakmış.

Fakat kral öfkelenmiş:

- Sıkıntılı zamanında sana yardım edenden tiksiniyormuş!
demiş.

Bunun üzerine kız kurbağayı iki parmağıyla yakalamış, yukarı götürmüş, bir köşeye bırakmış. Fakat kız yatağa girince kurbağa sürüne sürüne gelmiş:

- Yorgunum, demiş, ben de senin gibi rahat rahat uyumak isterim. Beni al, yoksa gidip babana söylerim.

O zaman kız fena halde Öfkelenmiş, kurbağayı tutup kaldırmış, olanca gücüyle duvara fırlatmış:

- Al sana rahatlık bakalım... Seni mundar kurbağa seni! demiş.

Fakat kurbağa yere düşer düşmez kurbağalıktan çıkmış; güzel gözlerinin içi gülen, bir prens olmuş. Babasının isteği üzerine de kızın sevgili dostu, kocası olmuş. O zaman, kötü yürekli bir cadının onu büyüleyerek bu kılığa soktuğunu kıza anlatmış. Ondan başka kimsenin kendisini kuyudan kurtaramayacağını söylemiş. Sabahleyin ikisi birlikte oğlanın ülkesine gitmeye karar vermişler. Sonra uyumuşlar.

Ertesi sabah, güneş onları uyandırdığı sırada sekiz kır at koşulu bir araba gelmiş. Atların başlarında beyaz devekuşu tüyleri varmış. Altın zincirlerle arabaya bağlıymışlar. Arkada genç kralın uşağı sadık Heinrich duruyormuş. Efendisi, bir kurbağa kılığına girdiğinden beri sadık Heinrich'in kalbi o kadar üzüntü içindeymiş ki, yüreği acıdan, kederden çatlayıp dağılsın diye, kalbinin çevresine demirden üç çember koydurmuşmuş.

Araba genç kralı alıp ülkesine götürmek için gelmişmiş. Sadık Heinrich ikisini de kucaklayıp arabaya yerleştirmiş. Kendisi de arkadaki yerine oturmuş. Bu kurtuluştan dolayı çok seviniyormuş.

Bir parça yol aldıkları sırada Prens arkasında bir çatırtı duymuş; sanki bir şey parçalanmış gibiymiş. Bunun üzerine arkasına dönüp seslenmiş:

- Heinrich, araba mı kırıldı? Bir baksana!

- Merak etme hiç prens, korku gelmesin sana!

Kuyunun dibinde bir iğrenç kurbağayken siz,

Onulmaz acılarla kıvrılırken kalbimiz

Yüreğime sardığım çemberlerden biri bu!

Yolda bu çatırtı bir daha, bir daha olmuş. Her defasında prens araba kırıldı sanmış. Oysa bunlar, sadık Heinrich'in yüreğindeki çemberlerin kopup parçalanışymış. Çünkü efendisi kurtulmuş, mutlu olmuşmuş.

KÜL KEDİSİ

Zengin bir adamın karısı hastalanmış. Kadın ömrünün sona erdiğini anlayınca biricik kızını yatağının yanına çağırmış:

- Yavrum, demiş, iyi yürekli, uslu olursan Tanrı hep seninle birlikte olacaktır. Ben seni cennetten seyredeceğim, seni koruyacağım!

Bunları söyledikten sonra da gözlerini kapamış, ölmüş.

Kız her gün annesinin mezarına gider, gözyaşı döker; iyi yürekli, uslu bir kız olmaya çalışmış.

Kış gelince kar mezarın üzerine beyaz bir örtü örtmüş. İlkyazda güneş bu kardan örtüyü sıyırıp kaldırdığı sırada adam bir başka kadın almış.

Kadın eve iki kızını da birlikte getirmiş. Kızlar görünüşte güzel, beyaz şeylermiş ama yürekleri hem kötü, hem de karaymış. Artık zavallı üvey kız için kötü günler başlamış.

Kızlar aralarında şöyle konuşurlarmış:

- Bu aptal kız hep yanımızda mı oturacak böyle?.. İnsan yediği ekmeği hak etmeli!..

Cehennem olsun buradan şu hizmetçi kılıklı şey...

Kızın güzel giysilerini üzerinden soyup almışlar. Soluk, eski bir entari giydirmişler.

Ayaklarına birer takunya geçirmişler:

- Aman şu kurumlu prensese bakın! Ne de süslenmiş!

diye alay etmişler. Kızı mutfağa yollamışlar.

Kızcağız burada sabahtan akşama kadar en ağır işleri görmeye başlamış. Gün doğmadan kalkar, su taşır, ateşi yakar, yemek pişirir, kirlileri yıkar. Üstelik kızkardeşler ona türlü muziplikler yaparlar, onunla eğlenirler, küllerin içine bezelyeleri, mercimekleri dökerler; kız oturup bunları ayıklarmış. Akşamları yorgun düşünce de ona bir lokma ekmek vermezlermiş. Zavallı kız ocağın başında küllerin yanına uzanıp yatarmış. Bu yüzden üstü başı her zaman tozlu, kirli olduğu için ona "kül kedisi" adını takmışlar.

Gel zaman, git zaman... Bir gün babaları panayıra gitmek istemiş. Üvey kızlarına "size ne getireyim?" diye sormuş. Biri:

- Süslü giysiler! demiş.

Öbürü:

- İnciler, elmaslar!.. demiş.

- Ya sen ne istersin kül kedisi?

- Babacığım, eve dönerken şapkanıza dokunacak ilk dal parçasını bana getiriniz!

Adam iki üvey kızına süslü giysiler, inciler, elmaslar almış. Dönüşte yeşil bir korudan atla geçerken şapkasına bir fındık dalı dokunmuş. Bu dalı kırmış, yanına almış. Eve gelince üvey kızlarına istedikleri şeyleri vermiş. Kül kedisine de fındıklıktan kopardığı dalı vermiş. Kül kedisi teşekkür etmiş, doğru annesinin mezarına gitmiş, bu dalı mezarın üstüne dikmiş. Sonra gözyaşlarıyla onu sulamış. Dal tutmuş, güzel bir ağaç olmuş. Kül kedisi günde üç kez bu ağacın altına gider, göz yaşlarını akıtarak yakarmış. Her defasında da bir ak kuş gelip dallara konarmış. Kız bir şey istedi mi, kuş oradan aşağı bunu atarmış.

Günün birinde kral üç gün, üç gece süren bir eğlenti hazırlamış. Bu eğlentiye ülkenin bütün güzel kızları çağrılmış. Kralın oğlu bu kızlar arasından bir nişanlı seçecekmiş de ondan... İki kızkardeş, bu törende bulunacaklarını duyunca sevinmişler. Hemen kül kedisini çağırmışlar:

- Saçlarımızı tara... Pabuçlarımızı fırçala... Tokalarımızı ilikle... Kralın sarayındaki eğlentiye gidiyoruz! demişler.

Kül kedisi dediklerini yapmış ama ağlaya ağlaya... Çünkü o da bu eğlentiye gitmek istiyormuş. Üvey annesine gidip yalvarmış, izin istemiş. Kadın:

- Hay kül kedisi hay, demiş. Şu kirin pasıyla düğüne de mi gideceksin? Ne giysin var, ne de pabucun... Bir de dans etmek mi istiyorsun?

Kız durmadan yalvarıp yakarınca:

- Bak, bir tencere dolusu bezelyeyi küle döktüm... İki saat içinde bunları ayıklayıp toplarsan eğlentiye gidebilirsin! demiş.

Kız arka kapıdan bahçeye çıkmış:

- Sevgili güvercinler... Kumrular... Gökyüzünün bütün kuşları... gelin, bana yardım edin de şunları ayıklayalım. İyileri şu kaba... Kötüleri kursağa!.. diye bağırmış...

Bunun üzerine mutfağın penceresinden içeriye önce iki beyaz güvercin girmiş; arkalarından kumrular, onlardan sonra da gökteki bütün kuşlar pır pır uçarak gelmişler, külün çevresine dizilmişler. Güvercinler küçücük kafalarını eğerek tık tık tık tık diye işe koyulmuşlar. Öbür kuşlar da tık tık tık tık diye iyi bezelye tanelerini ayıklayıp tencereye doldurmuşlar. Daha bir saat bile geçmeden iş bitmiş, kuşlar uçup gitmişler. Kız tencereyi üvey annesine götürmüş. Artık düğüne gidebileceğini umarak seviniyormuş. Fakat kadın:

- Hayır, kül kedisi, demiş, giysin yok.. Dans edemezsin. Herkes seninle alay eder.

Kız ağlayınca:

- İki tencere dolusu bezelyeyi bir saat içinde küllerin içinden ayıklayabilirsen gidersin! demiş.

Kadın bunu söylerken içinden "nasıl olsa yapamaz!" diye düşünürmüş. Kadın iki tencere bezelyeyi küllerin içine boşaltmış. Kız yine arka kapıdan bahçeye çıkmış:

- Sevgili güvercinler... Kumrular... Gökyüzünün bütün kuşları!.. Gelin, bana yardım edin de şunları ayıklayalım! İyileri şu kaba... Kötüleri kursağa!

Bunun üzerine mutfağın penceresinden içeriye önce iki beyaz güvercin girmiş.

Arkalarından kumrular, onlardan sonra da gökteki bütün kuşlar pır pır uçarak gelmişler, külün çevresine dizilmişler. Güvercinler küçücük kafalarını eğerek tık tık tık tık diye işe koyulmuşlar. Öbür kuşlar da tık tık tık tık diye iyi bezelye tanelerini ayıklayıp tencerelere doldurmuşlar. Daha yarım saat bile geçmeden iş bitmiş, kuşlar uçup gitmişler. Sonra kız tencereleri üvey annesine götürmüş. Artık eğlentiye gidebileceğini umarak seviniyormuş. Fakat kadın:

- Bunların hiçbirinin yararı yok. Gidemezsin... Çünkü giysin yok, dans edemezsin. Yanımızdayken senden utanırız! demiş.

Sonra kıza arkasını dönmüş; iki kibirli kızıyla birlikte acele acele çıkıp gitmiş. Evde kimseler kalmayınca, kül kedisi, annesinin mezarına, fındık ağacının altına gitmiş:

"Sallan, silkin minik ağaç!"

"Üstüme altın gümüş saç!"

diye seslenmiş. Kuş ağaçtan aşağı sırma ve kılaptan işlemeli bir giysiyle gümüşlü lameden bir iskarpin atmış. Kız çabucak bunları giymiş, eğlentiye gitmiş. Ne kızkardeşleri, ne de üvey annesi onu tanıyamamış. Bunun yabancı bir prenses olduğunu sanmışlar. Altın sırmalı giysiler içinde kız o kadar güzel görünüyormuş ki... Hiçbiri kül kedisini aklına getirmiyor; evde kir pas içinde oturduğunu, küller içinden bezelye taneleri ayıkladığını sanıyorlarmış. Prens kıza doğru gelmiş, elinden tutmuş, onunla dans etmiş. Bir daha da kızın elini elinden ayırmamış. Artık kimseyle dans etmek de istememiş. Bir başkası gelip

de onu dansa kaldırmak isterse: "benim dans arkadaşım bu!" dermiş.
Kız akşama kadar dans etmiş. Sonra eve dönmek istemiş. Fakat Prens:
- Seninle birlikte geleceğim! demiş.

Anlaşılan, kimin kızı olduğunu öğrenmek istiyormuş. Kız bir kolayını bulup oradan sıvışmış, güvercinliğe girmiş. Prens beklemiş durmuş. Babası gelince yabancı bir kızın güvercinliğe girdiğini söylemiş. Yaşlı adam içinden "sakın bu kız kül kedisi olmasın?" demiş. Güvercinliği yıkmak için kazmayla balta getirmiş ama içinde kimseyi bulamamışlar.

Kadınla kızları eve döndükleri zaman kül kedisini kirli giysileriyle küller içinde yatar bulmuşlar. Bacanın içinde donuk ışıklı bir yağ lambası yanıyormuş. Kül kedisi güvercinliğin arkasından atlayıp kaçmış. Koşa koşa doğru fındık ağacına gitmişmiş. Orada güzel giysileri çıkarmış, mezarın üzerine koymuş. Kuş da bunları alıp götürmüş. Sonra soluk renkli entarisini giymiş, mutfağa girip küllerin yanına oturmuş.
Ertesi gün eğlenti yeniden başlayıp da evdekiler gidince, kül kedisi yine fındık ağacına koşmuş:

"Sallan, silkin minik ağaç!"
"Üstüme altın gümüş saç!"

demiş. Bunun üzerine kuş, dünkünden daha gösterişli bir giysi atmış. Kız bu giysiyi giyip eğlenti yerinde görününce herkes güzelliğine parmak ısırılmış. Prens de o gelinceye kadar beklemişmiş. Hemen elinden tutmuş. Yalnızca onunla dans etmiş. Başkaları gelip de ona dans önerdikleri zaman: "benim dans arkadaşım bu!" demiş.

Akşam olunca kız gitmek istemiş. Prens peşine takılmış. Hangi eve girdiğini görmek istiyormuş. Fakat kız yine sıvışmış; evin arkasındaki bahçeye girivermiş. Bahçede güzel, iri bir ağaç varmış. Üzerinde nefis armutlar sallanıyormuş. Kız, tıpkı dallar arasındaki bir sincap gibi, ağaca tırmanmış. Prens onun nereye gittiğini anlayamamış ama babası gelinceye kadar beklemiş:

- Yabancı kız sıvışıp gitti. Galiba armut ağacının tepesine çıktı! demiş.

Babası içinden: "Bu kül kedisi olmasın sakın!" demiş. Balta getirtmiş, ağacı devirmiş ama üzerinde kimse yokmuş. Mutfaka girdikleri zaman kül kedisini orada, her zamanki gibi, küllerin yanında yatar görmüşler. Çünkü kız ağacın öbür yanından inmiş, fındık ağacındaki kuşa gidip güzel giysileri teslim etmiş, kendi soluk renkli entarisini giymişmiş. Üçüncü gün üvey annesi, babası, kızkardeşleri evden çıkar çıkmaz, kül kedisi yine annesinin mezarına gitmiş, ağaca seslenmiş:

"Silkin, sallan minik ağaç!"
"Üstüme altın gümüş saç!"

Bunun üzerine kuş kıza öyle bir giysi atmış ki, o güne kadar böyle süslü, böyle göz kamaştırıcı bir giysi kimsenin sırtında görülmemişmiş. Pabuçlar da som altından işlemeliymiş. Kız bu giysileri giyerek eğlenti yerine varınca, herkes şaşkınlıktan ne diyeceğini bilememiş. Prens yine yalnızca onunla dans etmiş. Biri gelip ona dans önerse: "benim dans arkadaşım bu!" dermiş.

Akşam olunca kül kedisi gitmek istemiş. Prens de onu evine kadar götürmeye kalkmış. Fakat kız öyle bir koşmaya başlamış ki, oğlan peşinden yetişememiş.

Gel gelelim, prens bu kez bir kurnazlık düşünmüş: Bütün merdivenlere zift sıvatmış. Kız koşa koşa inerken sol ayağının pabucu bunlara yapışıp kalmış. Prens eğilip bu tek pabucu almış. Mini mini, cici bici, som altınla işlenmiş bir pabuç...

Ertesi sabah bu pabuçla birlikte adama gitmiş:

- Ayağına bu pabuç uyan kızdan başkasıyla evlenemem! demiş.

Bu sözleri işitince kızkardeşlerin ikisi de sevinmişler. Çünkü bunların ayakları pek güzelmış. Büyük kız pabuçla birlikte odaya gitmiş, ayağına giymek istemiş. Annesi de yanındaymış. Fakat kızın baş parmağı bir türlü pabuca sığmamış. Bunun üzerine annesi kızına bir bıçak vermiş:

- Parmağını kes! demiş, kraliçe olunca zaten yaya yürümene gerek kalmayacak!

Kız parmağını kesmiş. Ayağını zorla pabuca sokmuş. Acıdan dişlerini sıkı sıkı dışarı çıkmış. Prense görünmüş. Bunun üzerine oğlan kıza nişanlısı gözüyle bakmış. Onu atına bindirmiş. Birlikte çıkıp gitmişler. Yolları mezarın yanından geçiyormuş. Oradaki fındık ağacının üstünde duran iki güvercin seslenmişler:

Pabuç çok dar, içi kanlı

Evde bekler öz nişanlı!

Oğlan kızın ayağına bakmış, kanlar aktığını görmüş. Atın başını çevirmiş... Bu uydurma nişanlıyı evine götürüp bırakmış. Asıl nişanlının bu kız olmadığını söylemiş.

Bu sefer öbür kızkardeşe pabucu giydirmek istemişler. Kız odaya girmiş. Parmakları rahatça pabuca girmiş ama topuğu fazla gelmiş. Bunun üzerine annesi bir bıçak vermiş:

- Topuğundan bir parçasını kes... Kraliçe olunca yaya yürümene gerek kalmayacak zaten! demiş.

Kız topuğundan bir parça kesmiş. Ayağını zorla pabuca sokmuş. Dişlerini sıkı sıkı dışarı çıkmış, prence görünmüş. Oğlan kıza nişanlısı gözüyle bakmış. Onu atına bindirmiş. Birlikte çıkıp gitmişler. Fındık ağacının önünden geçerlerken, dallardaki iki güvercin seslenmiş:

Pabuç çok dar, içi kanlı

Evde bekler öz nişanlı!

Oğlan kızın ayağına bakmış, pabuçtan kanlar aktığını, beyaz çorabı kıpkızıl boyadığını görmüş. Atının başını çevirmiş... Bu uydurma nişanlıyı da evine götürüp bırakmış: "Bu da asıl nişanlı değil; başka kızınız yok mu?" demiş. Adam:

- Hayır demiş, yalnızca ölen karımdan kalan küçük, kılıksız bir kül kedisi var şurda... Ama o size nişanlı olamaz ki...

Prens bu kıızı da yukarı yollamasını istemiş: Fakat anne:

- Hayır, hayır, demiş üstü başı pek kirli... Bu kılıkla görünmesi doğru değil!

Fakat oğlan kıızı kesinlikle görmek istemiş. Bunun üzerine kül kedisini çağırmışlar. Kız önce ellerini, yüzünü yıkamış, temizlenmiş. Sonra içeri girmiş. Yerlere kadar eğilerek prensi selamlamış. Oğlan kıza sırmalı pabucu uzatmış. Kız bir iskemleye oturmuş.

Ayağındaki kaba takunyaları çıkarmış, pabucu giymiş, pabuç ayağına tıpa tıp gelmiş. Kız doğrulup da prens yüzüne bakınca, bunun, dans ettiği kız olduğunu anlamış:

- İşte asıl nişanlım! demiş.

Üvey anneyle iki kızkardeş korkmuşlar, Öfkeden sapsarı olmuşlar. Oğlan kül kedisini atına bindirmiş. Birlikte çıkıp gitmişler. Fındık ağacının önünden geçerlerken iki beyaz güvercin seslenmiş:

Pabuç uygun, içi kansız,

Nişanlındır işte bu kız!"

Kuşlar bunu söyler söylemez, uçup gitmişler. Kül kedisinin omuzlarına konmuşlar. Sanki

kızın mutluluğuna katılmak istiyorlarmış. Genç nişanlılar kiliseye giderlerken, üvey kızkardeşlerden büyüğü sağda, küçüğü solda yürüyormuş. Güvercinler bunların birer gözlerini gagalayıp oymuşlar. Dönüşte büyük kız solda, küçük kız sağda yürüyormuş. Bu kez de güvercinler öbür gözlerini gagalayıp oymuşlar. Böylece kızlar kötülüklerinin, ahlaksızlıklarının cezasını ömürlerinin sonuna kadar kör olarak çekip durmuşlar.

HENZEL İLE GRETTEL

Büyük bir ormanın yakınında bir oduncuyla karısı ve iki çocuğu oturuyorlarmış. Oğlanın adı Henzel, kızınki Gretel'miş. Oduncunun kazancı pek azmış. Günün birinde ülkede kıtlık başgösterince artık kuru ekmeği bile bulup getiremez olmuş.

Bir akşam yatağına uzanıp kendi kendine düşünceye daldığı, üzüntüsünden dolayı yatağın içinde dönüp durduğu sırada içini çekip karısına demiş ki:

- Ne yapacağız? Kendimize bir şey bulamazken bu zavallı yavrularımızı nasıl besleyeceğiz?

Kadın yanıt vermiş:

- Biliyor musun ne yaparız? Yarın sabah erkenden çocukları ormanın en sık yerine götürürüz. Önlerine bir ateş yakarız, ellerine birer parça ekmek veririz. Sonra işimize gideriz; onları yalnız başlarına bırakırız. Çocuklar kendiliklerinden evin yolunu bulamazlar. Böylelikle onları başımızdan savmış oluruz.

Adam:

- Hayır demiş, ben bunu yapamam. Çocuklarımı ormanda yalnız bırakmaya içim nasıl dayansın? Çok geçmeden yabanıl hayvanlar onları paramparça ediverirler.

Kadın kocasına:

- Hadi ordan budala, deli, böyle yapmazsak dördümüz de açlıktan öleceğiz. Sen biçtiğin tahtaları o zaman bize tabut yapmakta kullanırsın... Önerisini kabul ettirinceye kadar ona rahat vermemiş.

Adamcağız:

- Fakat zavallı yavrulara acıyorum! demiş.

Açlık yüzünden çocukların gözlerine de uyku girmemiş; üvey annelerinin, babalarına söylediği sözleri duymuşlarmış. Gretel acı acı ağlıyor; Henzel'e şöyle diyormuş:

- Şimdi bize olanlar oldu!

Henzel:

- Sus Gretel, demiş, kederlenme öyle! Ben yapacağımı bilirim.

Büyükler uykuya dalar dalmaz, Henzel ceketini giymiş, yavaşça kapının alt kanadını açmış, dışarı sıvışmış. Parlak bir ay aydınlığı varmış. Evin önündeki çakıl taşları pırıl pırıl parıldıyorlarmış. Henzel eğilmiş, ceketinin cebini bu taşlarla tıka basa doldurmuş. Sonra eve dönmüş. Gretel'e:

- Üzülme sevgili kardeşim, rahat rahat uyu... Tanrı bizi yalnız bırakmaz, demiş; yatağına uzanmış.

Sabahleyin ortalık ağarmaya başlarken kadın gelmiş, çocukları uyandırmış:

- Kalkın bakalım miskinler, demiş, ormana gidip odun getireceğiz.

Sonra ellerine birer dilim ekmek vermiş:

- İşte öğleyin yiyeceğiniz ekmek... Vakti gelmeden bunları yiyip bitirirseniz karışmam.

Sonra akşama kadar aç dolaşırsınız! demiş.

Gretel ekmekleri göğüslüğünün altına saklamış. Çünkü Henzel'in cepleri taşla doluymuş.

Ondan sonra hep birlikte ormana doğru yollanmışlar. Bir süre gittikten sonra Henzel durmaya, başını arkaya çevirerek evlerine bakmaya başlamış. Bunu gören babası:

- Ne diye durup durup arkana bakıyorsun Henzel? Dikkat et, taşlara takılıp düşeceksin, demiş.

Henzel:

- Beyaz kedime bakıyorum babacığım, demiş, damın üstüne oturmuş bana "güle güle" diyor da.

Kadın bunu duyunca:

- Budala demiş, o gördüğün kedi değil; doğan güneştir, bacanın arkasından görünüyor. Aslına bakılırsa Henzel de kediye bakmıyormuş. Cebindeki parlak çakıl taşlarını birer birer yola bırakıyormuş.

Ormana girdikleri zaman baba:

- Haydi bakalım çocuklar demiş, odun toplayın. Üşümeyin diye size ateş yakayım!

Henzel ile Gretel çalı çırpı toplayıp getirmişler; bunlardan kocaman bir yığın yapmışlar.

Çalılara ateş verilmiş. Alevler yükselmeye başlayınca kadın çocuklara demiş ki:

- Haydi ateşin başına oturun da dinlenin bakayım çocuklar! Biz ormana gidip odun keseceğiz. İşimiz bitince gelir, sizleri alıp götürürüz.

Henzel ile Gretel ateşin karşısına oturmuşlar. Öğle vakti olunca ekmeklerini yemişler.

Ormandan gelen balta seslerini işittikleri için babalarının yakın bir yerde olduğunu sanmışlar.

Oysa duydukları bu ses balta sesi değilmiş. Bu bir dalmış. Babaları bu dalı kuru bir ağaca bağlamışmış. Rüzgâr estikçe dal sallanıyor, ağaca çarptıkça "tak, tak" diye sesler çıkarıyormuş. Çocuklar uzun süre oturdukları için uykuları gelmiş, yorgunluktan gözleri kapanmış. İkisi de derin bir uykuya dalmışlar.

Uyandıkları zaman ortalık kapkaranlıkmış. Gece olmuş. Gretel ağlamaya:

- Şimdi ne yapacağız; ormandan nasıl çıkacağız? demeye başlamış. Fakat Henzel onu yatıştırmaya çalışıyor:

- Ay doğuncaya kadar bekle.. Ondan sonra yolumuzu buluruz diyor.

Testekerek ay gökte yükselince Henzel küçük kızkardeşinin elinden tutmuş; çakıl taşlarına baka baka yürümeye başlamış. Bunlar, yeni basılmış paralar gibi parıldıyorlar, çocuklara yolu gösteriyorlarmış.

Çocuklar bütün gece yürümüşler. Ortalık ağarırken evlerine varmışlar. Kapıyı çalmışlar.

Kadın kapıyı açıp da karşısında Henzel ile Gretel'i görünce:

- Sizi yezit çocuklar sizi, demiş, bu vakte kadar ormanda işiniz neydi bakayım?... Artık sizi dönmeyecek sanmıştık.

Fakat babaları çok sevinmiş. Çünkü onları yalnız bıraktığına pek üzölmüşmüş.

Aradan çok zaman geçmemiş. Her yanda yeniden yoksulluk başgöstermiş. Çocuklar bir gece annelerinin babalarına şöyle dediğini duymuşlar:

- Yine kıtlık başladı. Evde yarım ekmekten başka bir şey kalmadı. Çoğa varmaz, hepimiz açlıktan öleceğiz. Bu çocuklar başımızdan savılmalıdır. Onları bu kez ormanın daha kuytu yerine götürelim. O zaman yolu bulamazlar. Başka türlü kurtuluş çaremiz kalmadı.

Bu sözler adamın içini sızlatmış. Kendi kendine:

- Son lokmanı çocuklarıyla paylaşırsan daha iyi olur! diye düşünmüş. Fakat kadın dediğinden dönmüyor, adamı durmadan zorluyormuş. Mademki birinci defasında kadının dediğini yapmış, çocukları ormanda yalnız bırakıp dönmüş. Bunu ikinci kez de yapması gerekiyormuş.

Çocuklar henüz uyanıkmişler. Konuşulanları dinlemişlermiş. Büyükler uykuya dalınca Henzel yine yataktan kalkmış. Önceki gibi dışarı giderek çakıl taşları toplamak istiyormuş.

Fakat kadın kapıyı kilitlemişmiş.

Henzel dışarı çıkamamış, ama kızkardeşini avutmaktan da geri durmuyormuş:

- Ağlama Gretel diyor, rahat uyu, Tanrı bize yardım eder!

Sabahleyin erkenden kadın gelmiş, çocukları yataktan kaldırmış. Elllerine birer parça

ekmek vermiş ama bu seferki ekmekler öncekilerden daha azmış. Ormana giden yolda Henzel cebindeki ekmeği ufalamış. Sık sık durarak kırıntılarını geçtiği yerlere dökmeye başlamış.

Babası:

- Henzel demiş, yollarda niçin duruyorsun? Yürüsene!

Henzel:

- Güvercinime bakıyorum demiş, damın üstüne oturmuş; bana "güle güle" diyor da...

Kadın söze karışmış:

- Budala demiş, o gördüğün güvercin değil; doğan güneş!.. Bacanın üstünden görünüyor... Fakat Henzel ekmek kırıntılarını yola serpmeyi sürdürmüştü.

Kadın çocukları ormanın daha içlerine götürmüştü. Bugüne kadar buralara hiç gelmemişlermiş. Sonra büyük bir ateş yakılmış. Anne:

- Burada oturacaksınız çocuklar demiş. Yorulursanız bir parça uyuyabilirsiniz. Biz ormandan odun keseceğiz. Akşam üzeri gelir, sizi alıp götürürüz!

Öğle vakti Gretel ekmeğini ortasından bölmüş, kardeşine vermiş. Bir parçasını da kendisi yemiştir. Çünkü Henzel kendi payını ufalayarak yollara serpmişmiş. Sonra uykuya dalmışlar...

Akşam olup geçmiş ama zavallıların yanına kimseler gelmemiş. Çocuklar ancak ortalık karardıktan sonra uyanmışlar. Henzel küçük kız kardeşini avutmaya çalışıyor:

- Ay doğuncaya kadar bekle Gretel diyormuş, o zaman serptiğim ekmek kırıntılarını görürüz. Bunlar bize evimizin yolunu gösterirler.

Ay doğunca çocuklar ayağa kalkmışlar, fakat ekmek kırıntılarını bulamamışlar. Çünkü ormanlarda, kırlarda dolaşan binlerce kuş bunları toplayıp yemişlermiş.

Bunun üzerine Henzel Gretel'e:

- Korkma, nasıl olsa yolumuzu bulacağız demiş; ama bu yolu bir türlü bulamamışlar.

Bütün gece, ertesi gün sabahtan akşama kadar gitmişler; ormandan dışarı çıkamamışlar.

Karınları da çok acıkmışmış. Yerde duran birkaç yemiş tanesinden başka yiyecek bir şeyleri yokmuş. Çok yorgun oldukları için yürüyecek güçleri de kalmamışmış. Bir ağacın altına uzanmışlar, uykuya dalmışlar.

Çocuklar baba evinden ayrılalı üç gün olmuş. Yine yürümeye başlamışlar. Fakat gittikçe ormanın daha derin, daha kuytu yanlarına varıyorlarmış. Tez vakitte kendilerine yardım eden bulunmazsa yok olacaklarmış. Öyle vakti bir dal üzerine konmuş güzel, apak bir kuş görmüşler. Bu kuş o kadar güzel ötüyormuş ki, çocuklar oldukları yerde kalmışlar. Onu dinlemişler. Kuş ötmesi bitince kanatlarını çırpmış; önlerinden geçmiştir. Çocuklar kuşun peşinden gitmişler. Sonunda kuş küçük bir evin önüne varmış, damına konmuş. Çocuklar eve yaklaşıncaya, bunun ekmeklerden yapılmış olduğunu, çöreklerle örtülü bulunduğunu görmüşler. Evin pencerelerinde cam yerine akide şekerleri varmış. Henzel:

- Haydi içeriye girelim de karnımızı doyuralım! demiş. Ben saçığın bir parçasını yiyeceğim, Gretel, istersen pencerelerden birini de sen ye!..

Henzel uzanmış; tadına bakmak üzere, saçaktan bir parça koparmış. Gretel ise pencereye yaklaşarak camını kırmaya başlamış.

Onlar böyle uğraşırken içerden ince bir ses duyulmuş;

- Kim karıştırıyor? Bu tıkırtı ne?

Çocuklar:

- Rüzgâr... Rüzgâr... demişler. Ellerindeki parçaları telaşa düşmeden yemeyi sürdürmüşler. Saçaktan aldığı parça çok hoşuna gittiği için Henzel iri bir dilim daha koparmış. Gretel de pencereden ikinci bir parça daha sökmüş. Yere oturmuş, yemeğe başlamış.

Bu sırada kapı birdenbire açılmış; Çok yaşlı bir kadın koltuk değneklerine dayana dayana dışarı çıkmış. Henzel ile Gretel o kadar korkmuşlar ki, ellerindekiler yere düşmüş.

Kocakarı başını sallayarak:

- Aman ne sevimli çocuklar! demiş. Sizi buraya kim getirdi bakayım?.. Haydi gelin içeriye; yanımda kalın... Size benden hiçbir zarar gelmez, korkmayın! Sonra ikisini de ellerinden tutmuş, içeriye almış. Evde onlara güzel yemekler çıkarmış: süt, şekerli çörekler, elmalar, cevizler... Sonra bembeyaz örtülü iki güzel yatak sermiş. Henzel ile Gretel içine girmişler. Burası o kadar rahatmış ki, çocuklar kendilerini cennette sanmışlar.

Kocakarı kendini çocuklara iyi yürekli bir insan olarak göstermiş ama aslında kötülük yapmayı sever bir cadıymış. Çocukları aldatarak eline geçirirmiş. Bu ekmekten kulübeyi de, onları avlamak için yaptırmışmış. Eline bir çocuk geçti mi onu öldürür, sonra pişirip yermiş. Böyle günlerde sevincinden bayram yaparmış. Cadıların gözleri kırmızı olur, uzakları göremezler. Fakat duyuları hayvanlar gibi güçlü olur, bir insanın yaklaştığını sezerler.

Henzel ile Gretel de eve yaklaştıkları zaman cadı kötü kötü gülmüş:

- Bunlar elime geçti demektir. Artık kurtulamazlar!.. demiş.

O sabah erkenden, daha çocuklar uyanmadan yataktan kalkmış. Çocukların mışıl mışıl uyuyuşlarını, al al olmuş tombul yanaklarını seyretmiş. Kendi kendine mırıldanmış:

- Bunlar tam dişime göre birer lokma olacaklar!..

Sonra Henzel'i kuru elleriyle yakalamış; küçük bir kümese götürmüş, kümesin parmaklıklı kapısını kapamış. Artık istediği kadar bağırıp çağırsın, kaç para eder bakalım?.. Daha sonra Gretel'e gitmiş; kızcağızı tartaklayarak uyandırmış:

- Kalk bakayım miskin! diye bağırmış, kalk da eve su taşı! Dışarda kümesin içinde kapalı olan kardeşine bir şeyler pişir de biraz semirsin... İyice yağlandıktan sonra onu yiyeceğim. Bunları duyan Gretel acı acı ağlamaya başlamış. Fakat ne yapsa yatarsız! Kötü yürekli cadı ne derse yapmak zorundaymış.

Zavallı Henzel'e en güzel yemekler pişiriliyormuş. Fakat cadı Gretel'e yengeç kabuklarından başka bir şey vermiyormuş. Her sabah cadı kümesin yanına sokuluyor:

- Henzel, parmağını dışarı çıkar bakayım; semirdin mi, semirmedin mi? diye sesleniyormuş.

Fakat Henzel kümesin deliğinden bir kemik parçası uzatıyor, gözleri bulanık gören kocakarı bunu Henzel'in parmağı sanıyormuş. Çocuğun bir türlü yağlanmadığını görerek şaşıyormuş.

Aradan dört hafta geçtiği halde Henzel kendisini hâlâ zayıf gösterince cadının sabrı tükenmiş. Artık daha fazla beklemek istemiyormuş. Bir sabah kıza seslenmiş:

- Gretel, çabuk ol, su taşı... Henzel ister zayıf olsun, ister semiz. Yarın onu kesip pişireceğim.

Zavallı kızcağız suyu taşıdıkça içi parça parça oluyormuş. Gözlerinden yaşlar boşanıyor, bu göz yaşları yanaklarından aşağı dökülüyormuş:

- Tanrım bize yardım et, diye yakarıyormuş. Ne olurdu bizi ormandaki yabancı hayvanlar yeseydiler de kardeşimle bir arada ölmüş olsaydık!..

Cadı bunları duymuş:

- Boşuna soluğunu tüketme, diye bağırmış, sana kimse yardım edemez!

Ertesi sabah erkenden Gretel dışarı çıkarak su dolu kazanı yerine koyacak, ateşi yakacakmış. Kocakarı:

- Önce ekmek pişirelim. Ben fırını kızdırmıştım, hamuru da yağurmuştum! demiş. Zavallı Gretel'i fırına doğru itmiş. Fırının ağzından alevler çıkıyormuş. Cadı kadın:

- Gir içeri bakalım demiş, fırın iyice ısınmış mı? Ekmekleri sürebilir miyiz?

Amacı, Gretel fırının içine girince kapısını örtmek, kızcağızı kızartmakmış. Bugün onu da yemek istiyormuş.

Fakat Gretel cadının niyetini sezmiş:

- Fırına nasıl girileceğini bilmiyorum ki!.. demiş.

Kocakarı:

- Aptal kaz, diye bağırılmış. Fırının ağzı o kadar kocaman ki ben bile içeri girebilirim, işte bak!.. diye fırına yaklaşarak kafasını içeri sokmuş. Bunu üzerine Gretel birden bire kadının arkasına bir tekme yerleştirmiş, cadıyı fırının içine tıkmış, demirden kapağını kapayıp sürgülemiş. Kadın içerden acı acı bağırmaya başlamış ama Gretel buna kulak asmamış. Koşa koşa oradan uzaklaşmış. Kötü yürekli cadı cayır cayır yansın da görsün gününü!.. Gretel hemen Henzel'in yanına gitmiş. Kümesin kapısını açıp bağırılmış:

- Henzel, kurtulduk... Yaşlı cadı geberdi... Henzel, kapısı açılan kafesten kurtulan bir kuş gibi, hemen dışarı fırlamış. Çocuklar sevinçten çılgına dönmüşler. Birbirlerinin boynuna atılmışlar, öpüşmüşler, öpüşmüşler... Artık hiçbir şeyden korkuları kalmamış. Cadının evine girmişler. Evin her köşesinde incilerle, değerli taşlarla dolu sandıklar duruyormuş. Henzel:

- Bunlar çakıl taşlarından daha iyi demiş. Ceplerini tıklım tıklım doldurmuş. Gretel:

- Ben de biraz alıp eve götüreceğim demiş. Önlüğünü doldurmuş. Henzel:

- Ama şimdi buradan gitmeliyiz; bu cadılar ormanından çıkmalıyız, demiş.

Birkaç saat yol aldıktan sonra büyük bir suyun yanına varmışlar. Henzel:

- Karşıya geçemeyiz ki demiş. Ne bir köprü, ne de bir geçit görüyorum. Burda mini mini bir gemi de yok!.. Gretel:

- Ama bak şurada beyaz bir ördek yüzüyor... kendisinden rica edersek bizi karşıya geçiriverir... demiş, ördeğe seslenmiş:

- Kuzum ördek, canım ördek... Bak Henzel ile Gretel buradalar. Ne köprü var, ne de geçit... Bizi beyaz sırtına al...

Ördek yanlarına gelmiş. Henzel hayvanın sırtına binmiş. Kız kardeşini kendi omuzlarına oturtmak istemiş. Gretel:

- Hayır, demiş, ördek ikimizi birden taşıyamaz... en iyisi bizi teker teker karşıya geçirsin! İyi yürekli hayvancık bunu yapmış. İkisi de sağ ve esen karşıya geçip bir süre yürüdükten sonra, ormanda geçtikleri yerleri gitgide tanımaya başlamışlar. Sonunda uzaktan babalarının evini görmüşler.

Bunun üzerine koşmaya başlamışlar. Eve girince hemen babalarının boynuna atılmışlar. Zavallı adam, çocuklarını ormanda bırakıp döndüğü günden beri hiç rahat yüzü görmemişmiş. Bu aralık karısı da ölmüşmüş.

Gretel önlüğünü yere silkelemiş; incilerle değerli taşlar odanın ortasına yayılmışlar.

Henzel de cebindekileri avuç avuç boşaltmış.

O günden sonra bütün üzüntüleri, bütün sıkıntıları sona ermiş. Babayla çocukları büyük bir neşe içinde bir arada yaşayıp gitmişler.

ON İKİ KARDEŞ

Vaktiyle bir kral, bir de kraliçe varmış. Birbirleriyle çok iyi geçinirlermiş. Bunların on iki tane çocukları varmış: hepsi de oğlanmış. Günün birinde kral karısına demiş ki:

- Eğer doğuracağın on üçüncü çocuk kız olursa, bu on iki oğlan ölmelidir. O zaman kız çok zengin olur, krallık da yalnızca ona kalır.

Tam on iki tane de tabut yaptırmış. Bunların içleri rende talaşıyla doluymuş. Her birine ölü yastıkları da koyulmuş. Kral tabutları kilitli bir odaya yerleştirtmiş. Sonra anahtarı kraliçeye vermiş. Bu gizi kimseye söylememesi için uyarmış.

Anne bütün gün oturup gözyaşı dökmüş. Kraliçenin her zaman yanında bulunan en küçük oğlu Benjamin annesine sormuş:

- Anneciğim, neden bu kadar üzgünsün?

Annesi:

- Sevgili çocuğum, demiş, nedenini söyleyemem.

Kadın odayı açarak, her şeyi hazır, on iki tabutu gösterinceye kadar, oğlan annesine rahat vermemiş. Bunun üzerine kadın:

- Sevgili Benjaminim demiş, bu tabutları baban seninle ağabeylerin için yaptırdı. Eğer bir kız doğurursam hepimiz öldürüleceksiniz. Bunların içine konulup gömüleceksiniz.

Kadın bunları anlatırken durmadan ağlıyormuş. Küçük oğlan annesinin üzüntüsünü yatıştırmak için:

- Sevgili anneciğim, ağlama! demiş. Biz başımızın çaresine bakarız. Buradan kaçıp gideriz.

Kadın:

- Ağabeylerinle birlikte ormana git. Sürekli içinizden biri en yüksek bir ağacın üzerinde bulunsun; nöbet beklesin. Sarayın kulesini gözlesin. Bir oğlan doğurursam beyaz bir bayrak çektiririm. Bunu görünce yine buraya dönebilirsiniz. Yok, bir kız çocuğum olarsa, kırmızı bayrak çektiririm. O zaman buralarda hiç durmadan olanca gücünüzle kaçın, kurtulursunuz. Tanrı yardımcınız olsun! Her gece kalkıp sizler için yakaracağım. Kışın sıcak bir ocak başı bulmanız için, yazın sıcaklardan hastalanmamanız için Tanrı'ya yalvaracağım! demiş.

Kadın onlar için hayır dualar ettikten sonra, on iki kardeş ormana gitmişler. Yüksek bir meşe ağacına nöbetleşe tırmanarak sarayın kulesini gözetlemeye başlamışlar.

Aradan on bir gün geçmiş. O gün nöbet Benjamin'inmiş. Kulede bir bayrağın dalgalandığını görmüş. Bayrağın rengi beyaz değil, kırmızıymış. Bu, hepsinin ölmesi gerektiğini anlatan bir işaretmiş. Ağabeylerinin bunu işitince çok canları sıkılmış:

- Bir kız yüzünden hepimizin ölmesi gerek öyle mi?.. Öyleyse biz de hınc almak için ant içiyoruz; nerde bir kız bulursak al kanını akıtacağız!... demişler.

Bu antı içtikten sonra ormana dalmışlar; en karanlık yerine geldikleri zaman sihirli, bomboş bir kulübe bulmuşlar:

- İşte burada oturuyoruz! demişler. Kardeşleri Benjamin'e dönerek:

- Benjamin, sen içimizde hem en küçük, hem de en zayıfsın. Bunun için evde kalacaksın; evin işlerini göreceksin. Bizler dışarıya çıkarak yiyecek bulup getireceğiz! demişler.

O günden sonra öteki oğlanlar ormana giderler; tavşanlar, yabanıl geyikler, kuşlar, güvercinler vururlar; yiyecek birçok şey de toplayarak Benjamin'e getirirler. Benjamin bu yiyecekleri güzelce pişirir; hepsi karınlarını doyururlarmış. Böylece on iki kardeş tam on yıl bu kulübede yaşamışlar ama bu kadar zaman onlara çok uzun gelmemiş.

Kraliçenin dünyaya getirdiği kızcağız bu arada büyümüş; iyi yürekli, güzel bir kız olmuş. Alnının ortasında bir altın yıldız varmış. Evde büyük çamaşır yıkandığı günlerden birinde kız çamaşırlar arasında on iki tane erkek gömleği görmüş; annesine sormuş:

- Bu on iki gömlek kimin?.. Babamın desem ona göre çok küçük.

Annesi içini çekerek demiş ki:

- Sevgili yavrum, bu gömlekler senin on iki ağabeyinin gömlekleridir.

Kız sormuş:

- Bu on iki ağabeyim nerede? Bugün kadar adlarının anıldığını duymamıştım.

Anne:

- Onların nerede olduklarını ancak Tanrı bilir. Sanırım dünyanın bir köşesinde dolaşıp duruyorlar! demiş.

Kızı elinden tutarak götürmüş. Kapının kilidini açmış. On iki tane hazır tabutu göstererek:

- Bu tabutlar ağabeylerin için yapılmıştı ama onlar daha sen doğmadan gizlice kaçtılar demiş. Olup bitenleri anlatmış.

Bunun üzerine kız:

- Sevgili anneciğim ağlama! Gidip ağabeylerimi arayacağım, demiş.

Kız on iki gömleği almış, yola çıkmış. Doğru büyük ormana dalmış. Bütün gün ormanda yol aldıktan sonra akşam üzeri sihirli kulübeye varmış. İçeri girmiş; küçük bir oğlanla karşılaşmış. Çocuk sormuş:

- Nereden geliyorsun? Nereye gideceksin?

Kızın çok güzel olduğunu, üzerinde saray giysileri bulunduğunu, alnında bir yıldız parıldadığını görerek şaşırmış.

Kız:

- Ben bir prensesim. On iki ağabeyimi arıyorum. Onları buluncaya kadar dünyanın öbür ucuna bile gideceğim, demiş; ağabeylerinin on iki gömleğini oğlana göstermiş.

Benjamin bunları görünce kızın kendi kardeşleri olduğunu anlamış:

- Ben senin en küçük ağabeyin Benjamin'im, demiş.

Kız sevinçten ağlamaya başlamış. Benjamin de ağlamış. Büyük bir sevgiyle kucaklaşmışlar, öpüşmüşler. Sonra Benjamin:

- Sevgili kardeşim demiş, dikkatli olmamız gerek. Biz aramızda sözleşmiştik: Karşımıza çıkacak her kızı öldürecektik. Çünkü bir kız yüzünden krallığımızdan ayrılmak zorunda kalmıştık.Kız:

- Eğer on iki ağabeyimi kurtarabileceksem seve seve ölmeye hazırım! demiş. Oğlan:

- Hayır, sen ölmemelisin demiş, ağabeylerim gelinceye kadar şu fiçinin altına gir. Onlar gelince kendileriyle anlaşırım.

Kız, ağabeysinin dediğini yapmış. Gece öbürleri avdan dönmüşler, yemekleri hazırmış.

Oturup yemek yerlerken sormuşlar:

- Ne var, ne yok?

Benjamin:

- Hiçbir şeyden haberiniz yok mu?

- Hayır!

- Siz ormandaydınız. Ben evde kalmıştım. Oysa ben sizden çok şey biliyorum.

Ağabeyleri bağırılmışlar:

- Hadi anlatsana...

Benjamin:

- İlk karşımıza çıkan kızı öldürmeyeceğinize söz verir misiniz? diye sormuş. Ağabeyleri:

- Peki Benjamin, onu bağışladık ama anlat bakalım! demişler. O zaman oğlan:

- Kız kardeşimiz burada, demiş, fıçıyı kaldırıncı prenses süslü giysileriyle, alındaki yıldızla ortaya çıkmış. Bu kız çok güzel, zarif, nazlıymış. Onu görünce hepsi sevinmişler. Boynuna sarılarak öpmüşler. Kızı candan sevmişler.

O günden sonra kız, Benjamin'le evde kalmış. Ona yardım etmiş. Öbür on bir kardeş her gün ormana gider, yemek için geyikler, kuşlar, güvercinler tutarak getirirlermiş. Benjamin ile kız bunları pişirirlermiş. Kız yemek pişirmek için odun bulup getirir. Sebzelik otlar toplar, tencereleri ocağa kormuş. On birler dönüp geldikleri zaman yemek hazır olurmuş. Bundan başka kız evin içini siler, süpürür; eşyayı toplar, yatakları tertemiz yaparmış. Bu yüzden ağabeyleri de kendisini çok severlermiş. Bir arada tatlı tatlı yaşarlarmış. Günün birinde gene iki kardeş evde güzel bir yemek pişirmişler. Bütün kardeşler toplanınca sofa başına oturmuşlar, yemişler, içmişler. Hepsi neşe içindeymişler. Oturdukları sihirli kulübenin önünde küçük bir bahçe varmış. Bu bahçede on iki tane zambak çiçeği açarmış. Kız ağabeylerine hoş görünmek için bu on iki zambağı koparmış. Yemekten sonra her birine bu çiçeklerden birer tane vermeyi düşünüyormuş. Fakat kız bunları koparır koparmaz on iki kardeş birer karga oluvermişler, ormanda uçup gitmişler. Oturdukları kulübeyle bahçe de ortadan kayboluvermiş. Zavallı kızcağız bu ıssız ormanda yapayalnız kalmış. Çevresine şaşkın şaşkın bakınırken yanında bir kocakarı belirmiş. Kadın:

- Yavrum, demiş, ne yaptın sen? Niçin on iki beyaz çiçeği oldukları yerde bırakmadın? Onlar senin ağabeylerindi. Şimdi karga kılığına girdiler, bundan sonra da hep karga kalacaklar!

Kız ağlayarak demiş ki:

- Onları kurtarmak için hiçbir çare yok mu?

Kocakarı:

- Hayır, demiş. Her ne kadar dünyada bunun bir tek çaresi varsa da onu da sen beceremezsin. Kardeşlerini kurtarmak için tam yedi yıl dilsiz kalman gerek. Bu yedi yıl içinde ne konuşacaksın, ne de güleceksin. Bu arada bir sözcük söylersen, bütün emeklerin boşa gider, ağabeylerin bu tek sözcük yüzünden derhal ölürlər.

Bunları dinleyen kız kararını vermiş:

- Kardeşlerimi kurtarmak için ne yapacağımı biliyorum, demiş. Yola çıkmış; yüksek bir ağaç arayıp bulmuş. Üzerine çıkıp oturmuş. Örgü örmeye başlamış. Ne konuşuyor, ne de gülüyormuş.

Gel zaman, git zaman... Günün birinde bir kral ormanda avlanıyormuş. Kralın iri bir tazısı varmış. Köpek, kızın bulunduğu ağaca doğru koşmuş. Çevresinde zıplayarak dolaşmaya, havlayıp ulumaya başlamış. Bunun üzerine kral ağacın yanına gelmiş, alnında altın yıldız parıldaayan prensesi görmüş. Kızın güzelliğine o kadar vurulmuş ki, hemen ona seslenmiş, kendisine eş olmak isteyip istemediğini sormuş. Kız hiç karşılık vermemiş ama başını hafifçe sallamış. Bunun üzerine kral ağaca çıkmış, kızı aşağı indirmiş. Atına bindirerek evine götürmüş. Kralla kızın düğünleri çok parlak kutlanmış. Fakat gelin ne gülüyor, ne de konuşuyormuş. Kralla kız birkaç yıl mutlu günler geçirdikten sonra kralın kötü yürekli annesi genç kraliçeyi çekiştirmeye, kötülemeye başlamış. Günün birinde oğluna:

- Bu gelin ahlaksız, terbiyesiz bir dilenci kızıymış. İçinde gizli bir kötülük olmadığı nerden belli? Haydi diyelim ki dilsizdir, konuşamıyor. Anladık ama, hiç olmazsa gülse bari.

Gülmeyen insanın kalbi fesatla dolu olur.

Önceleri kral bunlara inanmak istememiş; ama kocakarı bu sözleri o kadar çok yinelemiş, kızcağıza o kadar çok iftira atmış ki, sonunda kral da bu sözlere kanmış, kızı öldürtmeye karar vermiş.

Sarayın avlusunda büyük bir ateş yakılmış. Kızı bu ateşte yakacaklarmış. Kral sarayın

penceresinden yaşı gözlerle bakıyormuş. Çünkü kızı hâlâ seviyormuş. Kızı ateşin ortasındaki direğe bağlamışlar. Ateş, kızın giysilerini tutuşturduğu sırada, yedinci yıl da tamam olmuş. Birdenbire havada kanat hışırtıları duyulmuş. On iki karga gelip yere konmuş. Ayakları toprağa değ er değ mez on iki tane erkek oluvermişler. Oğlanlar koşarak ateş i dağı tıp söndürmüşler. Sevgili kızkardeşlerini kurtarmışlar. Onu kucaklamışlar, öpmüşler. Kız ağzını açarak konuşmaya başlayınca niç in dilsiz olduğunu, niç in gülmediğini krala anlatmış. Kral kızın suçsuz olduğunu öğrenince çok sevinmiş. Ondan sonra hepsi bir arada, ölünceye kadar dirlik düzenlik içinde yaşamışlar. Kötü yürekli üvey ana mahkemeye verilmiş. Kadını, zehirli yılanlarla zeytinyağı dolu bir fıçıya koymuşlar. Bunun içinde inleye inleye can vermiş.

DANSTA PARÇALANMIŞ PABUÇLAR

Vaktiyle bir kralın birbirinden güzel on iki kızı varmış. Bunlar büyük bir salonda, bir arada yatarlarmış. Yatakları yan yana sıralıymış. Akşamları hepsi yataklarına girince kral kapıyı kapar, arkasından sürgülermiş. Fakat sabahleyin kapıyı açtığı zaman pabuçlarının dans edile edile paramparça olduklarını görürmüş. Bunun nasıl olduğuna kimsenin aklı ermezmiş.

Gününbüründe kral, kızlarının, geceleri nerede dans ettiklerini öğrenene bu kızlardan birini vereceğini, ölümünden sonra da kendi yerine kral yapacağını ilan etmiş. Fakat ortaya çıkıp da üç gün, üç gece içinde bunu öğrenemeyeni de öldürteceğini bildirmiş. Çok geçmeden bir prens ortaya çıkmış. Bu işi başaracağını söylemiş. Akşam olunca, kızların yattığı salona bitişik bir odaya götürülmüş. Oğlanın yatağı bu odaya yapılmış. Burada kalarak dikkat edecek; kızların nereye gittiklerini, nerede dans ettiklerini öğrenecekmiş. Kızların gizli bir iş yapmamaları, başka bir yere çıkıp gitmemeleri için salonun kapıları da açık bırakılmış.

Çok geçmeden oğlanın göz kapakları o kadar ağırlaşmış ki, az sonra uyuyakalmış. Ertesi sabah uyandığı zaman on iki kızın yine dans etmiş oldukları anlaşılmış. Çünkü pabuçlarının altlarında yine delikler varmış.

İkinci, üçüncü akşamlar da böyle geçmiş. Bunun üzerine hiç acımaksızın oğlanın başını vurmuşlar.

Ondan sonra daha birçokları gelmiş. Fakat bir şey yapamamışlar. Bu yolda can vermişler. Gel zaman, git zaman... Aradan yıllar geçmiş. Günün birinde bir askerin yolu kralın bulunduğu kente uğramış. Savaşlarda aldığı yaralar yüzünden artık askerlik yapamıyormuş. Yolda karşısına bir kocakarı çıkmış. Nereye gittiğini sormuş:

- Doğrusunu istersen ben de bilmiyorum, demiş. Şaka olarak da:
- Prenseslerin nerede dans ettiklerini öğrenerek kral olmak istiyorum! demiş.

Kocakarı:

- Bu, o kadar güç bir iş değil, demiş. Yalnızca, akşamları sana verilen şaraptan içmemelisin. Kendini derin bir uykudaymış gibi göstermelisin!

Sonra ona küçük bir manto vermiş:

- Bu mantoyu giyince görünmez olursun. On iki kızın arkasından her yere gidebilirsin! Kocakarının bu öğütlerini dinleyen askere cesaret gelmiş. Doğru krala gitmiş. ona damatlığını önermiş.

Onu da öbürleri gibi hoş karşılamışlar. Güzel giysiler giydirmişler. Akşam uyku vakti gelince odasına götürmüşler. Yatağa gireceği sırada kızların en büyüğü gelmiş; ona bir bardak şarap getirmiş. Asker daha önceden çenesinin altına bir sünger bağlamışmış.

Şarabı, ağzına götürüp içermiş gibi yaparak, bu süngere dökmüş. Böylelikle bir damlasını bile içmemiş. Yatağına uzanmış. Bir süre yattıktan sonra, derin bir uykudaymış gibi horlamaya başlamış. Kralın on iki kızı bu horultuyu duymuşlar, gülüşmüşler. Büyük kız:

- Adamcağızın emeklerine yazık oldu, demiş. Bu da tatlı canına kıydı.

Sonra kızlar ayağa kalkmışlar; dolapları, sandıkları açmışlar, en güzel giysilerini çıkarmışlar, aynanın önüne geçerek süslenmişler. Bu akşam da dansa gidebileceklerine sevinmişler. Yalnızca, kızların en küçüğü:

- Siz seviniyorsunuz ama, bilmem neden, bu akşam içimde bir sıkıntı var. Başımıza kötü bir şey gelecek sanıyorum! demiş.

Büyük ablaları:

- Sen korkak bir kazsın zaten demiş, unuttun mu, kaç prens bu uğurda, boş yere canlarına kıydı. Bu askere uyku ilacı bile içermeme gerek yoktu... Budala bir kez uyuduktan sonra nasıl olsa uyanamaz.

Kızlar hazırlandıktan sonra, önce askerin odasına girip bakmışlar. Gözleri sımsıkı kapalıymış. Hiç kıpırdanmıyormuş. Kızlar her şeyin yolunda olduğuna inanmışlar. Bunun üzerine kızların en büyüğü yatağına gitmiş. Eliyle vurmuş. Yatak derhal yerin altına inmiş.

Açılan delikten içeri önce büyük kız girmiş. Arkasından öbür kızlar da girerek gözden kaybolmuşlar.

Bu olup bitenleri güzelce gözetlemiş olan asker daha fazla beklememiş. Mantosunu omzuna almış; sonuncu kızın arkasından o da deliğe girmiş.

Merdivenin ortasında asker arkadan giden küçük kızın eteğine basmış. Kız korkarak bağırması:

- O ne? Eteğimden kim çekiyor?

Büyük ablası:

- Öyle kuruntulu olma bakayım demiş, belki eteğin bir çengele takılmıştır.

Kızlar inmeyi sürdürmüşler. Merdivenin alt başına inince çok güzel bir ağaçlık yola varmışlar. Bu ağaçların yaprakları gümüştenmiş. Pırıl pırıl parıldıyormuş. Asker kendi kendine: "Buralara geldiğini kanıtlayacak bir belirteçin olmalı!" diye ağaçtan bir dalcık koparmış. Bunun üzerine ağaçtan korkunç bir gürültü duyulmuş. Kızların en küçüğü yine bağırması:

- Bu da ne?.. Gürültüyü duymadınız mı?

Büyük ablası yine seslenmiş:

- Prenslarımızı yakında kurtaracağımız için şenlik fişekleri atılıyor galiba! demiş.

Başka bir ağaçlık yola gelmişler. Buradaki ağaçların yapraklarıysa altındanmış. Sonunda üçüncü bir ağaçlık yola varmışlar. Bunların yaprakları elmadanmış. Asker her iki türden de birer dal koparmış. Her defasında büyük bir gürültü duyuluyormuş. En küçük korkarak ablalarının yanına sokuluyor; en büyük ablası bunların şenlik fişekleri olduğunu söylüyormuş.

Gide gide büyük bir suyun kıyısına varmışlar. Orada on iki tane mini mini kayık duruyormuş. Her kayıkta güzel bir prens otuyormuş. Bunlar on iki kızkardeşi bekliyorlarmış. Hepsi kızlardan birini almış. Asker de sonuncu kızla birlikte kayığa atlamış. Prens kıza sormuş:

- Anlayamadım, bugün kayık neden bu kadar ağırlaştı? Kürekleri çok zorlukla çekiyorum.

Kız sormuş:

- Acaba neden? Sanki hava sıcakmış gibi, yanıyorum.

Suyun öbür yanında güzel, pırıl pırıl bir şato görünüyormuş. Bu şatodan neşeli müzik sesleri geliyormuş. Kayıkla karşıya geçmişler, şatoya girmişler. Prenslardan her biri sevgiliyle dansa başlamış. Asker de görünmeksizin bunlarla birlikte dans etmiş.

Kızlardan biri şarap kadehini eline alınca o, bu şarabı içiveriyormuş. Kız kadehi ağzına götürünce içinde şarap olmadığını görüyormuş. En küçük kız bunun farkına varınca yine korkmuş. Fakat en büyük ablası onu hemen susturmuş. Kızlar sabahın saat üçüne kadar dans etmişler. Hepsinin pabuçları parçalanmış. Bunun üzerine dansı bırakmışlar. Prenslar kızları yine kayıklara bindirerek karşıya geçirmişler. Bu kez asker en büyük kızın kayığına binmiş.

Kendi kıyılarına varınca kızlar prenslerle esenleşmişler. Ertesi akşam yine buluşmak üzere

sözleşmişler. Sarayın merdivenlerine geldikleri zaman asker önden koşmuş, yatağına girmiş. On iki kız yorgun argın yukarı çıkınca yine horlamaya başlamış. Bunu duyan kızlar:

- Bundan da korkumuz kalmadı! demişler.

Sonra güzel giysilerini çıkarmışlar, yerlerine koymuşlar, dansta parçalanmış pabuçlarını yataklarının altına bırakmışlar, uykuya dalmışlar.

Ertesi sabah asker hiçbir şey söylemek istememiş. Bu acayip oyunu bir daha görmek istiyormuş. Bunun için ikinci, üçüncü geceler de kızlarla birlikte gitmiş. Her şey birinci gecede gibi olmuş. Kızlar her sefer pabuçları parçalanıncaya kadar dans etmişler.

Üçüncü gece asker, kanıt olmak üzere, oradan bir kadeh alıp getirmiş.

Krala yanıt verme saati gelmiş. Asker, ağaçlardan kopardığı üç dalla, prenslerin sarayından getirdiği kadehi yanına alarak kralın karşısına çıkmış. On iki kız kapının arkasında durarak içeriyi dinliyorlarmış. Acaba asker neler anlatacak diye... Kral:

- Kızlarım geceleyin pabuçlarını nerede parçalıyorlar?

diye sorunca asker:

- Yer altındaki şatoda oturan on iki prensle! diye yanıtlamış. Gördüklerini bir bir anlatmış.

Sözlerini kanıtlamak için getirdiği şeyleri göstermiş.

Bunun üzerine kral, kızlarını çağırılmış. Askerin dediklerinin doğru olup olmadığını sormuş. Kızlar yadsımanın yararı olmayacağını anlamışlar. Hepsi doğruyu söylemişler.

O zaman kral, kızlarından hangisiyle evlenmek istediğini askere sormuş. Asker:

- Ben artık genç bir insan değilim. Kızların en büyüğünü bana verin! demiş.

Aynı gün kızla askerın düğünleri yapılmış. Kralın ölümünden sonra kendisinin kral olacağı da bildirilmiş.

Prenslere gelince;

Bunlar da kızlarla dans ettikleri gecelerin sayısı kadar bir zaman için ilençlenmiş sayılmışlar.

PARMAK ÇOCUĞUN YOLCULUĞU

Bir terzinin bir oğlu varmış. Bu çocuk o kadar küçük kalmış ki, boyu bir başparmaktan fazla uzamamış. Bunun için ona "Parmak Çocuk" derlermiş. Ama çocuğun cesareti pek fazlaymış. Bir gün babasına demiş ki:

Babacığım, ne olursa olsun ben uzaklara gideceğim!

Babası:

- Pekâlâ oğlum, demiş. Uzun bir iğne almış, lambaya tutarak ucuna balmumundan bir topak yapmış:

- İşte yol için sana bir de kılıç! demiş.

Minik terzi, kendileriyle birlikte son kez bir daha yemek yemek istemiş. Annesinin bu son yemek için neler pişirdiğini görmek üzere fırlayıp mutfağa gitmiş. O sırada yemek hazırmış. Tencere ocağın üzerinde duruyormuş. Oğlan demiş ki:

- Ne yemekler var anne?

Annesi:

- Git, kendin bak işte! demiş.

Parmak çocuk ocağa sıçramış. Tencerenin içine bakmış. Fakat boynunu pek fazla uzattığı için yemeğin buğusu onu almış, yukarı doğru uçurmuş. Bacadan dışarı çıkarmış. Çocuk buğuyla bir süre havada dolaştıktan sonra yine yere inmiş. Artık başka ülkelerdeymiş. Şurada burada dolaşmış. Bir ustanın yanında iş bulup girmiş, ama yiyecekleri pek beğenmemiş. Ustasının karısına demiş ki:

- Bayan, bize daha iyi yemek vermezseniz çıkıp giderim. Hem de yarın sabah erkenden evinizin kapısına tebeşirle yazarım:

Bol patates, bir parça et,
Kalın burda sağ selamet:

Ustanın karısı çok kızmış:

- Daha ne istiyorsun sanki bücür?.. demiş.

Bir bez parçası kapmış, çocuğa vurmak istemiş. Fakat minik terzi hemen yüksüğün altına kaçmış. Oradan dışarıya bakar, kadına dilini çıkarırmış. Kadın yüksüğü kaldırmış; çocuğu tutmak istemiş ama Parmak Çocuk bez parçasının arasına sokulmuş. Kadın bezin kıvrımlarını açıp onu ararken oğlan masanın yarığına girmiş. Başını dışarı çıkarıp:

- Ce... e... e... ustanın bayanı! diye seslenmiş.

Kadın başına vurmaya uğraşırken Parmak Çocuk çekmecenin altına kaçmış, ama sonunda kadın onu ele geçirmiş, kapı dışarı atmış.

Minik terzi yola çıkmış, büyük bir ormana varmış. Burada bir sürü haydutla karşılaşmış. Bunlar kralın hazinesini soymak istiyorlarmış. Minik terziyi görüne şöyle düşünmüşler:

"Bu küçücük herif anahtar deliğinden girebilir. Bize kapıları açar." İçlerinden biri seslenmiş:

- Hey bana bak pehlivan! Bizimle birlikte Hazine'ye gider misin? Sürünerek içeri dalıp paraları dışarı atabilirsin!

Parmak Çocuk düşünmüş, taşınmış; sonunda:

- Peki! demiş.

Onlarla birlikte Hazine'ye gitmiş. Orada kapının altını, üstünü gözden geçirmiş. Aralık bir yeri olup olmadığını araştırmış. Az sonra, geçebileceği kadar genişlikte bir aralık bulmuş. Hemen içeri dalmak istemiş, ama kapının önünde duran nöbetçilerden biri onu görmüş.

Arkadaşına seslenmiş:

- Şurada sürünüp duran çirkin örümcek ne? Dur şunu çiğneyivereyim.

Öbürü:

- Bırak zavallı hayvanı! demiş, sana bir zararı yok ki...

Bunun üzerine Parmak Çocuk kapının aralığında sağ ve esen Hazine'ye girmiş.

Pencereyi açmış. Haydutlar bu pencerenin altında bekliyorlarmış. Paraları birer birer atmaya başlamış. Minik terzi işin en tatlı yerindeyken, kralın hazinesini görmek için gelmekte olduğunu duymuş. Hemen sürüne sürüne bir yere sokulmuş.

Kral paralardan birçoğunun eksildiğini anlamış; fakat bunları kimin çalabileceğine akıl erdirememiş. Çünkü kilitlerle sürgüler yerli yerinde duruyorlarmış. Sonra her şeyin çok iyi korunduğu da görülüyormuş. Bunun üzerine kral çıkıp giderken iki nöbetçiye:

- Dikkat edin! Paranın peşinde biri var! demiş.

Parmak Çocuk yeniden işe koyulunca, nöbetçiler içerdeki paraların kıpırdadığını tiring, tiring tiring, tiring diye sesler geldiğini duymuşlar. Hırsızı yakalamak için hemen içeri dalmışlar. Fakat bunların geldiğini işiten minik terzi daha atik davranıp bir köşeye fırlamış, üstüne altın bir para örtmüş. Hiçbir yanı görülmez olmuş. Bir yandan da nöbetçilerle alay olsun diye: "buradayım!" diye seslenirmiş. Nöbetçiler sesin geldiği yana koşarken o da başka bir köşeye kaçıp, başka bir paranın altına saklanır: "Hey... Buradayım ben!" diye bağırırmış. Bu kez nöbetçiler oraya seğirtirlermiş. Oysa Parmak Çocuk üçüncü bir köşeden seslenirmiş: "Hey... burdayım, burda!" Böylece onları deliye çevirmiş, yorulup gidinceye kadar adamları Hazine'nin içinde oradan oraya koşturmuş, durmuş. Sonra da paraların hepsini birer birer dışarı atmış. Sonuncuyu olanca gücüyle fırlatmış, kendisi de daha atik davranarak bu paranın üzerine sıçramış; onunla birlikte pencereden aşağı inmiş. Haydutlar kendisinden pek hoşnut kaldıklarını söylemişler:

- Sen pek müthiş bir kahramansın, bizim elebaşımız olur musun? demişler.

Parmak Çocuk onlara teşekkür etmiş, fakat önce dünyayı görmek istediğini söylemiş.

Paraları bölüşmüşler. Minik terzi bunlardan bir tek metelik istemiş. Çünkü daha fazlasını taşıyamıyormuş.

Sonra kılıcını yine beline bağlamış; haydutlara "iyi günler" demiş, yola koyulmuş. Birkaç ustanın yanında işe girmiş. Fakat bu işleri beğenmemiş. Sonunda bir hana uşak olmuş ama hizmetçi kızlar ondan hoşlanmamışlar.

Çünkü onlar kendisini göremedikleri halde, Parmak Çocuk onların gizlice yaptığı her şeyi görüyormuş. Tabaklardan aldıkları şeyleri, kilerden aşındıklarını hancıya haber verirmiş.

Bunun üzerine kızlar:

- Alacağın olsun, sana gösteririz! demişler. Ona bir oyun oynamaya karar vermişler.

Bir süre sonra hizmetçilerden biri bahçede otları biçerken parmak çocuğu otların yanında hoplayıp zıplar görünce, onu da birlikte biçmiş, otlarla birlikte büyük bir beze bağlamış, gizlice ineklerin önüne atmış. Bu hayvanlar arasında iri, kara bir tanesi varmış. Parmak çocuğu incitmeksizin otlarla birlikte yutmuş. İçerisi çocuğun hoşuna gitmemiş. Çünkü burası kapkaranlıkmiş. Işık da yanmıyormuş. İnek sağılırken Parmak Çocuk içerden seslenmiş:

Fıstık fıstık fişte,

Doldu kova işte!

Ama süt sağılırken çıkan gürültüden bu ses duyulmamış. Sonra ev sahibi ahıra girmiş:

- Yarın şuradaki inek kesilecek! demiş.

Bunu duyunca Parmak Çocuk korkmuş. Avazı çıktığı kadar bağırırmış:

- Önce beni çıkarın... İçinde ben varım!

Adam bu sesi duymuş ama nereden geldiğini anlayamamış:

- Neredesin? demiş.

Parmak Çocuk:

- Karanın içindeyim! demiş.

Adam bundan bir şey anlayamamış, çıkıp gitmiş.

Ertesi sabah inek kesilmiş. Bereket versin hayvan parçalanırken satır parmak çocuğa dokunmamış ama sucukluk etlerin arasına karışmış. Kasap gelip işe başlarken oğlan avazı çıktığı kadar bağırması:

- Pek fazla kıyma... O kadar çok kıyma... Etlerin arasında ben varım!

Kıyma bıçaklarının gürültüsü içinde bu sesi duyan olmamış. Zavallı Parmak Çocuk büyük bir tehlike içinde kalmış. Fakat tehlike insanların gücünü artırır, derler. Çocuk kıyma bıçaklarının arasından öyle bir fırlayış fırlamış ki kendisine bir şey olmamış. Sapsağlam kalmış ama kaçıp gidememiş. Yağlarla birlikte bir sucuğun içine tıklılmaktan başka kurtuluş yolu bulamamış. Burası biraz darcaymış. Sonra islenip kurumak üzere sucuğu bacanın içine asmışlar. Burada bir türlü vakit geçiremiyor. Sonunda kış gelince bacadan indirmişler. Çünkü müşterilerden birine sucuk verilecekti. Hancı kadın sucuğu dilerken Parmak Çocuk, boynu kesilmesin diye başını fazla uzatmayarak kendini korumuş. Sonunda biçimine getirmiş, dışarı fırlamış.

Başına türlü yıkımlar gelen bu evde minik terzi daha fazla kalmak istememiş. Hemen yola çıkmış ama bu özgürlüğü uzun sürmemiş. Boş kırlarda yoluna bir tilki çıkmış. Onu bir solukta yutuvermiş. Minik terzi:

- Aman bay tilki! diye seslenmiş, boğazınızda takılı kalan benim işte... Beni özgür bırakın ne olur?

Tilki:

- Hakkın var, demiş? Senden ne olacak ki... Babanın evindeki tavuklar için bana söz verersen seni salıveririm!

Parmak Çocuk:

- Seve seve demiş, tavukların hepsi senin olsun. Ant içiyorum işte!..

Bunun üzerine tilki onu salıvermiş; hem de evine kadar götürmüş. Babası sevgili minik oğlunu yeniden görünce bütün tavuklarını seve seve tilkiye vermiş. Parmak Çocuk:

- Hem sana güzel bir para da getirdim!

diye yolculukta eline geçirdiği meteliği babasına uzatmış.

- Peki ama, yesin diye zavallı tavuklar tilkiye niçin verildi sanki?..

- Hay budala hay... Babana çocuğu, evdeki tavuklardan daha değerlidir de ondan!

ORMANDAKİ EV

Yoksul bir oduncu, ıssız bir ormanın kıyısındaki küçük bir kulübede karısı ve üç kızıyla birlikte oturuyormuş. Bir sabah yine işine giderken karısına demiş ki:

- Bugün öğle yemeğimi büyük kızla ormana gönder. Çünkü öğleye kadar işimi bitiremeyeceğim. Kız yolunu şaşırmasın diye yanıma bir torba darı alıp yollara serpeceğim.

Güneş ormanın tepesine kadar yükselince, kız bir tas çorbayla yola çıkmış. Fakat ormanlarda, kırlarda uçuşan serçeler, çayır kuşları, ispinozlar, kara tavuklar, kanaryalar darı tanelerini çoktan toplayıp yemişlermiş. Bu yüzden kız yolu bulamamış. Gün batıncaya, gece oluncaya kadar sağ ve esen dolaşıp durmuş. Gecenin karanlıkları içinde ağaçlar uğulduyor, baykuşlar ötüyormuş. Kızın içine bir korku girmeye başlamış.

O sırada uzakta, ağaçların arasında parıldayan bir ışık görmüş:

- Orada insanlar olsa gerek. Bunlar beni gece yanlarında alıkorlar! diye düşünmüş; ışığa doğru ilerlemiş.

Çok geçmeden bir evin önüne varmış. Pencerelerinde ışık görünüyormuş. Kız kapıyı çalmış. İçeriden boğuk bir ses:

- Gel! diye bağırılmış.

Kız evin karanlık sofasına girmiş. Odanın kapısını vurmuş. Aynı ses:

- Gir içeri, gir! demiş. Kız kapıyı açtığı vakit saçlı, sakalı apak bir adamın masa başında oturduğunu görmüş. Adam yüzünü iki eliyle kapamışmış. Ak sakalı masanın üzerinden yere kadar uzanıyormuş. Sobanın yanında üç hayvan uzanmış, yatıyormuş: Küçük bir horoz, mini mini bir tavuk, alaca tüylü bir inek...

Kız başından geçenleri yaşlı adama anlatmış. Geceyi geçirmek için ondan bir yer istemiş. Adam hayvanlara seslenmiş:

- Güzel tavuk, güzel horoz, alacalı güzel inek! Ne dersiniz buna siz?

Hayvanlar:

- Duks! diye yanıt vermişler. Bunun anlamı: "Bizce uygun" demekmiş.

- Bunun üzerine yaşlı adam, kıza dönerek:

- Burada her şeyden bol bol var! Haydi ocağa git, bize akşam yemeği pişir! demiş. Kız mutfakta ne aradıysa bulmuş. Güzel bir yemek pişirmiş, ama hayvanları hiç düşünmemiş. Doldurduğu tabakları sofraya getirip koymuş. Ak saçlı adamın yanına oturmuş, karnını tıka basa doyurduktan sonra:

- O kadar yorgunum ki demiş, uzanıp uyuyacağım yatak nerde?

Hayvanlar seslenmişler:

- Onunla yedin, içtin... Bizleri düşünmedin... Geceyi nerde geçirirsen geçir!

Bunun üzerine yaşlı adam:

- Haydi merdivenden yukarı çık. Orada iki yataklı bir oda göreceksin. O yatakları düzelt, beyaz keten çarşaflarını yay... Biraz sonra ben de gelip yatarım! demiş.

Kız yukarı çıkmış. Yatakları düzelterek çarşaflarını yaydıktan sonra, yaşlı adamı

beklemeden, bunlardan birinin içine girip uzanmış. Bir süre sonra ak saçlı adam gelmiş.

Elindeki ışığı kızın yüzüne tutmuş. Başını sallamış. Kızın derin uykuda olduğunu görünce döşemedeki kapağı açmış. Kızı, odanın altındaki mahzene indirmiş.

Akşam üstü ortalık kararırken oduncu evine dönmüş. Kendisini bütün gün aç bıraktığı için karısına çıkışmaya başlamış. Kadın:

- Benim suçum yok! demiş. Kız yemeği alarak çıkıp gitmişti... Herhalde yolunu şaşırmış olacak... Sabahleyin dönüp gelir.

Oduncu güneş doğmadan kalkmış. Yine ormana gidecekmış. Bugün de öğle yemeğini ortanca kızın getirmesini tembih etmiş:

- Yanıma bir torba mercimek alıyorum. Taneleri darınınkinden iridir. Kız bunları daha iyi götür, yolunu şaşırmaz! demiş.

Öğle üzeri kız yemeği alıp yola çıkmış. Fakat mercimekler ortada yokmuş. Ormandaki kuşlar bunları da, dünkü gibi, yiyip bitirmişlermiş. Kızcağız bütün gün ormanda dolaşıp durmuş. Akşam olunca o da yaşlı adamın evine varmış. İçeri alınmış. Yiyecek bir şeyle, yatacak bir yer istemiş. Ak saçlı adam yine hayvanlara sormuş:

- Güzel tavuk, güzel horoz, alacalı güzel inek! Ne dersiniz buna siz?

Hayvanlar aynı yanıtı vermişler:

- Duks:

Bundan sonra her şey bir gün önceki gibi olmuş: Kız güzel yemekler pişirmiş. Yaşlı adamla birlikte yemiş, içmiş; fakat hayvanları düşünmemiş. Yatacağı yeri sorunca hayvanlar:

- Onunla yedin, içtin... Bizleri düşünmedin... Geceyi nerde geçirirsen geçir!

Kız uykuya dalınca yaşlı adam gelmiş. Kafasını sallayarak kızı seyretmiş. Onu da mahzene indirmiş.

Üçüncü gün sabah oduncu karısına demiş ki:

- Bugün bana yemeği küçük kızla gönder! Bu çocuk her zaman usludur, söz dinler. Herhalde dosdoğru yoluna gidecek, öbür haylaz kardeşleri gibi ormanda dolaşıp durmayacak!

Fakat annesi bu kızını da göndermek istemiyormuş. "En sevgili yavrumu da mı yitireyim?" demiş. Adam.

- Merak etme; demiş, kız yolunu şaşırmaz! Bu kez bezelye götüreceğim. Yollara serpeceğim. Bunlar mercimekten daha iridirler. Ona yolu gösterirler.

Fakat kız kolunda bir sepetle yola çıktığı zaman kuşlar bezelyeleri yiyip bitirmişlermiş.

Kızcağız nereye gideceğini şaşırmış. Üzüntü içindeymiş. Babasının acıkacağını, yiyecek bir şey bulamayacağını, gecikirse anneciğinin merak edeceğini düşünüyormuş.

Sonunda ortalık kararınca uzaktaki ışığı görmüş. Ormandaki evin yanına varmış. Geceyi orada geçirmesini güler yüzle rica etmiş. Ak sakallı adam yine hayvanlara sormuş:

- Güzel tavuk; güzel horoz, alacalı güzel inek! Ne dersiniz buna siz.

Onlar bir ağızdan:

- Duks! demişler!

Bunun üzerine kız, önünde hayvanların yattığı sobaya doğru gitmiş. Tavukla horozun parlak tüylerini okşamış, alaca ineğin alnını hafif hafif kaşımış. Yaşlı adamın isteği üzerine güzel bir çorba pişirmiş. Tasa koymuş. Sofraya getirmiş, sonra:

- Ben karnımı doyururken bu hayvancıklara hiçbir şey yok mu? Dışarda her şeyden bol bol var. Önce onlara yiyecek getireyim! demiş. Dışarı çıkmış; arpa getirerek tavukla horozun önüne serpmiş. İneğe de bir kucak dolusu güzel kokulu saman vermiş:

- Afiyetle yiyin sevgili hayvanlar! Susadığınız zaman içersiniz diye size serin su da getireyim! demiş. Bir kova su getirmiş. Tavukla horoz hemen kovanın kıyısına sıçramışlar, gagalarını suya daldırmışlar; sonra kafalarını havaya kaldırmışlar. Böylece su içmeye başlamışlar. Alaca inek de bu sudan kana kana içmiş. Hayvanlar yemlerini yiyince kız, yaşlı adamın yanına giderek sofraya oturmuş. Ondan artan yemekleri yemiş. Çok geçmeden tavukla horoz başlarını kanatları arasına sokmaya başlamışlar. Alaca inek de gözlerini kapamış.

Bunun üzerine kız:

- Artık biz de dinlenmeyelim mi? Güzel tavuk, güzel horoz... Alacalı güzel inek! Ne dersiniz buna siz? diye sormuş.

Hayvanlar yanıt vermişler:

- Duks! Sen bizimle birlikte yedin, içtin... Bizim iyiliğimizi, rahatımızı düşündün.. Sana güzel geceler, rahat uykular dileriz!

Kız merdivenlerden çıkmış, yatağı düzeltmiş, tertemiz örtüler örtmüş. İşi bitince yaşlı adam gelmiş, yataklardan birine yatmış. Ak sakalı ayaklarına kadar uzanıyormuş. Kız ikinci yatağa girmiş, duasını etmiş, uykuya dalmış.

Küçük kız gece yarısına kadar rahat bir uyku uyumuş. Fakat ondan sonra evin içinde bir karışıklık olmuş. Evin köşe bucağından gıcırtilar, çıtırtılar duyuluyormuş. Kapılar kendiliğinden açılıyor, duvarlar yumruklanıyormuş. Tavanın kirişleri yerlerinden fırlayacaklarmış gibi sallanıyormuş. Dışarda sanki merdiven yıkılmış gibi büyük bir gürültü olmuş. Az sonra daha güçlü bir çatırtı duyulmuş. Bu kez de evin damı çöker gibi olmuş.

Sonunda her yanı yine sessizlik kaplamış. Kıza hiçbir şey olmamış. Yattığı yerden kımıldanmamış, yine uykuya dalmış.

Sabahleyin ortalık aydınlandıktan sonra uyandığı zaman bir de ne görsün? Kendisi büyük bir salonun ortasında yatıyormuş. Çevresindeki bütün eşya pırıl pırıl parılıyormuş. Kız sanki bir saraydaymış. Duvarlarda yeşil ipekten fon üzerinde altından çiçekler fışkırıyormuş. Yatak fildişiindenmiş. Üstündeki yorgan kırmızı kadifedenmiş. Yanındaki bir sandalyenin üzerinde incilerle işlenmiş bir çift terlik duruyormuş. Kız bunları düşte gördüğünü sanmış. Fakat içeriye çok şık giyinmiş üç uşak girmiş. Ne gibi buyrukları olduğunu sormuşlar. Kız:

- Gidin, demiş, şimdi yataktan kalkacağım, yaşlı adama bir çorba pişireceğim. Güzel tavukla güzel horoza, alacalı güzel ineğe de yem vereceğim.

Kız yaşlı adamın kalktığını sanıyormuş. Onun yatağına bakmış. Fakat yatakta yaşlı adamın yerine yabancı bir erkek yatıyormuş. Dikkatle bakınca bu adamın hem genç, hem de güzel olduğunu görmüş. Adam uyanmış. Yatakta doğrulmuş:

- Ben bir prensim demiş, kötü bir cadı beni ak saçlı, ak sakallı bir yaşlı kılığına sokarak ormanda yaşamaya zorlamıştı. Bir tavuk, bir horoz ve alacalı bir inek kılığında üç uşaktan başka hiç kimse benim yanıma gelemiyordu. Eski durumuma dönmem için yalnızca insanlara değil; hayvanlarada iyilik etmeyi seven, temiz yürekli bir kızın yanıma gelmesi gerekti. İşte bu kız sen oldun. Cadının yaptığı tılsım, bu gece yarısı senin yardımınla bozuldu. Eski orman kulübesi yeniden sarayıma dönüştü.

Yataktan kalkınca prens üç uşağını kızın ana-babasına yollamış. Onları düğüne çağırmış.

Bu sırada kız:

- Ama benim öbür kızkardeşlerim nerede? diye sormuş.

Oğlan yanıt vermiş:

- Onları mahzene kilitledim. Sabahleyin ormana götürülecekler. Kötü huylarını düzeltinceye, zavallı hayvanları aç bırakmayıncaya kadar bir kömürcüye hizmetçilik edecekler!

CÜCELERİN ARMAĞANLARI

Bir terziyle bir kuyumcu birlikte yolculuk yapıyorlarmış. Bir akşam, güneş dağların ardına çekilince, uzaktan yabancı bir mızıka sesi işitmişler. Bu ses gittikçe güçleniyormuş. Kulakları böyle bir şarkıya alışık olmadığı halde bu müzik o kadar hoşmuş ki, bütün yorgunluklarını unutmuşlar; hızlı hızlı yürümeyi sürdürmüşler. Bir tepeye vardıkları sırada ay da doğmuşmuş. Bu tepede mini mini birçok kadın erkek görmüşler. Bunlar el ele tutuşmuş, büyük bir neşe içinde dönüp duruyorlarmış. Oynarken de çok hoş bir şarkı söylüyorlarmış. Meğer duydukları müzik buymuş. Dönenlerin ortasında, ötekilerden az büyükçe bir yaşlı adam oturuyormuş. Üzerinde alacalı bulacalı bir ceket varmış. Kar gibi ak sakalı göbeğine kadar uzanıyormuş. İki yolcu şaşırarak oldukları yerde kalmışlar, dansı seyrediyorlarmış. Yaşlı cüce, onları çağırmış. oynayan cüceler de ayrılarak yol vermişlermiş. Sırtında bir çıkıntısı olan kuyumcu her kambur gibi oldukça gözüpek bir adammış. Hemen onlara yaklaşmış. Fakat terzi çekingenlik göstermiş, geride durmuş, ama bakmış ki herkes keyfinde, eğlencesinde... Ona da cesaret gelmiş, o da araya karışmış. Cüceler yine halka olmuşlar, şarkılar söyleyerek çılgın gibi hoplaya zıplaya oynamaya başlamışlar. Bu sırada yaşlı adam, kemerindeki geniş ağızlı bir bıçağı çıkarmış, bilemiş, iyice keskin olduğunu anladıktan sonra bu yabancılara bakmaya başlamış. Adamlar korkmuşlar, ama uzun boylu düşünmeye vakit bulamamışlar. Yaşlı cüce kuyumcuyu yakalamış. Büyük bir el çabukluğuyla saçını sakalını cascavlak tıraş etmiş.

Aynı şey terzinin de başına gelmiş. Bu iş bittikten sonra yaşlı adam, güler yüzle ikisinin de sırtlarını okşamış. Sanki demek istiyormuş ki, karşı koymaksızın bu işi rahatça yaptırdıklarına iyi etmişler. Bunun üzerine adamların korkusu geçmiş.

O zaman yaşlı adam, kıyıda duran bir kömür yığını parmağıyla göstermiş; ceplerini bunlarla doldurmalarını işaretle anlatmış. İkisi de bunların ne işe yarayacağını bilmedikleri halde; yaşlının dediğini yapmışlar. Sonra geceyi geçirecek bir yer aramak üzere yola çıkmışlar. Bir dere içine geldikleri zaman komşu manastırın saati gecenin on ikisini çalışıyormuş.

Birdenbire şarkı sesleri kesilmiş. Hepsi ortadan kaybolmuşlar. Tepe, ay ışığı içinde sessiz, ıssız kalıvermiş.

İki yolcu barınacak bir yer bulmuşlar. Kuru otların üzerine uzanarak paltolarını üstlerine örtmüşler. O kadar yorgunmuşlar ki, önce ceplerindeki kömürleri boşaltmayı bile unutmuşlar. Vücutlarında duydukları bir ağırlık yüzünden erkence uyanmışlar. Ellerini ceplerine soktukları zaman gözlerine inanamamışlar: Çünkü cepleri kömür yerine saf altınla doluymuş. Saçları, sakalları da bir gün önceki gibi çıkmış, büyümüşmüş. Artık zengin birer insan olmuşlar. Kuyumcu gözü doymaz bir adammış. Bunun için ceplerine daha çok kömür doldurmuşmuş. Bu yüzden onun altınları terzininkilerden bir kat fazlaymış. Açıgözlü adama ne verilse daha fazlasını ister. Bunun için kuyumcu terziye bir öneride bulunmuş:

- Buralarda bir gün daha kalalım. Akşam olunca tepeye gidelim. Yaşlı adamın yanından bu kez daha çok altınla dönelim! demiş. Terzi buna razı olmamış.

Bu kadarı bana yeter. Ben hoşnutum. Benimkiyle evleneceğim. (Nişanlısına benimki dermiş.) Mutlu bir insan olacağım! demiş.

Fakat arkadaşının hatırı için bir gün daha orada kalmaya razı olmuş. Akşamleyin kuyumcu omzuna birkaç torba daha asmış. Tepeye giden yola koyulmuş. Geçen geceki gibi cüceleri şarkı söyleyerek dans ederken bulmuş. Yaşlı adam, önceki gibi, onun saçını sakalını tıraş etmiş, kömürlerden almasını işaretle anlatmış. Fakat o, yalnızca ceplerini doldurmakla kalmamış.

Sevine sevine dönmüş. Üzerine paltosunu örtüp yatmış. "Altınlar ne kadar ağır bastırırsa bastırsın dayanacağım!" demiş. Sabahleyin gayet zengin bir adam olarak uyanmak düşlemleriyle uykuya dalmış.

Gözlerini açar açmaz, ceplerini yoklamak için, yerinden fırlamış. Bir de ne görsün? Ceplerinde kömürden başka bir şey yok! "Ne yapalım," demiş "dünkü altınlar duruyor ya, ona da şükür!" Fakat bunların da yeniden kömür olduklarını görünce kuyumcunun aklı başından gitmiş. kömürleri karıştırı karıştırı kapkara olan ellerini alına götürünce ne saçının, ne de sakalının yerinde olmadıklarını da görmesin mi? İş bununla da kalmamış: Sırtındaki kambur da iki katlı olmuş, büyümüş. O zaman açgözlülüğünün cezasını gördüğünü anlamış; hüngür hüngür ağlamaya başlamış. Bu gürültüden uyanan iyi yürekli terzi, talihsiz arkadaşını tatlı sözlerle, elinden geldiği kadar, yatıştırmış: - Sen bu yolculukta bana arkadaşlık ettin demiş, benimle birlikte kal. Bu parayı birlikte harcarız!

Terzi sözünde durmuş. Fakat zavallı kuyumcu ömrü oldukça çifte kamburunu sırtında taşımış. Çıplak kafasından kasketi çıkaramamış.

AKGÜL İLE ALGÜL

Yoksul bir dul kadın, iki küçük kızıyla birlikte küçük bir kulübede oturuyormuş. Bu kulübenin önünde bir bahçe varmış. Bahçede iki gül fidanı dikiliymiş. Bunlardan biri beyaz, öbürü kırmızı güller açarmış. Kadının iki kızı bu gül fidanlarına benzermiş. Birinin adı Akgül, öbürününkü Algülmüş. Bu kızlar çok uslu, çok çalışkan, çok terbiyeliymişler. Yalnızca Akgül, kardeşinden daha sessiz, daha ağırbaşlıymış. Algül kırlarda, tarlalarda koşup oynamayı, çiçek toplamayı, kuş tutmayı daha çok severmiş. Fakat Akgül evde, annesinin yanında oturur, ev işlerine yardım eder, yahut işi bitince annesine kitap okurmuş.

İki çocuk birbirlerini çok severlermiş. Bir yere gittikleri zaman hiç ayrılmazlar, el ele tutuşarak dolaşırlarmış. Ara sıra Akgül kardeşine:

- Birbirimizden hiç ayrılmayalım! dese Algül hemen yanıt verirmiş:

- Ömrümüzün sonuna kadar ... E mi?

Yavrularının böyle konuştuğunu duyan anne de:

- Elinize geçeni aranızda bölüşün! dermiş.

Çok kez iki kız, yalnız başlarına ormanda dolaşırlar, kırmızı yemişler toplarlarmış.

Ormandaki hayvanlardan hiçbiri kendilerine dokunmazmış. Hatta onları görünce koşarak yanlarına gelirlermiş; Küçük tavşan, elleriyle tuttuğu otları, yaprakları yermiş. Karaca, onların yanında otlarmış. Geyik önlerinden sıçrayarak geçermiş. Kuşlar dallara konup ötüşürlermiş. Başlarına hiçbir kötülük gelmezmiş. Ormanda gecikirler de ortalık kararırca yosunların üzerine yanyana uzanarak sabaha kadar uyurlarmış. Anneleri bunu bildiği için hiç merak etmezmiş.

Günün birinde, yine geceyi ormanda geçirmişler. Sabahın ilk pembeliği onları uyandırdığı zaman yanlarında oturan, beyaz, parlak giysiler giyinmiş güzel bir çocuk görmüşler.

Çocuk ayağa kalkmış, güler yüzle onlara bakmış; bir söz söylemeden ormana dalmış, kaybolmuş.

Çocuklar çevrelerine bakındıkları zaman ne görseler beğenirsiniz? Meğerse o gece korkunç bir uçurumun kıyısında uyuyakalmışlar. Eğer karanlık içinde bir iki adım daha atsalar bu uçuruma düşerek param parça olacaktı. Anneleri gördükleri o şeyin, iyi çocukları koruyan bir melek olduğunu söylemiş.

Akgül ile Algül kulübelerini o kadar temiz tutarlarmış ki, içeri bakanların içi açılmış. Yaz günleri Algül evle ilgilenir; her sabah, annesi kalkmadan, yatağın önündeki masaya bir çiçek demeti kormuş. Bu demette her gülden bir çeşit bulunurmuş. Kış günleri Akgül ateşi yakar, tencereyi ocağa asarmış. Bu tencere sarı bakırdanmış. Fakat temizlikten altın gibi parıldarmış. Akşamları kar yağarken annesi ona:

- Haydi Akgül, git kapıyı sürgüle! dermiş.

Sonra ocağın karşısına otururlarmış. Anne gözlüğünü takar, büyük bir kitap alır, onlara okurmuş. İki kız okunanları can kulağıyla dinlerler, oturdukları yerde örgü örerlermiş. Yanlarında mini mini bir kuzu yatarmış. Arkalarında bir tüneğin üstünde beyaz bir güvercin durur, başını kanatlarının altına sokarak uyurmuş.

Bir akşam yine böyle rahat rahat otururlarken biri:

- Beni içeri alın! der gibi kapıyı çalmış. Anne:

- Algül, koş kapıyı aç... Bu, herhalde yatacak yer arayan bir yolcu olacak! demiş.

Algül gitmiş, sürgüyü çekip kapıyı açmış. Bu gelenin yoksul bir insan olduğunu sanıyormuş. Oysa öyle değilmiş, gelen bir ayıymış. İri kara kafasını kapının aralığından

içeriye sokmuş. Algöl avazı çıktığı kadar bağırıp kaçmış. Kuzu acı acı melemeye, güvercin uçmaya başlamış. Akgöl annesinin yatağının arkasına saklanmış. Bu durumu gören ayı dile gelmiş:

- Korkmayın... Sizlere zararım dokunmaz... Yarı donmuş bir durumdayım. Odanızda bir parça ısınmaya geldim!

Anne:

- Zavallı ayı!... Ocağın yanına uzan, ama dikkat et de postun tutuşmasın!.. demiş; Sonra kızlarına seslenmiş:

- Akgöl... Algöl... Çıkın, gelin... Ayı size bir şey yapmaz. Niyeti kötü değil!

Bunun üzerine kızlar gelmişler. onları gören kuzuyla güvercin de yanlarına yanaşmış. Artık hiçbir ayıdan korkmuyormuş.

Ayı çocuklara:

- Haydi çocuklar demiş, şu kürkümdeki karları bir parça süpürün bakayım!...

Kızlar süpürge getirmişler; ayının kürkünü iyice temizlemişler. Ayı, ocağın önüne serilmiş, keyifli keyifli homurdanıyormuş.

Aradan çok geçmeden birbirlerine alışmışlar. Ona muzipliğe bile başlamışlar. Çocuklar, ayının tüylerini karma karışık ediyorlar, sırtına çıkıyorlar, yahut ufak bir fındık değneğiyle bacaklarına vuruyorlar, ayı homurdandıkça katıla katıla gülüyorlarmış. Ayı şakalara ses çıkarmıyormuş. Arasına canı fazla yanarsa:

- Aman Akgöl, canım Algöl, nişanlını döve döve öldürüyorsun! diye bağırırmış.

Uyku vakti gelip de ötekiler yatağa girince anne, ayıya:

- Tanrı rızası için şuraya, ocağın yanına uzanabilirsin. Böylece soğuktan korunmuş olursun! dermiş.

Ortalık ağız ağız çocuklar ayıyı dışarı salıverirlermiş. Ayı karlar üzerinde yürüyerek ormana gidermiş. Artık her akşam aynı saatte eve dönüyor, çocuklarla oynuyormuş. Onlar da kendisine o kadar alışmışlar ki, kara tüylü ahbap eve dönmeden kapıyı sürgülememiş.

İlk yaz gelip ortalık yemyeşil olunca ayı bir sabah Akgöl'e demiş ki:

- Artık gitmeliyim. Bütün yaz gelemem.

Algöl sormuş:

- Nereye gideceksin sevgili ayı?

- Ormana... Oradaki hazinelerimi kötü huylu cücelerden korumam gerek. Kışın yeryüzü kaskatı donunca, bu cüceler yer altında kalırlar, toprağı delemeler, ama şimdi... Güneş yeryüzünü ısıtınca onlar da toprağı deşerler, yeryüzüne çıkarlar. Hırsızlığa başlarlar. Ellerine geçen, yahut mağaralarına giren şeyin bir daha gün yüzüne çıkması kolay bir iş değildir.

Bu ayrılışa Akgöl çok üzölmüş. Kız kapıyı açıp ayı dışarı çıkarken kürkü kapıya takılmış; bir tutam tüyü çivide kalmış. Akgöl, bu tüylerin altın gibi parladıklarını görerek şaşmış. Fakat buna önem vermemiş. Ayı oradan çabucak uzaklaşmış. Az sonra ağaçların arkasında kaybolmuş.

Bir süre sonra anne, çocuklarını çalı çırpı toplamak üzere ormana göndermiş. Ormanda yere yıkılmış kocaman bir ağaç kökü görmüşler. Bu kütüğün bir kıyısında otlar arasında bir şey hoplayıp zıplıyormuş. Çocuklar uzaktan bunun ne olduğunu anlayamamışlar.

Kütüğe yaklaştıkları zaman yaşlı, buruşuk yüzlü, uzun ak sakallı, mini mini bir cüce görmüşler. Cücenin sakalı ağacın çatlaklarından birine kısılmışmış. Cüce, küçük bir köpek yavrusu gibi, oradan oraya sığıyor, fakat bir türlü kurtulamıyormuş. Kırmızı, ateş gibi gözleriyle küçük kızlara dik dik bakıp seslenmiş:

- Ne duruyorsunuz... Gelip de beni kurtarsanız ya!...

Algül sormuş:

- Küçük adam, ne oldu sana?

Cüce yanıt vermiş:

- Kakavan!.. Mutfak için şu ağaçtan bir parça yonga kesmek istedim. Biz kaba, obur insanlar kadar çok şey tıkmayız ki... İri odun parçaları bize yeten bir lokmacık yemeği yakıverir. Kamayı kütüğe güzelce sokmuştum. İşler yolunda görünüyordu. Fakat uğursuz odun pek kaypakmış. Ben farkında olmadan fırlayıp çıktı. Ağacın çatlağı o kadar çabuk kavuşuverdi ki, güzel ak sakalımı çekip çıkaramadım... İşte şimdi içinde duruyor... Kurtulup gidemiyorum. Bir de aptal aptal gülüyorlar. Ne acımasız şeymişsiniz siz?.. Çocuklar güçlerinin yettiği kadar uğraşmışlar; fakat sakalı bir türlü çekip çıkaramamışlar. Bunun üzerine Algül:

- Bari koşayım, gideyim de adamları çağırayım! demiş.

Cüce gıcırtilı bir sesle:

- Hay kuş beyinli budala hay! diye bağırmış. Adamları ne diye çağıracaksınız? Siz ne güne duruyorsunuz? Beni kurtarmak için aklınıza başka çare gelmiyor mu?

Akgül:

- Dur, biraz sabırlı ol, demiş, aklıma bir çare geldi.

Hemen cebinden makasını çıkarmış, sakalın ucundan kesmiş. Cüce kurtulur kurtulmaz, ağacın kökleri arasında duran altın dolu bir torbayı yakalamış; dışarı çıkarmış:

- Hödükler... Güzel sakalımdan bir parçasını kestiniz ha... Bunun için size bir de teşekkür mü edeceğim sanıyorsunuz! diye mırıldanmış. Sonra torbasını sırtlamış; çocukların yüzlerine bile dönüp bakmadan uzaklaşıp gitmiş.

Aradan bir süre geçmiş. Bir gün Akgül ile Algül yemek pişirmek için balık tutmak istemişler. Derenin kıyısına yaklaştıkları sırada, iri çekirgeye benzer bir şeyin suya doğru hopladığını görmüşler. Koşa koşa yanına gitmişler. Cüceyi tanımışlar.

Algül sormuş:

- Nereye gideceksin?.. Herhalde suya dalmak istemezsin.

Cüce bağırmış:

- Aklımı oynatmadım çok şükür... Görmüyor musunuz? Alçak balık beni suyun dibine çekmek istiyor.

Meğer cüce derenin kıyısında balık tutuyormuş. Aksi gibi rüzgâr sakalını oltanın ipine dolamış. Tam o sırada iğneyi de iri bir balık yutmuşmuş. Balık cüceyi kolundan yakalamış, kendine doğru çekmekteymiş. Her ne kadar cüce sazlara, otlara tutunuyorsa da yararı olmuyormuş. Balık nereye çekerse o yana doğru sürüklenip duruyormuş. Suya çekilmek tehlikesi karşısındaymış. Bereket versin kızlar tam zamanında yetişmişler. Cüceyi sımsıkı tutmuşlar. Sakalını oltadan kurtarmaya çalışmışlar. Fakat emekleri boşa gidiyormuş. Sakalla oltanın ipi birbirine dolanmışmış. Yine makası çıkarıp sakalın ucunu kesmekten başka çare yokmuş. Cüce bunu görünce bağırmaya başlamış:

- Bir adamın yüzünü berbat etmek bir marifet mi sanki sersemler! Önce sakalımın ucundan kestiğiniz yetişmiyormuş gibi şimdi de en yakışıklı kısmını kesip attınız. Bu durumumla eşimin dostumun yanına nasıl varacağım? Keşke cehennem olup gitseydiniz de beni bu duruma sokmasaydınız.

Sonra sazların arasında duran bir torba inciye almış. Bir söz söylemeden, bunu sürükleye sürükleye yola çıkmış. Bir kayanın arkasında kaybolmuş.

Bir süre sonra anneleri, iğne, iplik, kordon, kurdele almak üzere kızları kasabaya göndermiş. Yol bir bozkırdan geçiyormuş. Şurada burada iri kayalar varmış. Çocuklar, havada büyük bir kuşun süzüldüğünü görmüşler. Kuş yavaş yavaş üzerlerine doğru geliyormuş. Az sonra kuş, yakınlarındaki kayalardan birine konmuş. Çocuklar acı acı bir

ses duymuşlar. Bu sesin geldiği yana doğru koşmuşlar. Bir de ne görsünler? Kartal, eski ahbabları cüceyi yakalamış, götürmeye çalışıyor. Acıma duygusu olan çocuklar hemen cüceyi tutmuşlar, onu bırakmaya kadar kartalla uğraşmışlar. Az sonra cüce kendine gelince cızırtılı sesiyle bağırmağa başlamış:

- Siz benden ne alıp veremiyorsunuz kuzum? Bakın, incecik giysilerimi parça parça ettiniz. Sizler ne utanmaz, ne kepaze şeylermişsiniz!

Sonra çok değerli taşlarla dolu bir torbayı alarak kayaların arasından süzölmüş, mağarasına girmiş.

Kızlar onun bu iyilik bilmezliğine alışık olduklarından yollarına gitmişler. Kasabadaki işlerini görmüşler. Eve dönerlerken yine aynı yere gelmişler. Bu vakitten sonra artık oralardan kimse geçmeyeceğini sanan cüce, torbasını açmış, içindeki değerli taşları temiz bir yere yaymış. Batmakta olan güneşin son ışıkları bu taşlara vuruyor, onları pırıl pırıl parlatıyormuş. Her taş bir başka renkte parlıyormuş. Çocuklar oldukları yerde kala kalmışlar. Bunları seyretmeye başlamışlar.

Cüce:

- Ne duruyorsunuz orda? Maymun mu oynatıyoruz? diye bağırmış.

Kirli renkli yüzü öfkeden kıpkırmızı olmuş. Belki daha birçok küfürler de savuracakmış ama birdenbire güçlü bir homurtu duyulmuş. Ormandan kara bir ayı koşa koşa onlara doğru geliyormuş. Cüce korkudan hoplamış. Fakat mağarasına kaçmaya vakit bulamamış. Çünkü ayı yanına gelmiş bile.

Bunun üzerine can korkusuyla bağırmış:

- Aman ayı, canım ayı... Ne olursa sizden olur. Bana acıyın. Canıma kıymayın. Neyim varsa vereyim. Bakın, şunlar ne değerli taşlar... Yalnızca bana yaşamımı bağışlayın. Benim gibi ufacak, çelimsiz bir yaratığı öldürüp de ne olacak? Beni yemek isterseniz dışınızın kovuğuna bile gitmem. Bakın, şu iki kötü çocuğu yakalayın. Sizin için en gevrek birer lokma olurlar. İkisi de taze bıldırcınlara benziyorlar. Onları yiyin, Tanrı aşkına!...

Ayı cücenin laflarına kulak asmamış. Bu kötü huylu iyilik bilmez yaratığa pençesiyle bir vurmuş. Cüce kıpırdanmaz olmuş. Çocuklar kaçmışlar. Ayı, arkalarından seslenmiş:

- Algöl... Akgöl... Korkmayın... Durun... Sizinle geleceğim!.

Kızlar ayıyı sesinden tanımışlar. Oldukları yerde durmuşlar. Ayı yanlarına gelir gelmez üzerindeki kürk sıyrılıp yere düşmüş. O zaman kızlar karşılarında çok güzel bir delikanlı görmüşler:

Oğlan:

- Ben bir prensim! demiş. Hazinelemleri çalan bu ilençli cüce beni yabanıl bir ayı kılığına sokmuştu. Onu öldürünce yine eski halime döndüm. O da hak ettiğı cezasını buldu işte!..

Akgöl prensle, Algöl de prensin kardeşiyle evlenmiş. Cücenin mağarasına taşıdığı hazineleri aralarında paylaşmışlar.

Yaşlı anne de çocuklarının yanında uzun yıllar mutlu, rahat yaşamış. İki gül fidanını da birlikte getirmiş. Bunlar penceresinin önünde durur; her yıl al, beyaz güller açarmış.

ORMANDAKİ KOCAKARI

Evvel zaman içinde yoksul bir hizmetçi kız, efendileriyle birlikte büyük bir ormandan geçiyormuş. Bunlar ormanın ortasına geldikleri zaman fundalıklar arasından eşkıyalar çıkmış; ellerine geçirdiklerini öldürmüşler. Böylece hepsi ölmüş ama hizmetçi kız, korkuyla kendini arabadan aşağı atarak bir ağacın arkasına saklandığı için, ölümden kurtulmuş. Eşkıyalar alacaklarını aldıktan sonra savuşup gitmişler. Kız da ortaya çıkmış, bu müthiş yıkımı görmüş. Bunun üzerine acı acı ağlamaya başlamış:

- Şimdi ben ne yapacağım? Bu ormandan nasıl çıkacağım? Burada in yok, cin yok. Kesin açlıktan ölüp gideceğim! demiş.

Ormanın içinde dolanıp durur, kendine bir yol arar, fakat bulamazmış.

Akşam olunca bir ağacın altına oturmuş.. Tanrıya gönül bağlamış.. Ne olursa olsun, bir daha buradan kalkmamaya karar vermiş.

Kız bir süre oturunca mini mini apak bir güvercin uçarak kızın yanına gelmiş. Gagasında küçük bir altın anahtar varmış. Anahtarı kızın eline bırakmış, demiş ki:

- Şuradaki büyük ağacı görüyorsun ya... İşte onun üzerinde küçük bir kilit asılıdır. Bu anahtarcıkla o kilit açılır. İçerde bol bol yemek bulacaksın. Bundan sonra da açlık duymayacaksın!

Bunun üzerine kız ağacın yanına gitmiş, kilidi açmış; küçük bir tas sütle, içine doğramak için beyaz ekmek bulmuş. Bunlarla güzelce karnını doyurmuş. Sonra:

- Tavukların tüneklerine çıktıkları saat geldi. Çok yorgunum. Yatağım olsaydı ben de rahatça uzanırdım! demiş.

Bu sözleri söyler söylemez beyaz güvercin yine gelmiş. Gagasında bir altın anahtar daha getirmiş:

- Ağacın şurasındaki kilidi aç... Kendine bir yatak bulursun! demiş.

Kız kilidi açmış: Güzel, yumuşak bir karyola bulmuş. Duasını etmiş, yatağa uzanıp uykuya dalmış.

Sabahleyin mini mini güvercin, üçüncü kez gelmiş. Bir anahtarcık daha getirerek:

- Ağacın şurasındaki kilidi aç... Giysiler bulacaksın! demiş.

Kız kilidi açınca sırma işlemeli, elmaslarla, zümrütlerle, yakutlarla süslü giysiler bulmuş. Bunlar o kadar göz kamaştırıcı şeylermiş ki hiçbir kral kızının bile bu kadar güzel giysileri olamazmış.

Kız bu ormanda uzun zaman böyle yaşamış. Mini mini apak güvercin her gün gelir; ona gerekli şeyleri bulup buluştururmuş. Kızcağız tasasız, üzüntüsüz bir ömür sürüyormuş. Günün birinde güvercin yine gelmiş:

- Benim hatırım için bir şey yapar mısın? demiş. Kız:

- Seve seve yaparım elbette! demiş.

Bunun üzerine güvercin demiş ki:

- Seni küçük bir kulübeye götüreceğim. İçeri gireceksin. Ortada, ocağın başında oturan yaşlı bir kadın göreceksin. Sana "günaydın" diyecek. Sakın ona karşılık verme. Bırak istediğini yapsın, hiç aldırış etme! Kadının sağından geç. Bir kapı göreceksin. Bu kapıyı aç. Odaya gir. Burada bir masa üzerinde türlü türlü yığınla yüzük göreceksin. Bunlar arasında pırıl pırıl taşlı pek güzelleri vardır. Sen bunları oldukları gibi bırak. Masa üzerindeki yüzüklerin en kötüsünü, en biçimsizini bulup al. Olanca hızınla koşu bana getir!

Bunun üzerine kız kulübeye gitmiş. Kapıdan içeri girmiş. Karşıda yaşlı bir kadın oturuyormuş... Kızı görünce gözlerini açmış; "Günaydın, yavrum" demiş. Fakat kız karşılık vermemiş. Doğru odanın kapısına gitmiş. Yaşlı: "Nereye gidiyorsun hey!" diye bağırılmış. Kızın eteğini tutmuş, alıkoymak istemiş: "Burası benim evim. Ben istemeden oraya kimse giremez!" diye bağırılmış ama kız hiç sesini çıkarmamış. Yaşlı kadının elinden kurtulmuş, doğruca odaya girmiş.

İçerde bir masa üzerinde koskoca bir yığın yüzük duruyormuş. Bunlar kızın gözleri önünde pırıl pırıl parıldıyorlarmış. Kız bunları masaya yaymış; içlerinden en kötüsünü, en gösterişsizini aramış, ama bulamamış.

Kız böyle aranıp dururken kocakarının dışarda sessizce dolaştığını görmüş. Kadının elinde bir kuş kafesi varmış. Evden kaçıp gitmek üzereymiş.

Kız kocakarının yanına gitmiş. Kafesi elinden almış. Kız kafesi kaldırıp da bakınca, içinde bir kuş olduğunu görmüş. Kuşun gagasında biçimsiz bir yüzük duruyormuş. Kız bu yüzüğü almış, koşa koşa evden çıkmış.

Dışarda ak güvercinin gelerek bu yüzüğü kendisinden alacağını umuyormuş. Fakat gelen, giden olmamış. Bu sırada bir ağacın gövdesine yaslanmış, bekliyormuş. Kız böyle dururken ağacın yumuşamaya başladığını, dallarının yere doğru sarktığını sezer gibi olmuş. Az sonra da dallar birdenbire onu sarıvermişler; iki kol olmuşlar. Kız çevresine bakınca bu ağacın güzel bir insana dönüştüğünü, kendisini kucakladığını görmüş; şunları işitmiş:

- Sen beni o kocakarının elinden kurtardın. O, kötü bir cadıydı. Beni bir ağaç kılığına sokmuştu. Her gün birkaç saat için beyaz bir güvercin oluyordum... O yüzük kocakarının yanında kaldıkça yine insan kılığına girmem olanaksızdı.

Bunun üzerine oğlanın uşakları da, atları da kurtulmuşlar. Çünkü cadı onları da birer ağaç kılığına sokmuşmuş. Hepsi oğlanın çevresine toplanmışlar.

Az sonra hep birlikte ülkeye dönmüşler. Meğer bu çocuk bir prensmiş. Kızla oğlan evlenmişler, dirlik düzenlik içinde yaşamışlar.

KÖPEKLE SERÇE

Bir çoban köpeğinin kötü yürekli bir sahibi varmış. Onu her zaman aç bırakırmış. Köpek bu adamın yanında daha fazla kalmaya dayanamamış. Günün birinde üzgün bir biçimde başını alıp gitmiş. Yolda karşısına bir serçe çıkmış. Ona demiş ki:

- Köpek kardeş, niçin bu kadar üzgünsün?

Köpek:

- Karnım aç... Yiyecek bir şeyim yok! demiş.

Serçe:

- Sevgili kardeş, gel, birlikte kente gidelim... orada karnını doyururum! demiş.

Bunun üzerine ikisi birlikte kente gitmişler. Bir kasap dükkânının önüne geldikleri zaman serçe köpeğe demiş ki:

- Sen burada dur, beni bekle... Sana şimdi bir parça et koparıp atarım.

Dükkânın üzerine konmuş. Kendisini gören olup olmadığını anlamak için çevresine bakınmış. Kıyıda duran bir eti düşürünceye kadar, orasını burasını gagalamış, durmuş.

Köpek et parçasını kapmış, yiyip bitirmiş. Bunun üzerine serçe:

- Şimdi gel de öbür dükkâna gidelim.. Oradan sana bir parça et atayım.. Onu da ye, karnını iyice doyur!..

Köpek ikinci et parçasını da yiyince serçe sormuş:

- Köpek kardeş, doydun mu?

Köpek:

- Evet, demiş, ete doydum ama bir de ekmek olsa...

Serçe:

- Pekâlâ, demiş, şimdi onu da bulursun... Gel benimle...

Köpeği bir fırının önüne götürmüş. Birkaç ekmek parçasını aşağı düşürünceye kadara gagalamış. Köpek biraz daha isteyince onu bir başka fırına götürmüş. Orada da birkaç ekmek parçası gagalayarak düşürmüş. Köpek bunları yedikten sonra serçe demiş ki:

- Köpek kardeş, artık karnın doydun mu?

Köpek:

- Evet, demiş. Şimdi biraz da kentin dışında dolaşalım.

Bunun üzerine ikisi de yola çıkmışlar; şoseye varmışlar. Hava çok sıcakmış. Bir süre yol aldıktan sonra köpek demiş ki:

- Yoruldum... canım o kadar uyku istiyor ki...

Serçe:

- Pekâlâ, demiş. Haydi uyu... Ben de bir dala konayım.

Köpek caddenin üzerine boylu boyunca uzanmış; derin bir uykuya dalmış. Derken uzaktan, iki fıçı şarap yüklenmiş üç atlı bir araba köpeğe doğru gelmeye başlamış. Serçe köpeğin kıpırdamadığını, nerdeyse ezileceğini görüp haykırmış:

- Arabacı... Köpeği çiğneme... Yoksa seni berbat ederim!

Arabacı homurdanmış:

- Sen beni berbat edemezsin, demiş. Kamçısını şaklatmış, arabasını köpeğin üzerine sürmüş, tekerleklerin altına almış.

Bunun üzerine serçe bağırarak:

- Sen benim köpek kardeşimi çiğneyip öldürdün ama bu sana pek pahalıya mal olacak.

Arabacı:

- Evet, pahalıya mal olur zahir... Sanki bana ne zararın dokunabilir ki... demiş, yoluna gitmiş.

Serçe sezdirmeden arabanın tentesi altına saklanmış; fıcılardan birinin mantarını gagalamaya başlamış. Sonunda mantar delinmiş. Arabacı bir şey sezmeden fıcı aka aka boşalmış. Adam arkasına baktığı zaman arabadan bir şeylerin damladığını görmüş.

Fıçıları yoklayınca bunlardan birinin bomboş olduğunu anlamış:

- Aman Tanrım, mahvoldum! diye bağırılmış. Serçe:

- Dur bakalım daha bitmedi, demiş; atlardan birinin kafasına konarak gözlerini gagalayıp oymuş. Arabacı bunu görünce, kazmasını çıkarmış, serçeye vurmak istemiş. Fakat serçe uçuverince kazma atın kafasına inmiş. At cansız olarak yere yıkılmış.

Arabacı:

- Aman Tanrım, mahvoldum!. diye bağırılmış.

Serçe:

- Daha bitmedi, dur! demiş. Arabacı iki beygirle yoluna devam ederken serçe yine tentenin altına sokulmuş. İkinci fıçının tıkaçını da gagalamış. Fıçının içindeki şarap akıp gitmiş.

Arabacı bunun farkına varınca yine bağırılmış:

- Bittim Tanrım!...

Serçe seslenmiş:

- Dahası var!

Bu kez ikinci atın kafasına konarak gözlerini gagalayıp çıkarmış. Arabacı yine kazmasıyla koşup gelmiş. Fakat kuş uçup gidince, kazma atın kafasına inmiş. O da ölmüş. Arabacı yine:

- Ah başıma gelenler! diye bağırınca kuş:

- Daha da var, demiş. Üçüncü atın başına konmuş, gözlerini gagalamış. Arabacı Öfkeden sağını solunu görmeden yine kuşa vurayım derken üçüncü atın kafasını da parçalamış.

Sonra:

- Bittim artık! diye bağırılmış. Kuş:

- Dahası var! Şimdi evini de yıkacağım! demiş, uçup gitmiş.

Arabacı arabayı olduğu yerde bırakarak, öfkeden köpürmüş bir halde evine dönmüş.

Karısına:

- Ah başıma gelenleri sorma demiş, şaraplar akıp gitti. Atlarımın üçü de öldü.

Karısı:

- Aman kocacığım demiş, evimize öyle kötü bir kuş geldi ki sorma... dünyada ne kadar kuş varsa hepsini toplayıp getirmiş. Yukarda buğdaylarımızın üstüne kondular. Hepsini yiyip bitirdiler.

Bunun üzerine adam yukarıya çıkmış. Binlerce, yüz binlerce kuş tavan arasına yerleşmiş, buğdayları yiyip bitiriyorlarmış. Bu kuşların ortasında serçe de varmış. Arabacı:

- Bittim, mahvoldum artık! diye bağırılmış.

Serçe:

- Daha bitmedi. Yaptığın işi yaşamınla ödeyeceksin! demiş, uçup gitmiş.

Arabacı bütün malını mülkünü kaybettiği için aşağıya, odasına inmiş. Dışlerini gıcırdata gıcırdata sobanın arkasına oturmuş. Fakat serçe dışarda, pencerenin önüne gelerek ona seslenmiş:

- Arabacı, yaptığının cezasını yaşamınla ödeyeceksin!

Arabacı öfkeyle kazmasını almış, serçeye fırlatmış. Fakat kazma pencerenin camını param parça etmiş; kuşa rasgelmemiş. Serçe içeri dalmış, sobanın üstüne konmuş:

- Arabacı, yaptığının cezasını yaşamınla ödeyeceksin!

diye bağırmış. Arabacı büsbütün çileden çıkmış. Sobayı paramparça etmiş. Odanın içinde serçeyi kovalamaya başlamış. Serçe nereye konduysa arabacı oraya çarparak bütün eşyayı parçalamış. Aynalar, sandalyeler, masalar, en sonunda evin duvarları harap olmuş. Ama kuşa vuramamış. Sonunda kuşu eliyle yakalamış. O zaman karısı:

- Şu kuşu öldüreyim mi? demiş. Arabacı:

- Hayır, diye bağırmış, o kolayca ölmemeli. İnleye inleye can vermeli. Onu yutacağım!

Kuşu almış, bir solukta yutmuş. Fakat serçe arabacının karnında çırpınmaya, uçmaya başlamış; adamın ağzına gelmiş. Başını dışarı çıkararak bağırmış:

- Arabacı, yaptığının cezasını yaşamınla ödeyeceksin!

Arabacı kazmayı karısına uzatmış:

- Karı, demiş, şu ağızındaki kuşa vur da öldür!

Kadın kazmayı kuşa vurmak üzere indirince kazma arabacının kafasına gelmiş; adamı ölü olarak yere yıkmış. Serçe de uçup gitmiş.

ARI BEYİ

İki prens günün birinde serüven aramaya çıkmışlar. Başlarına öyle işler gelmiş ki, bir daha evlerine dönememişler. Dummling adındaki küçük oğlan yola çıkarak ağabeylerini aramış. Sonunda onları bulunca oğlanlar alaya başlamışlar: "Biz senden daha akıllı olduğumuz halde bir iş başaramadık. Sen bu budalalıkla dünyayı dolaşmak istiyorsun öyle mi?" demişler.

Üçü birlikte yola çıkmışlar. Bir karınca yuvasının başına gelmişler. Büyük oğlanlar bu yuvayı bozarak karıncaların korkuyla nasıl kaçıştıklarını, yumurtalarını nasıl kaçırdıklarını görmek istemişler. Fakat Dummling:

- Hayvancağızlara ilişmeyin. Onların rahatını bozmanızı doğru bulmuyorum! demiş. Bunun üzerine yola çıkmışlar. Bir gölün kıyısına varmışlar. Bu gölde çok, hem de pek çok ördek yüzyormuş. İki büyük kardeş bunlardan birkaçını tutup kızartmak istemişler.

Fakat Dummling razı olmamış:

- Hayvancağızlara ilişmeyin. Onları öldürmenizi doğru bulmuyorum! demiş:

Sonunda bir arı yuvasının yanına gelmişler. Bu yuvanın içinde o kadar çok bal varmış ki, dışarlara taşıyormuş. Büyük oğlanlar ağacın altına ateş yakarak arıları dumanla boğmak, balları almak istemişler. Fakat Dummling buna engel olmuş:

- Hayvancağızlara ilişmeyin. Onları yakmanızı doğru bulmuyorum! demiş.

Sonunda bir saraya varmışlar. Bu sarayın ahırlarında taştan yapılmış birçok at varmış. ortalıkta hiç kimseler görünmüyormuş.

Üç kardeş sarayın bütün salonlarını dolaşmışlar. Sonunda en dipte bir kapıya rasgelmişler.

Bu kapının üzerinde üç tane kilit asılıymış. Kapının ortasında mini mini bir pencere varmış. Bu delikten içerisi görünüyormuş. Oğlanlar odanın içinde ak saçlı bir cüce görmüşler. Cüce bir masanın başında oturuyormuş. Oğlanlar iki kez seslenmişler. Cüce işitmemiş. Sonunda üçüncü kez seslendikleri zaman cüce ayağa kalkmış, kilidi açmış, dışarı çıkmış. Ağzını açıp bir laf söylemeden onları zengin bir sofraya doğru götürmüş. Yiyip içmişler. Sonra cüce bunları ayrı ayrı birer yatak odasına götürmüş.

Ertesi sabah ak sakallı cüce büyük oğlanın yanına gelmiş. Eliyle işaret ederek çağırmış.

Onu taştan bir levhanın karşısına götürmüş. Bu levha üzerinde üç buyruk yazılıymış. Eğer bunlar yapılırsa tılsım bozulabilecekmış. Birinci buyruk şuymuş:

"Ormanda, yosunların altında prensesin incileri bulunuyor. Sayıları bin tane. Bunların aranıp bulunması gerek. Eğer bugün güneş batmadan önce bunlar tam olarak bulunup getirilmezse, bir tanesi bile eksik olsa, onları arayan taş kesilecektir!"

Bunun üzerine, büyük oğlan çıkıp gitmiş. Bütün gün aradığı halde, gün batarken ancak yüz tane inci bulabilmiş. Levhada yazılı olduğu gibi, taş kesilmiş.

Ertesi sabah ortanca oğlan bu serüvene atılmış. Fakat talih ona da ağabeylerinden fazla yardım etmemiş. Ancak iki yüz tane inci bulabilmiş. Bunun için o da taş kesilmiş.

Sonunda sıra Dummling'e gelmiş. O da yosunların altında incileri aramış. Fakat bunları bulmak çok zormuş. İş çok yavaş ilerliyormuş. Bunun üzerine bir taşın üzerine oturmuş, ağlamaya başlamış. Bu sırada, vaktiyle yaşamlarını kurtardığı karıncaların kralı, beş bin tane karıncayla birlikte gelmiş. Çok geçmeden küçük hayvanlar bütün incileri toplayıp getirmişler, oraya yığmışlar.

İkinci buyruk şuymuş:

"Prenslerin yattığı odanın anahtarını gölün dibinden bulup çıkarmak."

Dummling gölün kıyısına gelince, vaktiyle yaşamlarını kurtardığı ördekler yüzerek

gelmişler, suyun dibine dalmışlar; anahtarı bulup getirmişler.

Üçüncü buyruksa bunların en zoruymuş:

"Uyumakta olan üç prensesten en gencini, en sevimlisini tanımak" gerekiyormuş. Fakat bunlar birbirlerine o kadar benziyorlarmış ki, bunları ayırtedebilmek için bir çare varmış: Uykuya varmadan önce üçü de ayrı ayrı tatlılar yerlermiş. Biri bir şeker parçası yemişmiş. Ortancası bir bardak şurup içmişmiş. En küçüğü de bir kaşık bal yemişmiş. Vaktiyle ateşten kurtardığı arıların beyi bu sırada içeri girmiş. Üç kızın da ağızlarını koklamış. Bal yiyen kızın dudağına konmuş. Böylece prens aradığı kızı bulmuş. Bunun üzerine tılsım bozulmuş. Uyuyanlar uyanmışlar. Taş kesilenler yeniden canlanmış. Dummling bu kızların en küçüğü, en güzeliyle evlenmiş. Kralın ölümünden sonra tahta geçmiş. Ağabeyleri de öbür kızlarla evlenmişler.

ALTIN KAZ

Evvel zaman içinde bir adamın üç oğlu varmış. Bunlardan en küçüğünün adı Dummlingmiş. Herkes onu aşağı görür; nerde olsa itip kakar, onunla alay edermiş. Günün birinde büyük oğlan odun kesmek için ormana gitmek istemiş. Aç, susuz kalmasın diye de, annesi ona, yola çıkmadan önce güzel, lezzetli bir çörekle bir şişe şarap vermiş. Oğlan ormana gelince karşısına ak saçlı, yaşlı bir cüce çıkmış. Selam verdikten sonra:

- Torbandaki çörekten bir parça versene... Şarabından bir yudum alayım, n'olur? Karnım çok aç, hem de pek susadım! demiş.

Fakat akıllı oğlan:

- Çörekle şarabı sana verirsem bana bir şey kalmaz. Haydi çek arabanı şurdan!... demiş. Cüceyi olduğu yerde bırakmış, geçip gitmiş. Bir ağacı kesmeye başlamış. Çok geçmeden yanlış bir vuruş yapmış. Balta koluna çarpmış. Oğlan ister istemez eve dönmüş. Kolunu sardırması. Bu işte ak sakallı cücenin parmağı varmış.

Bunun üzerine ortanca oğlan ormana gitmiş. Annesi ona da, ağabeyi gibi, bir çörekle bir şişe şarap vermiş. Onun da karşısına ak sakallı, yaşlı cüce çıkmış; bir parça çörekle bir yudum şarap istemek için durmuş. Ortanca oğlan da pek önlemleri görünerek:

- Sana verirsem bana kalmaz: haydi çek arabanı! demiş.

Cüceyi olduğu yerde bırakmış, geçip gitmiş ama bu sözleri cezasız kalmamış. Ağaca birkaç kez vurur vurmaz baltayı ayağına çarpmış. Onu kaldırıp evine götürmüşler.

Bunun üzerine Dummling demiş ki:

- Baba, bırak bir kez de ben gidip odun keseyim!

Babası:

- Ağabeylerin bu işte sakatlandılar. Vazgeç, sen bunu beceremezsin! demiş. Fakat Dummling o kadar yalvarmış ki, sonunda adam:

- Haydi git öyleyse demiş, başına bir iş gelsin de akıllan!

Annesi ona bir yufka ekmeğiyle bir şişe bozuk bira vermiş. Oğlan ormana varınca ak saçlı, yaşlı cüce onun da karşısına çıkmış, selam vermiş:

- Çöreğinden bir parçasını versene... Şişenden bir yudum içirsene... Karnım çok aç, hem de pek susadım... demiş.

Dummling:

- Yanımda yufka ekmeğiyle bozuk biradan başka bir şey yok. Bunlardan istersen şuracıkta oturup yiyelim.

Bunun üzerine oturmuşlar. Dummling yufka ekmeğini çıkarınca ne görsün? Ala bir çörek! Bozuk bira da çok güzel bir şarap olmuş.

Yemişler, içmişler. Sonra cüce:

- Hem iyi bir yüreğin olduğu için, hem de kendinde olanı başkalarıyla paylaştığın için seni gönendireceğim. Şurada yaşlı bir ağaç var. Onu kesip devir, köklerinde bir şey bulacaksın! demiş, ayrılmış.

Dummling gitmiş, ağacı kesmiş. Ağaç devrilince köklerinde oturan bir kaz görünmüş. Bu kazın tüyleri som altındanmış. Oğlan kazı oradan çıkarmış, kucağına almış, bir hana gitmiş. Geceyi burada geçirecekmış.

Hancının üç kızı varmış. Bunlar kazı görmüşler. Bu acayip kuşun ne olduğunu merak etmişler. Altın tüylerinden birer tane edinmek için can atmışlar. Büyük kız: "Nasıl olsa bir

fırsatını bulup bir tüy koparabilirim" diye d   n m  . Dummling bir aralık dışarı çıkınca kazı kanatlarından yakalamış ama eliyle parmakları yapı ıp kalmış. Az sonra ortanca kız gelmiş. Onun da aklında bir altın tüy koparmaktan başka bir şey yokmuş. Fakat ablasına dokunur dokunmaz o da takılıp kalmış. Sonunda    nc  kız da aynı amaçla gelmiş. Bunu görünce ablaları ba rı mı lar: " ekil Tanrı aşkına,  ekil oradan!" Ama kız bundan bir şey anlayamamı ; "Onlar neredeyse ben de oradayım!" demiş. Yanlarına gitmiş. Ablalarına dokunur dokunmaz o da takılıp kalmış. Böylece bütün geceyi kazın yanında ge irmı ler. Ertesi sabah Dummling kazı koltu unun altına almış. Kaza takılı duran    kız karde e aldırı  bile etmeden çıkıp gitmiş. Oğlan nereye gitse kızlar da peşinden sürüklenip duruyorlarmı . Kırkların ortasında karşılarına papaz çıkmış. Arka arkaya takılı giden bunları görünce:

- Kepaze kızlar demiş, ayıp değil mi? Kırkların ortasında bu delikanlının peşine takılmak size yakı ır mı?

Böyle diyerek küçük kızın elinden tutmuş. Geri çekmek istemi , ama kıza dokunur dokunmaz o da berikilere takılı kalmış... O da berikiler gibi o lanın peşine d  m  . Çok geçmeden karşılarına kilisenin hademesi çıkmış. Papaz efendiyi,    kızın peşine takılıp giderken görmüş,  a ırıp kalmış:

- O o o... Papaz efendi, böyle tela lı tela lı nereye? Bugün bir çocuğu vaftiz edeceğimizi unutmayın sakın! demiş.

Papaza doğru ko mu . C bbesinin yeninden yakalamış ama o da berikilere takılı kalmış. Bu be  kişi böyle arka arkaya giderlerken iki köylü kazmalarıyla tarladan d n yorlarmı . Bunları görünce papaz seslenmiş. Kendisiyle kilise hademesini kurtarmalarını rica etmiş. Fakat köylüler hademeye dokunur dokunmaz onlar da takılıp kalmışlar. Böylece yedi kişi Dummling ile kazın peşinden gitmeye ba lamı lar.

Oğlan bir kente varmış. Burada bir kral oturuyormu . Kralın bir kızı varmış. Bu kız o kadar somurtkanmı  ki, kimse onu g ld remezmi . Bunun için kral bir ferman çıkmış. Kızı kim g ld r rse onunla evlendirecekmi . Dummling bunu duyunca kazını kucaklamı ; pe indekilerle birlikte prensesin karşısına çıkmış. Kız bu yedi kişinin her yere birbiri peşinden gidi lerini görünce kahkahayla gülmeye ba lamı . Bu g l   n arkası bir türlü gelmiyormu . Bunun  zerine Dummling'le ni anlanmak istemi  ama kral damattan ho lanmamı . Türlü bahaneler bulmuş. "Bana  yle birini getireceksin ki bir mahzen dolusu  arabı i ebilsin" demiş. Dummling'in aklına ak saçlı cüce gelmiş. Ondan yardım g rebilece ini d   nm  . Ormana gitmiş. Ağacı kesip devirdi i yerde bir adamın asık suratla oturmakta olduğunu görmüş. Ne üzüntüsü olduğunu sormuş.

Adam:

- Çok susadım ama çaresini bulamıyorum, demiş, soğuk suyu midem kaldırmıyor. Bir fıçı  arabı içip bitirdim ama kızgın ta a bir damla su ne yapar ki?

Dummling:

- Öyleyse ben sana yardım edebilirim... Haydi benimle gel... Kana kana içecek şarap bulacaksın! demiş. Onu kralın mahzenine g t rm  . Adam büyük fıçılara atılmış. O kadar çok i mi  ki, b   rleri a rımı . Daha bir gün sona ermeden mahzendeki bütün  arapları içip bitirmiş.

Bunun  zerine Dummling ni anlısını istemi . Fakat kralın buna canı sıkılmış. Herkesin Dummling dediği bu pis oğlan kızını alıp götürecek diye pek kızmı . Yeni koşullar ileri sürmüş: Bir tepe yüksekliğindeki ekmeği yiyip bitirecek bir adam bulmasını istemi . Dummling uzun zaman düşünmeye gerek görmemiş. Hemen ormana gitmiş. Aynı yerde biriyle kar ıla mı . Adam karnına bir ip sarıp duruyormu . Yüzünde üzüntü çizgileri varmış:

- Bir fırın dolusu ekmek yedim ama insan benim kadar aç olursa bundan ne çıkar? Midem hâlâ bomboş. Açlıktan ölmemek için karnımı iple sarıp sıkıştırıyorum! demiş. Dummling buna pek sevinmiş:

- Kalk benimle gel!.. Tıka basa karnını doyuracaksın! demiş. Onu saraya götürmüş. Kral ülkedeki bütün unları toplatmış, bunlarla ekmek yaptırıp koskoca bir tepe olarak yığdirmışmış. Ormandan gelen adam bu tepenin yanında durmuş, yemeye başlamış. Bir gün içinde o koca tepe ortadan kaybolmuş. Dummling üçüncü kez nişanlısını istemiş. Fakat kral bir kaçamak daha aramış. Oğlandan hem karada, hem denizde giden bir gemi istemiş:

- Bu gemiyle pupa yelken gelir gelmez kızım eşin olacaktır! demiş.

Dummling doğruca ormana gitmiş. Evvelce çöreğini verdiği ak saçlı cüce orada oturup duruyormuş:

- Senin iyiliğin için o kadar şarabı içtim; yığınla ekmeği yedim. Şimdi sana gemiyi de vereceğim. Bunların hepsini bana iyi davrandığın için yapıyorum! demiş. Oğlana hem karada, hem de denizde giden bir gemi vermiş. Kral bunu görünce artık kızını daha fazla alıkoyamamış. Düğün yapılmış. Kral öldükten sonra ülke Dummling'e kalmış. O da eşiyle birlikte dirlik düzenlik içinde uzun zaman yaşamış.

DURUMUNDAN HOŞNUT HANS

Hans, efendisinin yanında yedi yıl hizmet gördükten sonra demiş ki:

- Efendim, günüm doldu. Artık eve, annemin yanına dönmek istiyorum. Hesabımı görün!

Adam:

- Bana doğrulukla, yüz aklıyla, hizmet ettin. Nasıl çalıştınsa öyle de para alacaksın! demiş.

Oğlana, kafası büyüklüğünde bir altın vermiş. Hans mendilini çıkarmış; bu külçeyi içine sarmış, çıkını omuzuna vurmuş, evin yolunu tutmuş.

Giderken, giderken gözüne bir atlı ilişmiş. Bu adam oynak, çevik bir atın üzerinde dipdiri, keyifli önünden geçip gidiyormuş. Hans bağırır:

- Ah ata binmek ne hoş şey! demiş. İnsan sandalyeye oturur gibi yerleşir. Ayakları hiç taşa takılmaz. Hem pabuç parasından kurtulur, hem de nasıl yol aldığını anlamaz.

Bunları duyan atlı durmuş:

- Bana bak Hans demiş, öyleyse neden yaya yürüyorsun?

Hans:

- Ne yapayım, demiş; bak, eve götürülecek bir külçem var. Hem de altın. Bu yüzden üstelik belimi de doğrultamıyorum... Omuzlarım acıyor.

Atlı:

- Sana bir şey söyleyeyim mi demiş, gel değişelim. Ben sana atımı vereyim, sen de bana külçeni...

Hans:

- Seve seve kabul ama peşin söyleyeyim ki, bunu taşımakta zorluk çekeceksiniz!

Atlı yere inmiş, altını almış, Hans'ın ata binmesine yardım etmiş; yuları sıkıca tutturmuş:

- Hızlanmasını istedin mi dilini şapırdatıp "hop! hop!" demelisin diye tembih etmiş.

Hans atın üstüne oturup da alabildiğine atı koşturmaya başlayınca sevinçten içi içine sığmamış. Bir süre sonra aklına esmiş; daha hızlı gitmek istemiş. Dilini şapırdatıp "hop! hop!" demiş. At tırıs kalkmış ama, Hans gözünü açıp kapayınca kadar, kendini yerde, bir hendeğin içinde bulmuş. Bu hendek tarlalarla şoseyi ayırıyormuş. Bu sırada ineğini sürerek yoldan geçen bir köylü koşup da tutmasaymış at Hans'ı çiğneyip geçecekmiş de.

Hans kendini toplamış, ayağa kalkmış. Fakat canı pek sıkılmamış. Köylüye demiş ki:

- Ata binmek kötü bir eğlence. Hele insan bunun gibi bir kancığa düşerse. Hem insanı sarsıyor; hem de öyle bir yere atıyor ki nerdeyse boynunu kıracak.. Bundan sonra bir daha biner miyim acaba?... İneğinizi takdir ederim, doğrusu. İnsan onun arkasından rahat rahat yürür... Fazla olarak sütü, yağı, peyniri de her gün caba... Böyle bir inek almak istersem ne vermem gerekir?

Köylü:

- Madem ki bu kadar hoşunuza gidiyor... Atınızla bu ineği değişirim demiş.

Hans bin teşekkürle razı olmuş. Köylü atın üzerine atlamış, uzaklaşıp gitmiş.

Hans ineğini önüne katarak ağır ağır sürmeye başlamış. Bu alışverişte kârlı çıktığını düşünürmüş:

- Bir parça ekmek buldum mu tamam! İstedğim kadar sütle tereyağı da birlikte yiyebilirim artık. Susadım mı ineğimi saçarım, sütünü içerim. İnsan dünyada daha ne ister? diyor.

Bir hana varınca durmuş. Yanında ne varsa hepsini büyük bir iştihayla yemiş. Öğle yemeğini de, akşamunkini de silip süpürmüş. Cebindeki son birkaç hellerle de yarım

bardak bira ısmarlamış. Sonra ineğini süre süre annesinin köyüne doğru yol almaya başlamış. Öğle yaklaştıkça sıcak artmış. Hans bol bol bir saat sürecektir bir bozkırda bulunuyormuş. Hava o kadar sıcak gelmeye başlamış ki susuzluktan Hans'ın dili damağına yapışmış:

- Şimdi ineğimi sağarım, sütünü içerim demiş.

İneği cılız bir ağaca bağlamış. Yanında kova yokmuş. Deriden kasketini çıkarıp hayvanın altına tutmuş. Uğraşmış, bir damla süt bile gelmemiş. Hans bu sağma işinde beceriksiz olduğu için sabırsızlanan inek, kafasına öyle bir çifte savurmuş ki oğlan tepe taklak yere yuvarlanmış, uzun süre nerede olduğunu bilememiş. Bereket versin, tam o sırada yoldan çekçek arabasıyla küçük bir domuz götüren bir kasap geçiyormuş:

- Bu gürültüler ne?

diye gelmiş. Zavallı Hans'ın kalkmasına yardım etmiş. Hans olup bitenleri anlatmış.

Kasap ona şişesini uzatmış:

- Alın, için de bir parça kendinize gelin! demiş. Anlaşılan inek süt vermek istemiyor. Zaten yaşlı bir hayvan. Böylesi olsa olsa ya koşuma yarar, ya kasaba.

Hans saçlarını okşaya okşaya:

- Tamam, tamam... Ne güzel düşünce!.. demiş. Böyle bir hayvanı eve götürüp kesmek çok iyi bir şey... Kim bilir ne kadar et olur? Ama ben inek etinden pek hoşlanmam. Bana posa gibi yavan gelir. Ah insanın şöyle genç, körpe bir domuzu olsa. Onun tadı başkadır. Hele içine baharat da karışırsa...

Kasap demiş ki:

- Bana bakın Hans, hatırlınız için değişmeye razıyım. İneğe karşılık domuzu size bırakacağım.

Hans:

- Hay Tanrı sizden razı olsun! demiş. İneği adama vermiş. Küçük domuzu arabadan indirtmiş, ipinden yakalamış.

Hans yine yola koyulmuş... İşinin her yerde rasgidişini düşünürmüş; nerede canını sıkacak bir şeyle karşılaşsa çok geçmeden işleri yine yoluna giriyormuş. Az sonra bir delikanlıyla karşılaşmış. Koltuğunun altında güzel, beyaz bir kaz varmış. Birbirlerini selamlamışlar. Hans talihinin kendisine nasıl yardım ettiğini, kazançlı değiştirmeler yaptığını anlatmış. Delikanlı da kazı bir lohusa şöleni için götürdüğünü söylemiş:

- Tutun da kaldırın hele diye kazı kanatlarından yakalamış. Bakın ne kadar ağır! Tam altı hafta beside yattı. Kızartmasını kim ısırsa ağzının iki yanından yağlar fışkıracak.

Hans kazı bir eliyle tartarak:

- Evet adamakıllı ağır ama demiş, benim domuzum da yabana atılır gibi değildir ha!

Bu sırada delikanlı çevresine çekine çekine bakınmış, başını sallamış. Sonra söze başlamış:

- Size bir şey söyleyeyim mi demiş, sizin domuz pek tekin bir şey değil. Demin geçtiğim köyde muhtarın domuzlarından biri ahırdan çalınmış. Korkarım, bu domuz o olmasın? Adamlar salmışlar. Sizi domuzla birlikte ele geçirirlerse kötü bir şey olur. En hafifi sizi karanlık deliğe tıkarlar.

Zavallı Hans'ı bir korku almış:

- Aman Tanrım demiş, ne olur bana yardım edin. Buraları siz daha iyi tanırırsınız...

Domuzumu alın da kazınızı bana verin!

Delikanlı:

- Bu şans işi olacak ama neyse demiş, doğrusu, başınıza bir yıkım gelmesine neden olmak istemiyorum!

Bunun üzerine ipi eline almış. Domuzu yan yolların birinden sürüp götürmüştü. Zavallı

Hans üzüntüden kurtulmuş olarak koltuğunun altındaki kazla ülkesinin yolunu tutmuş. Kendi kendine:

- Derinlemesine düşünecek olursam bu değiştirmeden kârlı çıkan benim. Bir kez güzel bir kızartma, sonra bol bol sızdırma yağ... Öyle ya üç ayda bir, kaz yağı ekmek yenir. Sonunda güzel, beyaz tüyler. Bunlarla kendime bir baş yastığı doldurturum. Üzerinde rahat rahat uyku çekerim. Kim bilir annem ne kadar sevinecek?.. Son köye vardığı zaman orada bir bileyci görmüş. Adam bir yandan çarkı çeviriyor, bir yandan da şarkı söylüyormuş:
Makasları bilerken ince sesler duyarım;
Zaman bana uymazsa ben zamana uyarım!

Hans olduğu yerde durmuş, adamı seyretmiş. Sonunda ona demiş ki:

- İşiniz yolunda anlaşılan... İş başında ne kadar keyiflisiniz!

Bileyci:

- Elbette demiş, sanat elde altın bileziktir. İyi bir bileyci ne vakit elini cebine atsa içinde para bulan bir adamdır. Bu güzel kazı nereden satın aldınız?
- Satın almadım... Domuzla değiştim.
- E, domuzu?
- Bir ineğe karşılık aldım.
- Peki, ineği?
- Bir at verdim de aldım.
- Atı?
- Onun için de kafam kadar kocaman bir altın verdim.
- Öyleyse altını?
- Yedi yıllık hizmetimin ücretiydi.

Bileyci;

- Öyleyse siz her zaman işinizi bilen bir adammışsınız demiş, bu durumda siz öyle olabilirsiniz ki, ayağa kalktığınızda cebinizden paraların dökülüşünü iştirsiniz. Talihinizi bu dereceye kadar çıkarmışsınız.

Hans, sormuş:

- Bunun için ne yapmalıyım?
- Benim gibi bir bileyci olmalısınız. Bunun için bir bileği taşından başka bir şey gerekli değil. Gerisi kendiliğinden gelir. İşte bende bir tane var, ama bir parça bozulmuş... Buna karşılık bana kazınızdan başka bir şey verecek değilsiniz. Olmaz mı?

Hans:

- Bu da soru mu? demiş. Dünyanın en talihli adamı ben olacağım. Elimi cebime attıkça para bulacak olduktan sonra daha fazla ne düşüneyim?

Hemen kazı adama uzatmış, bileği taşı almış. Bunun üzerine bileyci yanında duran kocaman bir adi taşı yakalamış:

- İşte, demiş, size gerekli bir taş daha... Bunun üstüne istediğiniz kadar vurur, eski çivileri döve döve düzeltebilirsiniz. Bunu alın, güzelce saklayın.

Hans, taşları yüklenmiş, sevine sevine yola çıkmış. Gözleri neşeden parlıyormuş:

- Galiba ben eşref saatte doğmuşum, diyor, ne istesem oluyor. Sanki büyük bayramda dünyaya gelmişim.

Hans alaca karanlıktan beri ayakta olduğu için yorgunluğunu duymaya başlamış. Açlık da bir yandan. Çünkü dağarcığında ne varsa ineğin sevinciyle yiyip bitirmişti. Sonunda güçlükle yürümeyi sürdürüyormuş. Nerdeyse olduğu yerde kalacaktı. Üstelik taşlar da gittikçe ağır gelmeye başlamış. Bir salyangoz gibi sürüne sürüne bir kır kuyusunun başına

gelebilmif. Burada dinlenmek, serin bir su içerek canlanmak istiyormuş. Otururken, bir zarar gelmesin diye taşları dikkatle yanına, kuyunun kıyısına koymuş. Sonra yere oturmuş, su içmek için kuyuya eğilmiş. Bu sırada dikatsizlik etmiş, hafifçe dokunmuş, taşların ikisi de kuyuya yuvarlanıvermiş.

Hans, bunların dibe inişini gözleriyle görünce sevinçle hoplamış. Hemen diz çökmüş: Başına bela olan bu ağır taşlardan kendisini kurtardığı için, göz yaşlarıyla Tanrı'ya dualar etmiş:

- Dünyada benim kadar talihli adam yoktur! diye bağırmış.

İçi rahat, bütün yüklerden kurtulmuş olarak fırlamış; eve, annesinin yanına varıncaya kadar koşmuş.

ALTIN ÇOCUKLAR

Evvel zaman içinde yoksul bir karı kocanın küçücük bir kulübeden başka bir şeyleri yokmuş. Bugün bulup bugün yerlermiş. Tuttukları balıklarla geçinip giderlermiş. Günün birinde adam su kıyısında oturmuş; ağlarını suya atmış. Bunları karaya çektiği zaman içinden som altın bir balık çıkmasın mı? Adam şaşkın şaşkın balığa bakarken hayvan dile gelmiş; demiş ki:

- Balıkçı, sözüme kulak ver! Beni yine suya atarsan, oturduğun kulübeyi koskocaman bir saraya çeviririm!

Balıkçı şöyle demiş:

- Yiyecek bir şeyim olmadıktan sonra sarayı ne yapayım?

Altın balık:

- Elbet bu da düşünülecek! demiş, sarayda büyük bir dolap olacak. Kapağını açtığın zaman, içinde en güzel yiyeceklerle dolu istediğin kadar tabak bulunacaktır.

Adam:

- Öyleyse istediğini yapacağım! demiş.

Balık:

- Pek güzel ama bunun için koşulum var: Bu talihe nasıl erdiğini dünyada hiç kimseye söylemeyeceksin. Ağzından bir sözcük kaçırdın mı, hepsi yok olup gider.

Bunun üzerine adam sihirli balığı suya atmış, evine dönmüş. Evvelce kulübesinin bulunduğu yerde şimdi koskoca bir saray duruyormuş. Adamcağız gözlerine inanamamış. İçeri girmiş. Karısını süslü bir odada, güzel, pırıl pırıl giysiler içinde oturur bulmuş. Kadın çok sevinçliymiş:

- Nasıl oldu da her şey birdenbire değişiverdi? diye sormuş. Bunlar o kadar hoşuma gidiyor ki...

Adam:

- Evet, demiş, benim de hoşuma gidiyor... Ama karnım çok acıktı. Haydi bana bir parça yiyecek ver!

Kadın:

- Bir şeyler yok... Hem bu yeni evde nereden ne bulacağımı bilmiyorum! demiş.

- Adam:

- Merak etme... Şurada kocaman bir dolap görüyorum. Hele onu bir aç bakalım...

Kadın dolabı açmış: İçinde börek, et, yemiş, şarap duruyormuş. Kadın sevincinden bir kahkaha atmış. Kocasına seslenmiş:

- Canın ne istiyorsa söyle, şekerim...

Sofraya oturmuşlar, yemişler, içmişler. Karınları doyunca kadın sormuş.

- Bu bolluk, bu zenginlik nereden çıktı kuzum?

Kocası demiş ki:

- Bunu hiç sorma... Söyleyemem... Eğer bir kimseye ağzımdan bir söz kaçırsam, bütün bu mutluluğumuz yine yok olup gider...

Bunun üzerine kadın:

- Pekâlâ, demiş, mademki bilmemem gerek; ben de öğrenmek için can atacak değilim ya! Fakat kadın bu sözleri içinden gelerek söylememiş. Gece gündüz rahatı kalmamış.

Kocasını durmadan sıkıştırıyormuş. Sonunda adam dayanamamış; bütün bunların, tutup yine bıraktığı sihirli bir altın balığın işi olduğunu anlatmış. Fakat bu sözleri biter bitmez o

güzel sarayla, içindeki dolap ortadan kayboluvermiş. Karı koca kendilerini yine o eski balıkçı kulübesinin içinde bulmuşlar.

Adamcağız yine eski işine dönmüş; balık tutmaya başlamış. Fakat bu kez de talih kendisine bir daha yardım etmiş: Günün birinde altın balık yine oltasına düşmüş. Balık dile gelerek:

- Dinle, demiş, beni yine suya atarsan hem o sarayı, hem de kebablarla, haşlamalarla dolu dolabı geri veririm. Ama dilini tutacaksın, bundan kimseye bir şey söylemeyeceksin. Sözünde durmazsan onlar yine elinden gider!

Balıkçı:

Bu kez dilimi tutacağım, demiş, balığı suya atmış.

Evde her şey eski parlaklığına dönmüş. Kadın sevincinden ne yapacağını bilemiyormuş. Ancak her şeyi öğrenme merakı ona yine rahat vermiyormuş. Birkaç gün sonra bu işin nasıl olduğunu kocasından sormaya başlamış; adamcağız epey bir süre susmuş. Fakat kadın canını o kadar sıkı ki, sonunda dayanamamış, her şeyi anlatmış. Anlatmış ama o anda saray ortadan kayboluvermiş. İkisi de kendilerini yine eski kulübelerinde bulmuşlar.

Adam:

- İşte, demiş, ettiğini beğendin mi? Şimdi yine yarı aç, yarı tok ömrümüz günümüz tükensin de gör!

Karısı:

- Nereden geldiğini bilmediğim bir zenginliği ne yapayım sanki! İçim rahat olmadıktan sonra!.. demiş.

Adamcağız yine balık tutmaya gitmiş. Bir süre sonra altın balığı üçüncü kez tutmuş. Balık yine dile gelerek:

- Dinle, demiş, anlıyorum ki, senin elinden kurtulamayacağım. Ne yapalım, bari beni evine götür... Altı parçaya böl.. Bu parçalardan ikisini karına ver, yesin. İkisini atına ver, iki parçamı da toprağa göm... Bunu yaparsan sana yararı dokunur.

Adam balığı almış, eve götürmüş, dediklerini yapmış.

Gel zaman, git zaman... Toprağa gömdüğü iki parçadan iki altın zambak çıkmış. At, altından iki tay doğurmuş. Karısı da som altından iki çocuk dünyaya getirmiş.

Çocuklar büyümüş, uzun boylu, yakışıklı birer delikanlı olmuşlar Zambaklarla taylar da onlarla birlikte büyümüşler.

Günün birinde çocuklar:

- Baba, demişler, biz altın atlarımıza binerek dünyayı dolaşmak istiyoruz!

Balıkçı, buna biraz canı sıkılarak:

- Siz gittikten sonra ben sizlerden haber alamazsam buna nasıl dayanırım? demiş.

Bunun üzerine çocuklar:

- Şu iki altın zambak burada kalıyor. Onlara bakın; bizim ne durumda bulunduğumuzu öğrenirsiniz. Eğer onlar taptaze duruyorlarsa sağlıklıyız demektir. Solarlarsa anlayın ki hastayız... Eğer çiçekler kuruyup dökülürlerse anlarsınız ki öldük! demişler. Atlarına atlayıp gitmişler.

Bir hana varmışlar. Han kalabalıkmış. Bunlar iki altın çocuğu görünce gülüşmeye, alay etmeye başlamışlar. Bu alayı işiten delikanlılardan biri çok sıkılmış, yoldan vazgeçmiş; geri dönerek eve, babasının yanına gelmiş. Fakat öbür oğlan atına atlayarak yoluna devam etmiş. Gide gide sonunda büyük bir ormana varmış. Atını ormanın içlerine sürmek istediği sırada adamlar kendisine seslenmişler:

- Bu ormandan geçemezsiniz, demişler. Burası haydutlarla dolu... Size kötülükleri dokunur. Hele hem sizin, hem de atınızın altından olduğunuzu görürlerse kesin sağ

bırakmazlar.

Oğlan bu sözlere kulak asmamış:

- Bu ormandan kesinlikle geçip gitmeliyim demiş.

Birkaç ayı postu alarak sarınmış. Atını da bunlara sarmış. Böylelikle ikisinin de altından oldukları gözlerden saklanmış. Sonra oğlan iç rahatlığıyla ormana dalmış.

Ormanda bir süre yol aldıktan sonra çalılarının arasında bir hışırtı olmuş. Delikanlı birbiriyle konuşan insan sesleri duymuş. Bir yandaki:

- İşte biri geliyor! diye sesleniyormuş.

Öbür yandaki de:

- Bırak yoluna gitsin... Baksana, sırtında ayı postu var.... Yoksulun, çulsuzun biri... Nesini alacağız sanki?..

Bunun üzerine altın çocuk atını sürmüş. Kimseden zarar görmeden sağ ve esen ormandan çıkmış. Günün birinde bir köye gelmiş. Burada bir kız görmüş. Bu kız o kadar güzelmış ki, oğlan dünyada bundan daha güzel kız olamaz, sanmış. Kıza tutulmuş. Yanına gitmiş:

- Seni candan sevdim, demiş, benim karım olur musun?

Oğlan da kızın hoşuna gitmişmiş:

- Olurum! demiş. Ömrüm oldukça da sana bağlı kalırım!

Hemen düğün hazırlıklarına başlamışlar. Bunlar sevine dursunlar, kızın babası eve gelmiş.

Kızının düğün hazırlıkları yaptığını görünce şaşırıp kalmış:

- Damat nerde? diye sormuş.

Kendisine altın çocuğu göstermişler. Fakat oğlanın üzerinde hâlâ ayı postu duruyormuş.

Baba bunu görünce çok kızmış:

- Ayı postlu bir adam benim kızımı alamaz! diye bağırmış. Oğlanı öldürmeye kalkmış.

Kız dili döndüğü kadar babasına yalvarmaya başlamış:

- Aman babacığım demiş, o benim artık kocam oldu. Hem onu öyle seviyorum ki...

Sonunda adam biraz yatışmış. Fakat bu işe bir türlü aklı yatmamış. Ertesi gün erkenden kalkmış. Kızının kocasını bir daha görmek, onun serseri bir dilenci olup olmadığını anlamak istemiş.

Yatakta yakışıklı, altından bir oğlanın yattığını, ayı postunun da odanın bir köşesine atılmış olduğunu görünce geri dönmüş:

- İyi ki dün kendimi tutmuşum... Yoksa elimden çok büyük bir kötülük çıkacaktı! diye söylenmiş.

Altın çocuk o gece düşünde ava gittiğini, güzel bir geyik kovaladığını görmüş. Ertesi sabah uyanınca nişanlısına:

- Ben ava gidiyorum! demiş.

Kızın içine bir korku düşmüş. Evde kalması için oğlana yalvarmış:

- Başına büyük bir yıkım gelebilir!.. demiş.

Fakat oğlan:

- Kesinlikle gitmem gerek! demiş. Kalkmış, evden çıkarak ormanın yolunu tutmuş.

Aradan çok geçmeden karşısına düşünde gördüğüne pek benzer, gösterişli bir geyik çıkmış.

Oğlan silahına davranmış; geyiği vurmak istemiş; fakat geyik bir sıçrayışta oradan uzaklaşmış. Oğlan hendekler, çalılar aşarak bütün gün geyiği kovalamış ama yorulmamış.

Akşam üzeri geyik kaybolmuş. Altın çocuk çevresine bakınarak giderken küçük bir evin önünde durmuş. Bu evde bir cadı oturmuş. Oğlan kapıyı çalmış. Yaşlı bir kadın kapıyı açıp sormuş:

- Bu koca ormanın ortasında böyle geç vakit ne arıyorsun?

Oğlan:

- Bir geyik gördünüz mü? demiş. Kadın:

- Evet, demiş, o geyiği tanırım...

Kocakarıyla birlikte kulübeden çıkan bir köpek, oğlanın yüzüne karşı sert sert havlıyormuş. Oğlan köpeğe:

- Sesini kısacak mısın, yoksa seni geberteyim mi? diye bağırılmış. Cadı bunu duyunca kızmış:

- Ne?.. Köpeğimi mi öldüreceksin? diye haykırmış; o anda oğlancığı taş yapıvermiş.

Oğlanın zavallı genç nişanlısı boş yere günlerce yolunu beklemiş:

- Aklıma gelen başıma geldi işte! demiş.

Eve dönmüş olan öbür oğlan kardeşi, altın zambakların yanında dururken, bunlardan birinin birdenbire kopup düştüğünü görmüş:

- Aman Tanrım, diye bağırılmış, kardeşimin başına büyük bir yıkım geldi galiba... Hemen yola çıkmalıyım... Belki onu kurtarabilirim!..

Babası:

- Gitme, demiş, seni de kaybedersem benim durumum nice olur sonra?

Fakat oğlan:

- Kesinlikle gitmeliyim, demiş, herhalde gitmeliyim!

Altın atına atlayarak yola çıkmış; kardeşinin taş kesilerek yattığı büyük ormana varmış.

Cadı evinden çıkmış; oğlana seslenmiş. Onu da kardeşi gibi yapmak istemiş ama delikanlı cadıya yaklaşmamış:

- Kardeşimi diriltmezsen seni vurup gebertirim! demiş.

Cadı istemeye istemeye taştan delikanlının yanına gitmiş. Parmağıyla dokununca oğlan canlanmış.

İki altın çocuk birbirlerine kavuştukları için çok sevinmişler; kucaklaşmışlar, öpüşmüşler. Sonra atlarına binerek ormandan çıkmışlar. Oğlanlardan biri nişanlısının yanına, öbürü babasının evine dönmüş.

O zaman baba:

- Kardeşini kurtardığını anlamıştım, demiş, çünkü altın zambak birdenbire doğruldu, yeniden çiçekler açtı.

Bundan sonra ömürlerinin sonuna kadar neşe, mutluluk içinde yaşamışlar.

YOKSUL DEĞİRMENCİ ÇIRAĞIYLA KÜÇÜK KEDİ

Değirmenin birinde yaşlı bir değirmenci oturuyormuş. Bu adamın ne karısı, ne de çocukları varmış. Kendisine üç çırak hizmet edermiş. Bu çıraklar yıllarca onun yanında bulunduktan sonra, günün birinde değirmenci bunlara demiş ki:

- Artık yaşlandım, şu sobanın arkasına çekilip oturacağım. Sizler de çıkıp gidin. Bana en iyi atı getirene bu değirmeni bağışlayacağım, ama ölünceye kadar bana bakması koşuluyla!..

Çıraklardan üçüncüsü yaşça küçükmüş. Öbürküler onu adam yerine koymazlarmış. Onun değirmeni ele geçirmesine gönülleri razı değilmiş.

Üç çırak birlikte yola koyulmuşlar. Köyün önüne vardıkları zaman iki çırak, sersem Hans'a:

- Sen burada kalabilirsin, boşuna uğraşma... Ömründe bir at sahibi olamazsın!.. demişler ama Hans onlarla birlikte gitmiş.

Gece olunca bir mağaraya varmışlar, içine girmişler. Uyumak üzere yere uzanmışlar. İki uyanık, Hans'ın uykuya dalmasını beklemişler. Sonra kalkmışlar; Hansağızı orada bırakarak yola koyulmuşlar. İyi bir iş yaptıklarını sanıyorlarmış.

Güneş doğup Hans uyanınca kendisini derin mağaranın içinde bulmuş. Çevresine bakınmış:

- Aman Tanrım, nerdeyim? diye bağırarak, ayağa kalkmış, tırmana tırmana mağaradan çıkmış, ormana gitmiş. Kendi kendine şöyle düşünüyormuş: "Burada yapayalnız bırakıldım. Acaba bir at nasıl bulabilirim?" O, böyle düşünüp dururken küçük bir tekir kedi belirmiş. Güler yüzle ona:

- Nereye gideceksin, Hans? demiş.

- Hadi canım, senin bana bir yararın dokunamaz ki...

Kedi:

- Senin ne istediğini pekâlâ biliyorum. Sen güzel bir at istiyorsun. Gel benimle? Yedi yıl bana sadık uşaklık et. Bugüne kadar gördüklerinden çok daha güzel bir at veririm sana! demiş.

Hans kendi kendine:

- Bu, sihirli bir kedi olsa gerek. Söyledikleri doğru mu, değil mi bir görelim! diye düşünmüş.

Bunun üzerine kedi onu sihirli şatocuğuna götürmüş. Burada ona hizmet eden bir sürü kedi varmış. Bunlar merdivenlerden hızlı hızlı inip çıkıyorlarmış. Neşeli, iyi yürekli şeylermiş.

Akşamleyin sofraya oturdukları zaman bunlardan üçü çalgı çalıyormuş. Biri baso, öteki keman, üçüncüsü de var gücüyle yanaklarını şişirerek boru çalıyormuş. Yemekleri yedikten sonra sofraya ortadan kaldırılmış. Kedi:

- Gel bakalım Hans, demiş, benimle dans et!

Hans:

- Hayır demiş, ben bir kediyle dans etmem... Şimdiye kadar böyle bir şey yapmadım.

Bunun üzerine kedi, öbür kedilere dönerek:

- Şunu yatağa götürün! demiş.

O zaman kedilerden biri yatak odasının lambasını yakmış. Biri ayakkabılarını çıkarmış; biri çoraplarını çıkarmış. En sonra biri de lambayı üfleyip söndürmüş. Ertesi sabah yine gelmişler. Yataktan çıkarken ona yardım etmişler. Biri çoraplarını giydirmiş. Biri çorap bağlarını bağlamış, biri pabuçlarını giydirmiş. Biri yüzünü yıkamış. Biri de kuyruğuyla kurulamış. Hans:

- Oh ne âlâ! demiş.

Fakat o da kediye hizmet edecek, her gün odun kıracaktı. Bunun için kendisine gümüşten bir baltayla bir testere vermişler. Tokmak bakırdanmış. Hans alçak gönüllülük göstermiş; bu evde kalmış. Güzel yiyecekler, içecekler buluyor; fakat tekir kediyle hizmetçi kedilerden başka kimseyi göremiyormuş.

Günün birinde kedi ona:

- Git, çayırımı biç, otları kurut! diyerek eline gümüşten bir orakla altından bir bileği taşı vermiş. Bunları sağlam olarak geri getirmesini tembih etmiş.

Hans gitmiş; kendisine verilen işi yapmış. İşini bitirdikten sonra orağı, bileği taşını, atları eve getirmiş. Emeginin karşılığını hâlâ verip vermeyeceğini kediden sormuş. Tekir kedi:

- Hayır, demiş, bunu hak edebilmek için bana bir şey daha yapman gerek! İşte şurada kereste, keser, gönye gibi gerekli her şey var. Hepsi gümüştedir. Bunlarla bana mini mini bir ev yapacaksın!

Hans hemen bir evcik yapmış. Her şeyi başardığını, fakat hâlâ bir atı olmadığını söylemiş. Aradan yedi yıl da geçmiş bulunuyormuş. Günü birinde kedi, atlarını görmek isteyip istemediğini sormuş. Hans:

- Elbette! demiş.

Kedi küçük evin kapısını açmış. İçeride on iki at varmış. Aman Tanrım, bunlar o kadar güzel, o kadar besiliymişler ki, Hans sevincinden bayılacaktı. Kedi Hans'a yiyecek, içecek vermiş:

- Haydi ülkene dön... Atını seninle birlikte göndermiyorum. Üç gün sonra ben gelir, atı da getiririm! demiş.

Hans oradan ayrılmış. Kedi ona değirmenin yolunu göstermiş. Tekir kedi, ona yeni bir giysi vermediği için Hans'ın eski, paramparça giysileri yedi yıldan beri üzerindeymiş. Bu arada boyu uzamış, giysiler iyice kısalmışmış.

Hans ülkesine vardığı zaman değirmencinin öbür çırakları da oraya dönmüş bulunuyorlarmış. İkisi de atlarını birlikte getirmişlermiş. Fakat bunlardan birininkinin gözleri körmüş. Öbürününküyse topalmış. İkisi de sormuşlar:

- Hani senin atın Hans?..

- Üç gün sonra arkadan gelecek!

Onun bu sözlerine gülüşmüşler:

- Öyle mi?.. Sen atı nereden bulacaktın zaten! Kim bilir ne biçim şeydir? demişler.

Hans odaya girmiş; fakat üstü başı paramparça olduğu için değirmenci sofraya almamış.

Biri odaya girse ondan utanacaklarını düşünmüşler. Ona dışarda bir parça yiyecek vermişler. Akşam olup yatacakları zaman öbür çıraklar ona yatak vermek istememişler.

Sonunda Hans kazların kümesine girerek katı samanların üzerinde uyumuş.

Sabah uyandığı zaman üçüncü gün de tamam olmuşmuş. Uzaktan altı at koşulu bir araba görünmüş. Hayvanlar pırıl pırılmış. Bir uşak yedinci bir at getiriyormuş. Arabadan çok süslü bir prenses inmiş, değirmene girmiş. Bu güzel kız, bizim Hanscağızın yedi yıl hizmet ettiği kedisiymiş.

Kız değirmenciye küçük چراغını sormuş. Değirmenci:

- Onu değirmenin içine sokmuyoruz. Üstü başı o kadar perişan ki... Kaz kümesinde yatıyor! demiş.

Prenses, onu hemen bulup getirmelerini istemiş. Hans'ı kmesten çıkarıp getirmişler. Hans derlenip toparlanmış. Kızın uşağı bir bohça açmış. İçinden yepyeni, süslü bir giysi çıkarmış. Hans'ı yıkayıp temizlemiş, giysileri giydirmiş. Bu işler bitince Hans o kadar güzelleşmiş ki, bir kraldan daha yakışıklı olmuş. Kız öbür çırakların getirdikleri atları görmek istemiş. Bunlardan biri kr, öbürü topalmış. O zaman uşağına, yedinci atı getirmesini buyurmuş. Değirmenci bunu görünce, böyle bir ata şimdiye kadar rasgelmediğini söylemiş. Kız:

- İşte bu at üçüncü ırağınındır! demiş. Değirmenci:

- Öyleyse değirmen onundur! demiş.

Fakat prenses değirmenin de, atın da kendisinde kalmasını söylemiş. Sadık Hans'ını almış, arabasına bindirmiş. Birlikte çıkıp gitmişler.

Vaktiyle Hans'ın gümüşten araçlarla yaptığı küçük eve gitmişler. Burası büyük bir şato olmuşmuş. İçerisinde her şey altından, gmştenmiş. Burada kızla Hans evlenmişler.

Böylelikle Hans çok, hem de pek çok zengin olmuş.

Saf kimsenin adam olamayacağını söylememeli!

KAZ ÇOBANI KIZ

Evvel zaman içinde bir kraliçe varmış. Kocasını yıllarca önce ölmüşmüş. Bu kadının güzel bir kızı varmış. Kız büyüyüp yetişince uzak ülkelerden birinde bir prensle sözlenmiş. Gelin olma vakti gelip de kızın bu yabancı ülkeye gitmesi kararlaştınca yaşlı kadın birçok değerli eşyayı, mücevherleri, altınları, gümüşleri, özetle krallara yakışır eşyaların hepsini denklere sarmış. Çünkü çocuğunu candan severmiş. Yanına bir de, eşya halayığı vermiş. Bu kız onunla birlikte gidecek, kızını damada teslim edecekmiş. İkisine birer at verilmiş, prensesinkinin adı Falada'ymış. Bu at insan gibi konuşurmuş da. Ayrılık saati çalınca, yaşlı anne yatak odasına gitmiş, küçük bir bıçak almış, parmağını kesip kanatmış. Altına beyaz bir bez tutmuş. Üzerine üç damla kan akıtmış. Bu bezi kızına vererek:

- Yavrum, demiş, bunu iyi sakla. Yolda bir sıkıntıya uğrayacaksın!

Gözyaşları arasında birbirlerinden ayrılmışlar. Prenses bu bez parçasını koynuna sokmuş, atına binmiş, nişanlısına gitmek üzere yola çıkmış. Bir saat yol aldıktan sonra kız pek susamış; halayığa demiş ki:

- Haydi in de yanındaki bardakla bana dereden su getir. Kana kana içeyim.

Halayık:

- Susadınızsa kendiniz inin, suyun kıyısına uzanın, için. Ben sizin hizmetçiniz değilim! demiş.

Prenses pek susadığı için attan inmiş. dereye uzanmış, içmiş ama altın bardaktan içmemiş. Bunun üzerine kız:

- Tanrım, sen bilirsin! deyince üç kan damlası dile gelmiş:

- Annen bunu bilse yüreği parça parça olurdu! demişler ama kral nişanlısı alçak gönüllüymüş. Bir şeycik dememiş. Atına binmiş. Uzun uzun yol almışlar. Hava çok sıcakmış. Güneş pek yakıcıymış. Bunun için kız yine susamış. Bir ırmağın kıyısına gelince halayığa yine seslenmiş:

- Haydi in de altın bardağımla bana su getir! demiş. Çünkü deminki kötü lafların hepsini unutmuşmuş. Fakat halayık bu kez daha yüksekten atarak konuşmuş:

- Su istiyorsanız gidin, kendiniz için. Ben sizin hizmetçiniz değilim.

Prenses pek susadığı için inmiş, akan suya uzanmış; hem ağlamış, hem de:

- Tanrım, sen bilirsin! demiş.

Kan damlaları dile gelmişler:

- Annen bunu bilse yüreği parça parça olurdu! demişler.

Kız böyle uzanıp su içerken, üç damla kanın bulunduğu mendil koynundan kayıp düşmüş. Suyla birlikte akıp gitmiş. Kız bunun farkında bile olmamış. Halayık kızını seyretmiş. Mendili görünce, damat üzerinde geçer sözlü olacağını düşünerek sevinmiş. Çünkü prenses bu kan damlalarını yitirdiği için hem zayıf, hem de etkisiz kalmışmış. Kız Falada'ya yine binmek isteyince halayık:

- Falada'ya binmek benim hakkım... Sen benim beygire yakışırısın! demiş. Kız ona da boyun eğmiş. Sonra halayık sert sözlerle prensese buyruk vermiş:

- Saray giysilerini çıkaracaksın. Benim kötü giysilerimi giyeceksin. Hem de bunları sarayda kimseye söylemeyeceğine ant içeceksin! demiş. Kız andını tutmazsa orada öldürüleceğini söylemiş. Fakat Falada bütün bunları seyrediyormuş. Olup bitenler gözünden kaçmıyormuş.

Halayık Falada'ya, asıl nişanlı da kötü beygire binmiş. Böylece yola çıkmışlar. Sonunda kralın sarayına varmışlar. Bunların gelişi büyük bir sevinçle karşılanmış. Prens onları

karşılamaya koşmuş. Halayığı tutup attan indirmiş. Bu kızın kendi eşi olduğunu sanıyormuş. Halayığı merdivenlerden yukarı çıkarmışlar. Asıl prensesse alt katta kalakalmış. Bu sırada yaşlı kral pencereden bakıyormuş. Kızın avluda kaldığını, çok güzel, zarif bir kız olduğunu görmüş. Hemen taht odasına geçmiş. Kendisiyle birlikte gelip aşağıda avluda duran kızın kim olduğunu söylemesi için gelini çağırmış; Halayık:
- Onu yolda bulup yanıma aldım! Şu hizmetçiye bir iş verin... Boş durmasın! demiş. Fakat yaşlı kralın kıza gördürecek bir işi yokmuş. Şöyle demekten başka çare bulamamış:
- Küçük bir çocuğum var. Kazları güder. Kız ona yardım etsin!
Bu oğlanın adı Kürdchen (Konradchen)miş. İşte asıl gelin kaz gütmeye ona yardım edecekmış.

Uydurma gelin genç krala demiş ki:

- Sevgili kocacığım, benim hatırım için bir şey yapmanızı rica edeceğim!

Oğlan:

- Seve seve yaparım! demiş.

- Öyleyse celladı çağırın... Buraya gelirken bindiğim atın boynunu vurdurun. Çünkü yolda beni pek kızdırdı.

Bunun asıl nedeni, prensesle olup bitenleri atın anlatmasından korkmasıymış.

Artık olan olmuş. Sadık Falada ölecekmış. Bu haber sahici prensesin kulağına da varmış. Kız cellada gidip, kendisine küçük bir hizmette bulunursa bir altın vereceğine gizlice söz vermiş.

Kentte büyük, karanlık bir kapı varmış. Kız akşam sabah kazlarla bu kapıdan geçermiş.

İşte kız Falada'nın kafasını bu karanlık kapının altına çivilemesini cellattan istemiş.

Böylelikle onu sık sık görebilecekmış. Cellat söz vermiş. Atın başını kesmiş, karanlık kapının altına çivilemiş.

Sabahleyin erkenden kızla Kürdchen kapının altından geçerlerken kız:

- Ey duvarda çakılı Falada! diye seslenmiş:

Kafa dile gelmiş:

- Ey buradan geçen kraliçe! Annen bunu bilse yüreği parça parça olurdu! demiş.

Bunun üzerine kız bir şey demeden kentten çıkmış. Kazları kırlara doğru gütmüşler. Kız çayırılığa gelince yere oturmuş. Altın gibi saçlarını çözmüş. Kürdchen onu seyreder, bunların parıldadıklarını görerek sevinirmiş. O zaman kız:

- Es rüzgâr, es de Kürdchen'in şapkacığını başından al. Saçlarımı örüp başıma sarıncaya kadar onu peşinden kovalat! demiş.

Bunun üzerine güçlü bir rüzgâr çıkmış. Kürdchen'in şapkasını başından kapmış. Oğlan peşinden koşmaya başlamış. Geri dönünceye kadar kız saçlarını tarayıp bitirmiş. Başına sarmış. Kürdchen bir tel saç bile göremeyince darılmış., kızla konuşmamış. Akşama kadar böylece kazları gütmüşler, sonra eve dönmüşler.

Ertesi sabah, karanlık kapının altından geçip giderlerken kız:

- Ey duvarda çakılı Falada! diye seslenmiş.

Falada dile gelmiş:

- Ey buradan geçen kraliçe! Annen bunu bilse yüreği parça parça olurdu! demiş. Kırdı kız yine çimenlere oturmuş, saçlarını çözüp taramaya başlamış. Kürdchen koşmuş, bunları tutmak istemiş. Kız, bunun üzerine, çabuk çabuk:

- Es rüzgâr, es de Kürdchen'in şapkacığını başından al. Saçlarımı örüp başıma sarıncaya kadar onu peşinden kovalat! deyince rüzgâr esmiş. Başından şapkasını uçurmuş.

Kürdchen peşinden koşmuş. Geri döndüğü zaman kız saçlarını toplamışmış bile. Oğlan yine bir şey ele geçirememiş. Böylece akşama kadar kazları gütmüşler.

Akşamleyin eve döndükleri zaman Kürdchen yaşlı kralın huzuruna çıkmış:

- Bu kızla bir daha kaz gütmek istemiyorum! demiş. Yaşlı kral sormuş:

- Neden?

- Bütün gün beni kızdırıyor.

Yaşlı kral, kızın neler yaptığını sormuş. Kürdchen anlatmış:

- Sabahleyin sürüyle karanlık kapının altından geçerken kız duvardaki at kafasına: "Ey duvarda çakılı Falada"! diyor; kafa da dile geliyor: "Ey buradan geçen kraliçe! Annen bunu bilse yüreği parça parça olurdu!" diyor. Kürdchen kırda olup bitenleri, rüzgârın uçurduğu şapkasının peşinden koşuşunu da anlatmış.

Yaşlı kral, ertesi gün yine gidip kaz gütmelerini buyurmuş. Kendisi de sabahleyin karanlık kapının arkasına saklanmış, kız Falada'ının başıyla konuşurken dinlemiş. Sonra kızın arkasından kral da gitmiş. Bir çalılığın arkasına saklanmış. Az sonra kaz çobanı kızın sürüyü güderek gelişini, yere oturuşunu, pırıldayan saçlarını çözüşünü gözleriyle görmüş. Kız yine seslenmiş:

- Es rüzgâr, es de Kürdchen'in şapkacığını başından al. Saçlarımı örüp başıma sarıncaya kadar onu peşinden kovalat! der demez bir rüzgâr çıkmış. Kürdchen'in şapkasını uçurmuş. Oğlan peşinden koşmuş. Hizmetçi kız saçlarını taramış. Perçemlerini örmüş...

Yaşlı kral bütün bunları seyretmiş. Sonra sezdirmeden dönüp gitmiş. Akşam olup da kaz çobanı kız eve dönünce yanına çağırtmış. Bunları niçin yaptığını sormuş:

- Bunu size söyleyemem... Hatta en yakınımından bir kimseye bile derdimi açamam. Çünkü ant içtim. Yoksa bu benim yaşamıma mal olur!

Kral, kızı zorlamış. Rahat vermemiş. Fakat ağzından bir söz bile alamamış. Bunun üzerine:

- Mademki bana bir şey söylemek istemiyorsun... Bari şuradaki demir sobaya derdini anlat! demiş, çıkıp gitmiş.

Kız sürüne sürüne demir sobanın içine girmiş. Durumunu anlatarak ağlamaya başlamış. İçindeki dertleri boşaltmış:

- Şurada herkes tarafından unutulmuş bir durumdayım. Oysa ben bir prensesim. Düzensiz halayık saray giysilerimi zorla çıkarttırdı. Nişanlımın yanındaki yerimi aldı. Ben de kaz çobanı olarak kötü bir işe atıldım. Bunları annem duysa yüreği parça parça olurdu...

Yaşlı kral, dışarda soba borularının yanında durup kızın sözlerini dinlemiş. Bunun üzerine yine içeri girmiş. Kıza sobadan çıkmasını söylemiş. Ona saray giysilerini giydirmişler. Kız o kadar güzelleşmiş ki herkes şaşırıp kalmış. Yaşlı kral oğlunu çağırması. Nişanlısının uydurma olduğunu haber vermiş. Onun bir halayıktan başka bir şey olmadığını, asıl gelinin şurada duran eski kaz çobanı kız olduğunu söylemiş. Genç kral kızın güzelliğini, iyiliğini görünce candan sevinmiş... Büyük bir şölen hazırlanmış. Herkes, bütün iyi dostlar çağırılmış.

Başta damat, bir yanında prensesle, öbür yanında halayıkla oturmuş. Fakat halayığın gözleri kamaştığı için, pırıl pırıl süsler içindeki prensesi tanıyamamış. Yenilip içildikten, keyifler tamamlandıktan sonra yaşlı kral halayığa bir bilmece sormuş. Büyükleri şu ya da bu biçimde aldatan kadına layık olan nedir? diye... Sonra olup bitenleri bir bir anlatmış.

"Böylesini ne yapmalı?" diye sormuş. Uydurma gelin:

- Böylesine en layık olan şey; onu cırlıçıplak soymak, sonra içi sivri çivilerle dolu bir fıçıya tıkmak... Bu fıçıya, iki kır at koşup kadın ölünceye kadar sokak sokak sürükletmektir!

Bunun üzerine kral:

- İşte bu sensin... Kendi cezanı kendin söyledin. Bu yargı yerine getirilecektir! demiş; Ceza yerini bulduktan sonra genç kral asıl gelinle evlenmiş. O günden sonra ikisi dirlik düzenlik içinde ülkeyi yönetmişler.

ÇİVİ

Bir tüccar panayırda iyi alışveriş yapmış. Elindeki malların hepsini satmış. Para kemerini altınla, gümüşle sucuk gibi şişirmiş. Gece bastırmadan evine dönmek istiyormuş. Para dolu heybesini atın sırtına koymuş, yola çıkmış. Öğle üzeri bir kentte mola vermiş. Yine yola koyulacağı sırada uşağı hayvanı getirmiş:

- Bey, demiş, sol arka ayağın nalından bir çivi noksan!

Tüccar:

- Varsın olsun! demiş. Zaten altı saatlik yolum kaldı... Nasıl olsa o vakte kadar nal yerinde durur. Acele etmem gerek.

İkinci üzeri yine attan inip hayvana yem verdirdiği sırada uşak odaya girmiş:

- Bey, demiş, hayvanımızın sol arka ayağının nalı yok. Nalbanta götürüyüm mi?

Adam:

- Varsın olsun, demiş, şurada birkaç saat kaldı... O vakte kadar at nasıl olsa dayanır. Acele etmem gerek.

Adam yola çıkmış. Fakat çok geçmeden at aksamaya başlamış. Bu aksama çok sürmemiş; hayvan topallamaya başlamış. Bu topallama da uzun sürmemiş. Hayvan yere yıkılmış, bir ayağı kırılmış. Tüccar atı olduğu yerde bırakmaktan, heybeyi sırtına vurup yaya olarak yola çıkmaktan başka çare bulamamış. Gece yarısı eve varmış. Kendi kendine de:

- Bütün bu başıma gelenlere neden o uğursuz çividir! diye söylenmiş.

İnsan acele etmeli, ama önce önlemeni almalı!

ÜÇ TEMBEL

Bir kralın üç oğlu varmış. Bunların üçünü de aynı derecede severmiş. Ölümünden sonra hangisini kral yapacağını bilmezmiş. Kral ölümünün yaklaştığını anlayınca, onları yatağının yanına çağırması:

- Sevgili çocuklarım, demiş, ben bir şey düşündüm. Onu sizlere söyleyeceğim. İçinizden hanginiz daha tembelse benden sonra o kral olacak!

Bunun üzerine büyük oğlan demiş ki:

- Babacığım, öyleyse ülke bana kalacak. Çünkü ben o kadar tembelim ki, uykuya yattığım sırada gözüme bir şey damlasa hiç aldırmadan uykuya dalarım.

İkincisi:

- Babacığım, demiş, ülke benim olacak. Çünkü ben o kadar tembelim ki, ısınmak için ateşin kıyısında otururken bacağımı çekmektense tabanımın yanmasına razı olurum.

Üçüncüsü de şöyle demiş:

- Babacığım, ülke benimdir. Çünkü ben o kadar tembelim ki, beni asmaya götürseler, hatta ipi de boynuma geçirmiş olsalar, biri gelip de ipi kesmek için elime keskin bir bıçak verse, elimi ipe kaldırmaktansa asılmaya razı olurum.

Baba bunu duyunca:

- Sen hepsinden ileri gitmişsin... Öyleyse kral sen olacaksın! demiş.

KÜÇÜK ÇOBAN

Evvel zaman içinde bir küçük çoban varmış. Kendisine ne sorulsa tam karşılığını verirmiş. Böyle diye her yanda adı çıkmış. O ülkenin kralı da bunu duymuş, inanmamış, oğlanı çağırmış.

Demiş ki:

- Sana üç şey soracağım... Bunlara karşılık verebilirsen seni kendime oğul alacağım... Bundan sonra da sarayımda kalabileceksin!

Oğlan:

- Bu üç soru nedir? demiş.

Kral:

- Birinci soru şu: Dünyadaki denizlerde kaç damla su vardır?

Küçük çoban:

- Kralım, demiş, önce dünyadaki bütün akar suları tıkat da ben saymaya başlamadan önce denizlere yeniden bir damla su akmasın. O zaman denizde kaç damla su bulunduğunu size söylerim! demiş.

Kral:

- İkinci soru şu: Gökte kaç yıldız var? demiş.

Küçük çoban:

- Bana büyük bir tabaka beyaz kâğıt verin! demiş.

Üzerine kalemle o kadar çok küçük nokta yapmış ki, bunlar ne görülebiliyormuş, ne de sayılabiliyormuş. Bunlara bakanların kafaları karışıyormuş.

Oğlan kâğıdı krala göstermiş:

- İşte şu kâğıtta ne kadar nokta varsa gökyüzünde de o kadar yıldız vardır; alın sayın! demiş ama kimse bunu yapacak durumda değilmiş.

Kral:

- Üçüncü soru da şu: sonsuzluk dediğimiz zamanda kaç saniye vardır?

Küçük çoban:

- Kafdağı'nın ardında bir dağ vardır. Bu dağın yüksekliği bir saat, genişliği bir saat, derinliği de bir saat sürer. Buraya her yüzyılda bir, bir kuş gelir, gagasını sürterek biler. Bu gagalar sürtüle sürtüle dağ aşınıp ortadan kalkarsa işte o zaman sonsuzluğun ilk saniyesi geçmiş olacaktır.

Bunun üzerine kral:

- Üç soruya da karşılık buldun, demiş; bundan sonra yanımda kalacaksın, sarayımda oturacaksın. Artık sana kendi çocuğum gözüyle bakacağım.

ALTIN YAĞMURU

Evvel zaman içinde küçük bir kız varmış. Bu kızcağızın annesi de, babası da ölmüşlermiş. Çocuk o kadar yoksulmuş ki, başını sokacak bir kulübeciği, içine girip yatacağı bir yatağı bile yokmuş. Daha kötüsü, üstündeki entariden başka giyecek bir şeyi, kendisine acıyan birinin verdiği bir dilim ekmekten başka yiyeceği de yokmuş. Ama bu kız çok iyi yürekliymiş. Yeryüzünde kimseciği olmadığı için kızcağız Tanrı'ya güvenerek, başını alıp kırlara gitmiş.

Yolda karşısına yoksul bir adam çıkmış:

- Karnım çok aç, bana yiyecek bir şey versene!.. demiş.

Kızcağız elindeki ekmeğin hepsini adama uzatmış, yola koyulmuş.

Az sonra karşısına bir çocuk çıkmış; ağlaya ağlaya demiş ki:

- Soğuktan kafam donuyor... Bana bir şey ver de başımı örteyim!

Bunun üzerine kız başlığını çıkarıp çocuğa vermiş.

Biraz daha yol aldıktan sonra yine bir çocukla karşılaşmış. Bu çocuğun üzerinde entarisi yokmuş. Soğuktan tir tir titriyormuş. Kız ona kendininkini vermiş.

Az sonra biri de ceketini istemiş. Onu da bu çocuğa vermiş.

Sonunda bir ormana varmış. O sırada ortalık kararmışmış. Burada biri daha yanına gelerek gömleğini istemiş. İyi yürekli kız şöyle düşünmüş.

- Vakit gece... Ortalık karanlık. Nasıl olsa seni kimse görmez. Gömleğini de çıkarıp verebilirsin, demiş. Gömleğini çıkarmış, vermiş.

Böyle çırılçıplak dururken birdenbire gökyüzünden yıldızlar dökülmeye başlamış. Bunlar, pırıl pırıl altından paralarmış. Kız bir de bakmış ki, üstünde en iyi kumaştan yepyeni bir entari var. Bunun üzerine paraları eteğine toplamış. O günden sonra zengin bir kız olarak ömrünün sonuna kadar rahatça yaşamış.

KÖYLÜYLE ŞEYTAN

Vaktiyle akıllı, kurnaz bir köylücük varmış. Çevirdiği dolaplar, başardığı işler üzerine çok şey anlatılır, ama onun şeytanı nasıl faka bastırdığını, eliyle çevirdiğini anlatan öykü hepsinden güzeldir:

Günün birinde köylücük tarlasını sürmüştü. Ortalık kararmaya başladığı sırada evine dönmeye hazırlanırken, tarlasının ortasında yanan bir kömür yığını görmüştü. Şaşırarak oraya gitmişti. Ateşin üstünde küçük, kara bir şeytan oturuyormuştu. Köylü:

- Yoksa bir hazine üzerinde mi oturuyorsun? diye sormuş,

Şeytan:

- Evet, demiş, ömründe gördüğün altınlardan, gümüşlerden daha çoğuyla dolu bir hazinenin üstündeyim.

Küçük köylü:

- Bu hazine benim tarlamın üzerindedir. Öyleyse benimdir! demiş.

Şeytan:

- İki yıl tarlandan çıkan ürünün yarısını bana verirsen bunlar senindir! demiş. Bende yeteri kadar para var ama ben yeryüzünün yemişlerinden edinmek istiyorum.

Köylücük pazarlığı kabul etmişti:

- Bölüşmede kavga çıkmasın diye sözleşelim: Toprağın üstündekiler senin olsun.

Altındakiler de benim... Tamam mı?

Bu öneri şeytanın hoşuna gitmişti. Fakat kurnaz köylücük şalgam ekmişti. Hasat zamanı gelince şeytan çıkagelmişti; payını alıp götürmek istemişti. Fakat sarı, soluk yapraklardan başka bir şey bulamamıştı. Köylücük ise keyifli keyifli şalgamlarını topraktan çıkarmıştı.

Şeytan:

- Bu kez kârlı çıktın. Ama gelecek sefer böyle olmayacak. Toprağın üstündekiler senin, altındakiler benim!.. demiş.

Köylücük:

- Ona da peki, demiş.

Fakat tohum atma zamanı gelince köylücük şalgam ekmemişti, buğday ekmişti. Ürün ermişti. Minik köylü tarlaya gitmişti. Olgun sapları orakla bir bir biçmişti. Şeytan gelince yerde kısacık sap uçlarından başka bir şey bulamamıştı. Öfkeyle kendini kayalık bir uçuruma fırlatmıştı. Küçük köylü:

- İşte, demiş, tilkileri böyle aldatmalı!

Sonra gitmişti, hazineyi alıp götürmüştü.